

Jaarverslag 2024

Een nieuw evenwicht

PANTA RHEI
primair onderwijs

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

PH 24-06-2025

Inhoudsopgave

Voorwoord 3
A. HET BESTUURSVERSLAG 4
1. Onze organisatie 5
1.1. Organisatieschema 5
1.2. Onze scholen 6
1.3. Leerlingenaantal 7
1.4. Code Goed Bestuur Primair Onderwijs 7
1.5. Het college van bestuur 7
1.6. De raad van toezicht 7
1.7. Het bestuursbureau en bovenschoolse projecten 7
1.8. Het directeurenoverleg 7
1.9. Medezeggenschap 7
1.10. Administratiekantoor 7
2. Waar staat Panta Rhei voor? 8
2.1. Onze missie (‘waar staan we voor’) 8
2.2. Onze kernwaarden 8
2.3. Onze visie (‘waar gaan we voor’) 8
2.4. Identiteit 8
2.5. Koersplan 2022-2026: ‘Krachtig koers houden’ 8
2.6. Hoe monitoren we de ambities uit het Koersplan? 9
3. Onderwijskwaliteit 10
3.1. De doelstellingen in 2024 10
3.2. De doorstroomtoets 15
3.3. De resultaten van de landelijke doorstroomtoets 15
3.4. Doorstroom naar het voortgezet onderwijs 15
3.5. Bovenschools ondersteuningsaanbod O4 en Passend Onderwijs 15
3.6. Monitoren Sociale Veiligheid 15
3.7. Lokaal Educatieve Agenda (LEA) 16
3.8. Passend Onderwijs 16
3.9. Klachten 16
4. Personeel 17
4.1. De doelstellingen in 2024 17
4.2. CAO Primair Onderwijs 18
4.3. Dienstverlening P&O 18
4.4. Voldoende en bekwaam personeel 18
4.5. Opleidingsscholen 18
4.6. Professionele ontwikkeling 19
4.7. Ziekteverzuim, arbodienst en re-integratie 19
4.8. Arbeidsomstandigheden en duurzame inzetbaarheid 20
4.9. Beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag 20
4.10. Anders organiseren 20
4.11. Participatiewet 20
4.12. Sociale veiligheid 20
4.13. Welzijn 20
4.14. Tijdigheid VOG’s nieuwe medewerkers 21
5. Huisvesting en beheer 22
5.1. De doelstellingen in 2024 22
5.2. Onderhoud en beheer van de scholen 22
5.3. Huur en medegebruik 22
5.4. Contractonderhoud 22
5.5. Nieuwbouw 23
5.6. Integraal huisvestingsplan gemeenten 23
5.7. Subsidies 23
5.8. Stelselwijziging groot onderhoud 23
5.9. Nieuwe contracten multifunctional printers 24
5.11. Onderwijskundig ICT 24
5.12. Informatiebeveiliging en privacy 24
6. Financiën 26
6.1. De doelstellingen in 2024 26
6.2. Resultaat over 2024 27
6.3. Uitgaven speerpunten Koersplan 2022-2026 30
6.4. Balans 31-12-2024 31
6.6. Kengetallen op basis van het resultaat 33
6.7. Risicobeheersing 33
7. Continuïteitsparagraaf 35
7.1. Ontwikkeling van het leerlingenaantal 36
7.2. Ontwikkeling opbouw personele bezetting 36
7.3. Prognosebalans 2024-2027 36
7.4. Prognose kasstroomoverzicht 2024-2027 .. 38
7.5. Prognose verloop en samenstelling eigen vermogen 2024-2027 38
7.6. Normatief publiek eigen vermogen 38
7.7. Prognose staat van baten en lasten 2024-2027 38
7.8. Geprognosticeerde kengetallen 40
7.9. De planning- & controlcyclus 40
7.10. Allocatiebeleid 40
7.11. Investeringsbeleid 41
7.12. Inkoop- en aanbestedingsbeleid 41
7.13. Treasury 42
7.14. Onderwijsachterstandsmiddelen 42
7.15. Bezwaar beschikking rijksvergoeding augustus – december 2022 42
7.16. Toekomstparagraaf 42
8. Bestuur en organisatie 44
8.1. Organisatie 44
8.2. Verslag van het directeurenoverleg 46
8.3. Verslag van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) 46
9. Jaarverslag van de raad van toezicht (RvT) 48
B. DE JAARREKENING 50

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Voorwoord

Beste lezer,

In 2024 moesten scholen zich verhouden tot een nieuw normaal. De NPO-gelden droogden definitief op. De ruime personele ondersteuning, die van 2020 – 2023 en in de eerste helft van 2024 met Corona-geld, nog mogelijk was, behoorde hiermee tot het verleden. Onze scholen kregen de opdracht om de kosten, binnen wat organisatorisch redelijkerwijs mogelijk was, zoveel mogelijk in lijn te brengen met de inkomsten. Ook op bestuursniveau moesten we ons verhouden tot het feit dat er minder geld beschikbaar is. Daarbij gingen we op zoek naar een nieuw evenwicht. Het uitgangspunt hierbij is ‘maatvoering op onderwijs, standaardisering op bedrijfsvoering'. Iedere euro die we besparen door efficiënter te werken of beter in te kopen kunnen we immers weer in het onderwijs stoppen.

Op personeelsgebied blijft de werving van nieuw personeel en het behoud van huidig personeel een uitdaging, ook in de komende jaren wanneer de personeelstekorten nog verder op zullen lopen. Daarom heeft Panta Rhei zich in 2022 aangesloten bij het partnerschap Ieder1LeertAnders (ILA) dat door een fusie in oktober 2024 is opgegaan in Oplis 2.0. Inmiddels heeft Panta Rhei 9 opleidingsscholen en is het doel dat al onze scholen uiterlijk in 2030 opleidingsschool zijn. Studenten van het partnerschap lopen vanaf het eerste jaar twee dagen in de week stage en blijven gedurende hun opleiding aan hetzelfde bestuur verbonden. De stage wordt elk jaar op een andere school binnen het bestuur gevolgd. Op deze wijze leren scholen en studenten elkaar ook goed kennen waardoor studenten toekomstige personeelsleden van Panta Rhei kunnen worden. Behoud van het huidig personeel is minstens even belangrijk; het bieden van professionaliserings- en loopbaanmogelijkheden, goede arbeidsomstandigheden en waardering zijn hierbij belangrijke aspecten. We moedigen daarnaast interne mobiliteit aan, zodat we de binnen Panta Rhei aanwezige expertise slim en breed kunnen inzetten.

De onderwijsresultaten waren in 2024 redelijk vergelijkbaar met 2023. Met dien verstande dat twee scholen onder de signaleringswaarde van de inspectie voor 1S/2F scoren. Deze scholen hebben in 2025, mede door gerichte interventies, de signaleringswaarde weer gehaald. Panta Rhei steunt de hernieuwde aandacht en focus op de basisvaardigheden. We kijken ernaar uit om ons weer extra geconcentreerd op deze kerntaak te kunnen storten. Daar hoort bij dat we jaarlijks kritisch naar de behaalde resultaten kijken, prognoses optellen, hoge verwachtingen blijven koesteren en verbeterplannen inzetten als de resultaten achter blijven.

Financieel staat de stichting er solide voor. Er is geen sprake van bovenmatige reserves en de continuïteit van de organisatie blijft gewaarborgd. Wel was 2024 financieel een zwaarder jaar dan we de laatste tijd gewend waren. Door tussentijds bij te sturen zijn we erin geslaagd het begrote tekort van ruim 1,2 miljoen euro, na correctie van € 0,5 mln in verband met de stelselwijziging voor uitgaven groot onderhoud, met 7 ton naar beneden te brengen. De incidentele regeling Verbetering BasisVaardigheden 2025 en de structurele regeling die in 2027 ingaat, zorgen de komende jaren voor (enige) financiële verlichting. De verwachting is wel dat we de komende jaren financieel scherper aan de wind zullen moeten zeilen. De periode van overvloed is echt voorbij.

Ook in 2024 werd op onze scholen invulling gegeven aan de vier strategische thema’s uit het koersplan (2022- 2026) van Panta Rhei: kansengelijkheid, een eigentijds curriculum, voldoende én bekwaam personeel, en scholen werken samen met relevante partners. De uitwerking van de bestuursambities bij deze vier thema’s zijn in de schoolplannen (2023-2027) opgenomen. En die zijn voor iedere school anders, afhankelijk van o.a. de context, leerlingenpopulatie en expertise binnen het team. Naast de thema’s uit het koersplan was er dit jaar extra aandacht voor de basisvaardigheden. Voor taal-, reken- en burgerschapsonderwijs is een bestuursleidraad opgesteld. Daarnaast is de digitale leeromgeving voor Digitale Geletterdheid aangepast aan de nieuwe kerndoelen.

Deze tijden, waarin de oorlogen in Oekraïne en Gaza het nieuws domineren en polarisatie aan de orde van de dag is, vragen om verdraagzame betrokken burgers die oog hebben voor elkaar en de wereld om hen heen. En die leiden wij, mede door ons burgerschapsonderwijs, dagelijks op bij Panta Rhei. Wij zien de toekomst dan ook met vertrouwen tegemoet.

Mathieu Arnouts
Bestuurder

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

A. HET BESTUURSVERSLAG

Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden

PH 24-06-2025

1. Onze organisatie

Stichting Panta Rhei (bestuursnummer 41447) vormt het bevoegd gezag van zeventien basisscholen in *Leidschendam-Voorburg* en omgeving. In 2024 telt de stichting ongeveer 500 medewerkers die samen zorgdragen voor het onderwijs aan zo'n 5.000 leerlingen.
Het bevoegd gezag van Panta Rhei is in handen van een college van bestuur dat uit één persoon bestaat.

Een raad van toezicht, bestaande uit vijf personen, vervult de toezichthoudende rol.
Als besturingsfilosofie gaan we uit van het subsidiariteitsbeginsel: de verantwoordelijkheden worden zo laag mogelijk in de organisatie gelegd tot waar ze gedragen kunnen worden. Zo is iedere directeur integraal schoolleider en dus verantwoordelijk voor datgene wat in de school gebeurt. De bestuurder is eindverantwoordelijk voor alles wat in de organisatie gebeurt.

1.1. Organisatieschema

De Panta Rhei-organisatie op 1 januari 2025:

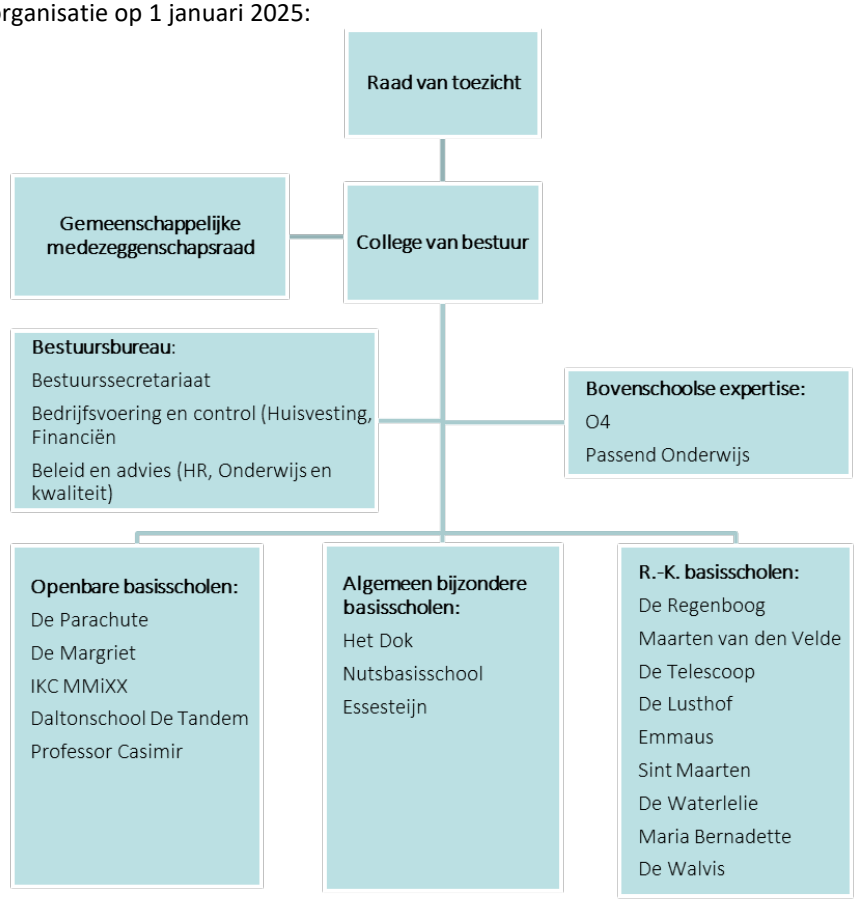

Aan elke school is een Medezeggenschapsraad (MR) en een Oudervereniging of Ouderraad verbonden.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

1.2. Onze scholen

De scholen van Panta Rhei zijn verdeeld over de gemeenten *Leidschendam-Voorburg* (twaalf; waarvan vijf in de kern *Leidschendam*, zes in de kern *Voorburg* en één in de kern *Stompwijk*), *Voorschoten* (drie), *Den Haag* (één, in *Leidschenveen*) en *Oegstgeest* (één).

De Panta Rhei-scholen in 2024

Naam school	Directeur (31 december 2024)	Aantal leerlingen op 1 februari 2024
RKBS De Regenboog (Voorschoten)	Patrick van der Spek	333
SWS Essesteijn (Voorburg)	Ed Schut	476
RKBS Maerten van den Velde (Stompwijk)	Jolijn Vermeij	159
Nutsbasisschool (Voorschoten)	Jurrie Krosse	237
Kindcentrum De Telescoop (Voorburg)	Mariella Ditmar en Rianne van IJzendoorn	288
RKBS De Lusthof (Voorburg)	Astrid Barten	491
RKBS Emmaus (Voorschoten)	Anique Bentvelzen	277
RKBS Sint Maarten (Voorburg)	Henri de Waard en Ronald Duijs	359
OBS De Margriet (Leidschendam)	Yvette Baai-Muijsson	155
IKC MMiXX (Leidschendam)	Dorine Zwijnenburg	238
Openbare Daltonbasisschool De Tandem (Leidschendam)	Harro Mol	246
OBS Professor Casimir (Voorburg)	Ronald van Leeuwen	253
OBS De Parachute (Voorburg)	Marleen Oldengarm	188
IKEC De Waterlelie (Leidschendam)	Merel Kelatow	213
RKBS Maria Bernadette (Leidschendam)	Eric Koele	268
RKBS De Walvis (Den Haag)	Jenny Kossen	341
ABS Het Dok (Oegstgeest)	Carin Robles en Ilona Ellen	463

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

1.3. Leerlingenaantal

Op de teldatum 1 februari 2024 telden de gezamenlijke Panta Rhei-scholen 4.985 leerlingen. In 2023 waren dat 4.922 leerlingen. Een toelichting op de ontwikkeling van het leerlingenaantal staat op pagina 35.

1.4. Code Goed Bestuur Primair Onderwijs

Zowel de raad van toezicht als het bestuur handelen conform de 'Code Goed Bestuur Primair Onderwijs' (2020).

1.5. Het college van bestuur

Het college van bestuur bestaat uit één bestuurder. In 2024 was dit *Mathieu Arnouts.* De bestuurder vormt het bevoegd gezag en is de werkgever van alle personeelsleden.

1.6. De raad van toezicht

De raad van toezicht oefent toezicht uit op de kwaliteit van het bestuurlijk handelen. Daarnaast is ze klankbord voor en werkgever van de bestuurder. De raad bestaat uit vijf personen:

- *Paul Oomens* - voorzitter
- *Erwin Devilee* **-** vicevoorzitter
- *Nick Snoeker*
- *Marie-Louise van Mourik*
- *Nupur Kohli*

Het jaarverslag van de raad van toezicht is te vinden op pagina 48.

1.7. Het bestuursbureau en bovenschoolse projecten

De bestuurder wordt op het bestuursbureau ondersteund door een team dat eind 2024 bestond uit acht (parttime) medewerkers: twee secretariaatsmedewerkers en zes stafspecialisten voor de domeinen; Onderwijs en Kwaliteit, Personeel en Organisatie, Huisvesting en ICT, en een controller.

Daarnaast biedt het bestuursbureau een werkplek aan collega's die bovenschools worden ingezet, zoals vier orthopedagogen (O4) en een onderwijsspecialist Passend Onderwijs. In 2024 kregen ook een medewerker van O21 en een medewerker van OOG/OHM een dag per week een werkplek op het bestuursbureau.

1.8. Het directeurenoverleg

De directeuren van de Panta Rhei-scholen vormen het directeurenoverleg. Eén van de directeuren is voorzitter, de bestuurder is deelnemer aan het overleg. De agendacommissie bestaat uit drie directeuren (waaronder de voorzitter), de bestuurder en de managementassistente. Het jaarverslag van het directeurenoverleg staat op pagina 46.

1.9. Medezeggenschap

De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) van Panta Rhei wordt gevuld vanuit de medezeggenschapsraden (MR'en) van de scholen. Elke school heeft één GMR-zetel, waarvoor volgens een roulatierooster elke drie jaar afwisselend een ouder- of een personeelslid door de betreffende MR wordt aangewezen. De GMR wordt ondersteund door een, door het bestuur gefaciliteerde, ambtelijk secretaris. Het jaarverslag van de GMR is opgenomen op pagina 46-47.

1.10. Administratiekantoor

De personele en financiële administratie van Panta Rhei werd in 2024 gevoerd door *OOG & OHM Onderwijsondersteuning* in Amsterdam. Met ingang van 1 januari 2025 is dit overgenomen door *ProManagement Onderwijssupport*.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

2. Waar staat Panta Rhei voor?

2.1. Onze missie (‘waar staan we voor’)

De missie van Panta Rhei luidt: ‘Het bieden van uitstekend onderwijs op uitstekende scholen’. Wat we verstaan onder uitstekend onderwijs verschilt per school. De kern is dat het onderwijs goed aansluit bij de (behoeften van de) leerlingen van de desbetreffende school en dat de school de leerlingen in staat stelt zich maximaal te ontwikkelen binnen de gegeven context.

2.2. Onze kernwaarden

Onze kernwaarden ‘vertrouwen, verbondenheid, verantwoordelijkheid’ geven aan waarvoor wij staan, wie we zijn en wie we willen zijn. Ze vormen het fundament van onze organisatie. Binnen alle geledingen van Panta Rhei zijn deze waarden het vertrekpunt voor ons handelen, ons onderwijsaanbod en de omgang met leerlingen, ouders en medewerkers. Ze zorgen intern voor verbinding en zijn bepalend voor ons imago.

2.3. Onze visie (‘waar gaan we voor’)

Een Panta Rhei-school stelt zowel de ontwikkeling van elke leerling als de ontwikkeling van de samenleving als geheel centraal. Vanuit de eigen identiteit en binnen de mogelijkheden bieden onze scholen onderwijs op maat. In onze didactische aanpak hebben daarom meervoudige instructie, zelfstandig leren (autonomie, eigenaarschap) en een adequate ondersteuningsstructuur een belangrijke plaats. We vinden dat leerlingen zich in een prettige, veilige en uitdagende leeromgeving moeten kunnen ontwikkelen en ze competente en gemotiveerde leraren verdienen.

Een Panta Rhei-school staat midden in de samenleving. We werken intensief samen met ouders en andere partners in onze omgeving. We kijken naar binnen én naar buiten. We kijken terug én blikken vooruit. We zijn alert op maatschappelijke ontwikkelingen en anticiperen daar zo goed mogelijk op. We willen onze leerlingen immers optimaal voorbereiden om straks als zelfstandige, verantwoordelijke en gelukkige burgers hun plek te vinden in de maatschappij. Een maatschappij die zich kenmerkt door ruimte voor en acceptatie van verschillen, verdraagzaamheid, kansengelijkheid, zorg en verantwoordelijkheid voor elkaar!

2.4. Identiteit

Een belangrijk uitgangspunt van Panta Rhei is het waarborgen van de eigen identiteit van de scholen. De identiteit en de positie van de openbare, algemeen bijzondere en katholieke basisscholen zijn in de statuten van de stichting verankerd, waardoor het behoud van de eigen cultuur en signatuur van de scholen gewaarborgd is. De schooldirecties concretiseren in hun schoolplan hoe de school het katholieke, openbare of algemeen bijzondere karakter verder wil vormgeven. Daarmee bepaalt de school zelf hoe de identiteit van de school in de dagelijkse praktijk wordt ingevuld.

2.5. Koersplan 2022-2026: ‘Krachtig koers houden’

Het Koersplan voor de planperiode 2022-2026 is in april 2022 vastgesteld en gepubliceerd. Op elke school hangt de verbeelding van het koersplan door Mai Flesseman op canvas (150 x 60 cm) op een opvallende plek.

In samenspraak met alle (organisatie-)geledingen kwamen we tot de keuze voor vier thema’s:

- Kansengelijkheid
- Een eigentijds curriculum
- Voldoende én bekwaam personeel
- Scholen werken samen met relevante partners.

Bij elk thema zijn 2-3 ambities beschreven die nader uitgewerkt zijn in de schoolplannen 2023-2027. Aan elk thema zijn meerdere directeuren verbonden die in de strategische werkgroepen zorg dragen voor de onderlinge afstemming tussen scholen en de uitwerking en realisatie van de ambities monitoren. De voortgang wordt gedeeld in het directeuren-overleg.

Een vijfde, meer randvoorwaardelijk, thema waaraan op het bestuursbureau intensief wordt gewerkt en op wordt gestuurd, is ‘een stabiele organisatie’.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Verbeelding van het Koersplan door Mai Flesseman.

2.6. Hoe monitoren we de ambities uit het Koersplan?

De ambities uit ons Koersplan worden op het bestuursbureau en de scholen vertaald in doelen, activiteiten, inzet van middelen en de gewenste resultaten. Op de scholen wordt de voortgang besproken in de halfjaarlijkse gesprekken met de bestuurder. De rapportage daarvan is te vinden in hoofdstuk 8. Op het bestuursbureau vormen de doelen voor de stafspecialisten per beleidsdomein een van de uitgangspunten voor de werkzaamheden. De voortgang daarvan wordt per beleidsdomein beschreven in de hoofdstukken 3, 4, 5 en 6. Elk van deze hoofdstukken begint met een tabel waarin over de voorgenomen doelen voor dit jaar wordt gerapporteerd en met een gekleurde bol de voortgang wordt aangegeven:

- Aantoonbaar gerealiseerd
- In ontwikkeling
- Nog niet gerealiseerd

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

3. Onderwijskwaliteit

3.1. De doelstellingen in 2024

Doelstelling	Rapportage	Resultaat
We zijn ons bewust van de mogelijke gevolgen van kansen(on)gelijkheid en spannen ons als individu, maar ook als team, in om de kansengelijkheid te bevorderen.	Bij het opstellen van het schooladvies in groep 8 zijn leraren uit de bovenbouw, de intern begeleiders en directie betrokken. Kansrijk adviseren en een dubbeladvies alleen geven als dit kansrijk is, vormt het uitgangspunt. Kansengelijkheid is op veel scholen terug te zien in het jaarplan van 2024-2025. Het directieteam heeft een training kansengelijkheid gevolgd en deze kennis meegenomen naar de eigen school.	🟢
We ontwikkelen een bestuursbrede visie op burgerschapsvorming die uitgewerkt wordt in concrete doelen. Daarna vertalen de scholen dit naar een samenhangend onderwijsaanbod, passend bij hun school.	Dit jaar is er een strategische werkgroep 'Burgerschap' opgericht. Er is een bestuursbrede visie op Burgerschap opgesteld. De leidraad moet scholen helpen om hun *Burgerschaps-onderwijs* te beschrijven en aan te vullen, zodat er uiteindelijk een samenhangend onderwijsaanbod ontstaat. Dit laatste punt is op een aantal scholen nog in ontwikkeling.	🟠
We ontwikkelen een bestuursbrede visie op rekenen/wiskunde en taal die uitgewerkt wordt in concrete doelen. Daarna vertalen de scholen dit naar een samenhangend onderwijsaanbod, passend bij hun school.	De werkgroep heeft een visie met leidraad voor OP0 gemaakt. De leidraden zijn goedgekeurd. Nu is het aan de scholen om kritisch naar het onderwijsaanbod op school te kijken. Dit laatste is op een aantal nog in ontwikkeling.	🟠
We stellen een visie op voor duurzaamheid die vervolgens op alle niveaus uitgedragen wordt in voorbeeldgedrag.	Gezien de inzet op OP0 op de scholen hebben we de ambitie voor duurzaamheid in het onderwijsdomein uitgesteld. In 2024 is hier geen verdere actie op ondernomen. I	🔴
We werken intensief samen met peuterspeelzalen/kinderopvang en stemmen af in voorschoolse educatie over een soepelere overgang van peuterspeelzaal/kinderopvang naar groep 1/2.	Er vindt middels de werkgroep 'het jonge kind' van de LEA overleg plaats tussen gemeente, peuter-speelzalen/kinderopvang en besturen. In de LEA's zijn concrete doelen met elkaar geformuleerd. Op 16 van de 17 Panta Rhei scholen is kinderopvang aanwezig. Een expliciete afspraak is dat de scholen en peuterspeelzalen in LV om de tafel gaan en de resultaten met elkaar bespreken om vervolgens nieuwe speerpunten te formuleren.	🟢
De toetsresultaten van individuele leerlingen laten zien dat het leerrendement gelijk is aan of hoger is dan de gestelde verwachtingen.	Dit wordt gemonitord middels de LOVS-toetsen, de doorstroomtoets in groep 8, de NSCCT in groep 6 en de bovenschoolse analyse die hiervan wordt gemaakt. Het beeld is wisselend. Het merendeel van scholen voldoet aan deze doelstelling.	🟠
Er is zichtbaar sprake van een goede aansluiting tussen datgene wat aangeboden is in scholen en de werkwijze van scholen voor voortgezet onderwijs waar onze leerlingen naar toe gaan.	Er is een goede samenwerking tussen Panta Rhei en de VO-scholen in Leidschendam-Voorburg o.a. via jaarlijkse overleggen, PO-VO bezoekdagen, en gezamenlijke subsidie aanvragen. Jaarlijks ontvangen de scholen via Vensters PO en DUO overzichten van de plaatsing van oud-leerlingen in het derde jaar VO. Deze gegevens worden naast de gegeven schooladviezen gelegd. Panta Rhei scholen nemen deel aan de warme overdracht tussen PO en VO die BOVO organiseert. Daarnaast wordt er bovenschools een uitgebreide analyse gemaakt van de gegevens uit DUO van de leerlingen die zijn uitgestroomd en nu 3 jaar in het VO zitten. (Zie schema NRO overzicht op en afstroom 2024)	🟢

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

In samenwerking met Gymnasium Novum (voortgezet onderwijs) kunnen hoogbegaafde leerlingen uit groep 7 en/of 8 die klaar zijn met de leerstof dagdelen per week onderwijs volgen, gegeven door docenten en leerlingen bovenbouw van genoemde school.	Groep 9 ging dit jaar voor de vijfde keer van start, dit keer met 15 leerlingen. Nieuw in het schooljaar 2024-205 zijn de aanmeldingen van twee leerlingen van buiten Panta Rhei.	●
Op initiatief van enkele directeuren wordt de bovenschoolse plusklas voortgezet.	De bovenschoolse plusklas is dit jaar voor de vijfde keer van start gegaan.	●
De scholen monitoren periodiek de (cognitieve) opbrengsten van het onderwijs en nemen desgewenst maatregelen om deze te verbeteren.	Scholen analyseren hun M- en E-toetsen van het leerlingvolgsysteem. Bovenschools worden de resultaten van de groepen 3 t/m 8 in kaart gebracht op de gebieden Rekenen/Wiskunde, Taalverzorging en Begrijpend lezen.	●
Jaarlijks worden er interscholaire bezoeken georganiseerd.	Op 6 maart 2024 vonden bezoeken plaats tussen scholen van Panta Rhei. Kennisnemen van ontwikkelingen en collegiale ontmoetingen staat voorop.	●

Gegeven adviezen in groep 8 in januari 2024

Schooladvies groep 8	VSO	PRO	VMBO overig	VMBO TL	VMBO-HAVO	HAVO	HAVO-VWO	VWO	TOTAAL
Lusthof	1	0	5	6	6	6	12	17	53
Waterlelie	0	0	12	1	3	4	1	1	22
Margriet	0	0	2	4	2	3	0	1	12
Regenboog	0	0	4	7	4	8	6	15	44
Tandem	0	1	5	4	2	4	5	5	26
Walvis	0	0	6	9	7	5	11	24	62
MMIXX	0	1	17	3	7	3	3	1	35
Essesteijn	0	0	2	16	2	7	10	19	56
Maerten van den Velde	0	0	4	1	4	5	1	2	17
Parachute	0	0	4	4	2	4	0	5	19
Casimir	0	0	1	2	3	7	7	10	30
Telescoop	0	0	3	3	2	4	4	20	36
Emmaus	1	0	2	2	3	3	4	24	39
Maria Bernadette	0	1	9	1	3	8	3	7	32
DOK	0	0	4	4	4	9	10	10	41
Sint Maartens	1	0	2	3	8	5	3	18	40
Nuts	0	0	0	4	1	7	6	9	27
Totalen	**3**	**3**	**82**	**74**	**63**	**92**	**86**	**188**	**591**

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Aanpassingen adviezen naar aanleiding van de doorstroomtoets in april 2024

Herzien advies mei	VSO	PRO	VMBO overig	VMBO TL	VMBO-HAVO	HAVO	HAVO-VWO	VWO	TOTAAL aantal leerlingen	TOTAAL aantal bijgestelde adviezen
Lusthof	1	0	4	1	7	1	14	25	53	22
Waterlelie	0	0	7	0	6	3	3	3	22	14
Margriet	0	0	2	4	2	3	0	1	12	0
Regenboog	0	0	4	3	8	2	12	15	44	14
Tandem	0	0	5	4	2	4	5	5	25	0
Walvis	0	0	7	9	6	6	10	25	63	4
MMIXX	0	0	15	1	8	2	7	2	35	19
Essesteijn	0	0	2	6	11	5	13	19	56	14
Maerten van den Velde	0	0	5	0	4	5	2	2	17	2
Parachute	0	0	4	4	2	3	1	5	19	2
Casimir		0	1	2	3	3	8	12	30	7
Telescoop	0	0	3	3	2	3	5	20	36	1
Emmaus	1	0	2	1	4	2	4	25	39	2
Maria Bernadette	1	0	10	1	3	3	6	8	32	12
DOK	0	0	4	2	4	3	19	9	41	12
Sint Maartens	1	0	1	4	8	4	3	19	40	2
Nuts	0	0	0	4	1	7	5	10	27	1
	4	**0**	**76**	**49**	**81**	**59**	**117**	**205**	**591**	**128**

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

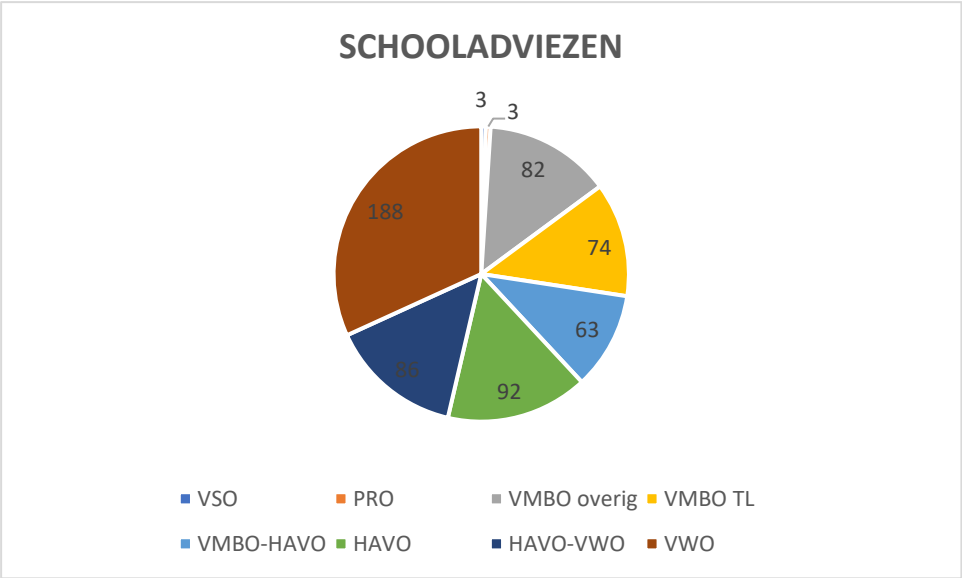

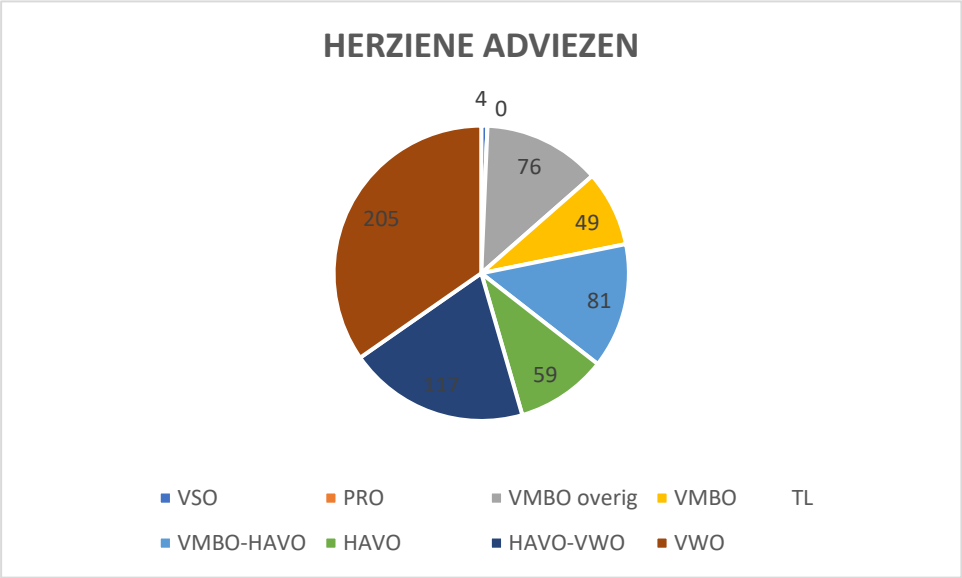

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Resultaten Landelijke doorstroomtoets scholen van Stichting Panta Rhei 2024

School:	Toets	School-weging	Signalerings-waarde 1F	Behaald 1F 2024	Signalerings-waarde 1S/2F	Behaald 1S/2F 2024	Landelijk gemiddelde voor deze schoolweging 2024
De Regenboog	LiB	22,52	85%	98%	61,1%	85%	71%
Essesteijn	LiB	24,49	85%	100%	56,6%	73%	66,6%
Maerten vd Velde*	LiB	28,08	85%	100%	50,6%	47%	61,8%
De Nutsbasisschool	LiB	21,32	85%	100%	63,9%	80%	72,9%
KC De Telescoop	IEP	21,77	85%	94%	63,9%	70,7%	72,9%
De Lusthof	LiB	21,63	85%	98%	63,9%	83%	72,9%
Emmaus	LiB	22,88	85%	99%	61,1%	84%	71%
Sint Maartensschool	LiB	22,1	85%	98%	61,1%	80%	71%
De Margriet	IEP	35,52	85%	83,3%	37,5%	27,7%	49%
IKC MMiXX	IEP	33,5	85%	85,6%	41,5%	41,7%	51,5%
De Tandem	IEP	30,2	85%	96%	47,3%	68%	57,9%
Professor Casimir	LiB	22,44	85%	100%	61,1%	87%	71%
De Parachute	IEP	31,57	85%	93%	45,5%	50,7%	55,7%
IKEC De Waterlelie	IEP	37,21	85%	100%	33,9%	66,7%	45,6%
Maria Bernadette	LiB	25,24	85%	94%	55,1%	63%	64,1%
De Walvis	IEP	26,85	85%	95,7%	53,6%	64,7%	63,3%
Het Dok	LiB	24,14	85%	99%	56,6%	72%	66,6%

Gezien het nieuwe driejaarsgemiddelde van de schoolweging vallen de Nutsbasisschool en de Sint Maartensschool in een andere schoolwegingsgroep.
** De gegevens van de Maerten van den Velde zijn gebaseerd op het schoolrapport, waaruit vervolgens de leerlingen gehaald zijn die uitgesloten mochten worden.*
*** Bij de Walvis volgt nog een rapport waarbij er leerlingen uit worden gehaald*

NRO-overzicht op- en afstroom 2024 na 3 jaar op het VO in percentages

School	2023 onder advies	2024 onder advies	2023 op advies	2024 op advies	2023 boven advies	2024 boven advies
'T Dok	-	-	68	69	29	27
De Walvis	8	7	57	56	34	36
Maria Bernadette	-	-	55	67	41	33
IKEC de Waterlelie	26	23	51	55	23	21
De Parachute	20	21	62	59	18	21
Professor Casirmirschool	-	7	67	61	28	32
Daltonschool De Tandem	18	14	47	47	35	39
De MMIXX	16	13	57	53	27	34
De Margriet	20	17	52	52	28	30
Basisschool Sint Maartens	7	10	67	62	26	28
Basisschool Emmaus	-	-	61	66	31	30
Lusthof / MvdVeldeschool	5	6	68	66	27	27
KC de Telescoop	6	6	59	56	34	38
Nutbasisschool	8	-	70	72	22	22
Basisschool Essesteijn	10	9	64	60	26	31
De Regenboog	7	6	56	65	36	29

- Vanwege te kleine aantallen worden geen cijfers gepresenteerd.

Bron: NRO 2024

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

3.2. De doorstroomtoets

Vanaf het schooljaar 2023-2024 is de doorstroomtoets afgenomen in groep 8. Landelijk zijn de data voor het geven van het schooladvies, het afnemen van de doorstroomtoets en het geven van het definitieve schooladvies vastgesteld. Hier houden wij ons ook aan. Begin schooljaar 24-25 is de 'procedure schooladvies voor de scholen van Panta Rhei' aangepast en gedeeld met alle scholen. De procedurebeschrijving is ook terug te vinden op onze website

3.3. De resultaten van de landelijke doorstroomtoets

De landelijke eindtoets voor groepen 8 werd in februari 2024 afgenomen. Bovenschools is een uitvoerige analyse gemaakt door de interim stafspecialist Onderwijs & Kwaliteit. Het overzicht op blz. 14 toont de behaalde resultaten voor niveau *1F* en *1S/2F* voor de vakgebieden *Lezen*, *Taalverzorging* en *Rekenen*. In de kolom 'Behaalde resultaten *1F* en *1S/2F* van de school' worden de vakken gekleurd:

Groen: het behaalde resultaat ligt boven de signaleringswaarde en boven het landelijk gemiddelde van de schoolwegingsgroep.

Oranje: het behaalde resultaat ligt boven de signaleringswaarde en onder het landelijk gemiddelde van de schoolwegingsgroep.

Rood: het behaalde resultaat ligt onder de signaleringswaarde en onder het landelijk gemiddelde van de schoolwegingsgroep.

De Margriet en de Maerten van der Veldeschool die in 2024 onder de signaleringswaarde 1S/2F scoorden, hebben zich in 2025 hersteld en scoren in dat jaar ruimschoots boven de signaleringswaarde en in het geval van De Margriet zelfs ruimschoots boven de wegingsgroep en het landelijk gemiddelde. De wijze waarop wordt gestuurd, eventueel geïntervenieerd en geëvalueerd naar aanleiding van de onderwijsresultaten is te lezen in de Themarapportage Onderwijs.

3.4. Doorstroom naar het voortgezet onderwijs

Alle leerlingen van groep 8 kregen een basisschooladvies op basis waarvan de leerlingen worden geplaatst op een school voor voortgezet onderwijs. Op blz. 11 zijn de gegeven basisschooladviezen van het laatste schooljaar te zien.

Als het niveau dat uit de doorstroomtoets komt hoger is dan het eerder gegeven advies, past de school het advies altijd aan, tenzij de school gegronde redenen heeft om dit niet te doen.

Dit jaar is voor het eerst gemonitord hoeveel adviezen er per school zijn herzien. De tabel op blz. 12 geeft een overzicht van het aantal herziene adviezen per school. Doordat het advies ook bij een half niveauverschil opgehoogd moet worden, zijn er veel adviezen aangepast.

3.5. Bovenschools ondersteuningsaanbod O4 en Passend Onderwijs

Panta Rhei heeft eigen orthopedagogen in dienst die werken aan ***O****rthopedagogische* ***O****nderwijs- en* ***O****ntwikkelings-****O****ndersteuning (O4)* binnen de 17 basisscholen van Panta Rhei en op bovenschools niveau. Zij vormen de afdeling *O4* binnen Panta Rhei. De werkzaamheden van *O4* zijn gerelateerd aan (passend) onderwijs en ontwikkeling en bestaan grotendeels uit het in kaart brengen van de ondersteuningsbehoeften van de school en/of de leerling, waarbij oog is voor de gehele context. Naast handelingsgerichte diagnostiek (o.a. observaties, gesprekken met leraren, onderzoeken) nemen zij deel aan *MDO's.* Ook voeren de orthopedagogen van *O4* gesprekken met betrokkenen (kind, ouders, leraar, intern begeleiders, directies, ouders en evt. externe betrokkenen) en verzorgen zij in sommige situaties een scholingsaanbod en/of (mediërende) begeleiding. Periodiek is er overleg met de senior stafspecialist Onderwijs en Kwaliteit, de bestuurder en in voorkomende situatie ook met de onderwijsspecialist Passend Onderwijs. O4 werkt met een *centraal contactpunt* en er is niet langer 'een vaste' orthopedagoog betrokken bij iedere school. Casussen die, na overleg en akkoord vanuit het contactpunt, leiden tot een aanmelding, worden verdeeld over de orthopedagogen. De nieuwe werkwijze heeft als doel de werkzaamheden evenredig te verdelen en de 'wachttijden' van de scholen (zo veel als mogelijk) gelijk te houden.

De onderwijsspecialist Passend Onderwijs (0,5 fte) bood ook in 2024 bij vrijwel alle scholen ondersteuning bij het vervullen van de zorgplicht, waaronder de plaatsing van leerlingen op een passende(re) onderwijsplaats. De onderwijsspecialist heeft een uitgebreid plaatselijk en regionaal netwerk, waar in voorkomende situaties dankbaar gebruik van wordt gemaakt ten behoeve van passend onderwijs voor kinderen/leerlingen.

3.6. Monitoren Sociale Veiligheid

Vanuit de zorgplicht sociale veiligheid monitort iedere school jaarlijks de veiligheidsbeleving van de leerlingen. Iedere school bepaalt zelf met welk goedgekeurd instrument dit gebeurt en op welk moment van het schooljaar. Het instrument dient zowel de fysieke als de psychische en sociale veiligheid te meten. Binnen Panta Rhei worden

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

verschillende instrumenten gebruikt. De meeste scholen maken gebruik van *SCOL* of de monitoring sociale veiligheid van *Venster PO*. Ook *Kanvas* (Kanjertraining) en *Viseon* worden gebruikt. De resultaten van deze monitoring worden binnen de school besproken en hier vloeien eventuele vervolgacties uit voort.

3.7. Lokaal Educatieve Agenda (LEA)

De verschillende gemeenten werken met een Lokaal Educatieve Agenda. In Leidschendam-Voorburg zijn drie programmalijnen gevormd waar de komende jaren op gefocust wordt:

1. Het (hele) jonge kind (0-4 jaar);
2. De school van de toekomst (0-14 jaar);
3. Versterken beroepskansen VMBO-MBO.

Binnen het basisonderwijs is Panta Rhei vooral aangehaakt bij programmalijn 1 en 2.

Ook de LEA in Voorschoten kent drie programmalijnen:

1. Een goede verbinding tussen kinderopvang en zorg en onderwijs en zorg;
2. Het voorkomen en bestrijden van stagnatie in de (taal)ontwikkeling;
3. Sterke doorgaande lijnen en goede overgangen (bv tussen PO en VO).

3.8. Passend Onderwijs

Ook in 2024 was Panta Rhei aangesloten bij twee samenwerkingsverbanden: *de Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden (SPPOH*; 61.000 leerlingen) en *Passend Primair Onderwijs regio Leiden (PPO Leiden*; 19.000 leerlingen). De ondersteuningsstructuur van beide samenwerkingsverbanden is beschreven in hun ondersteuningsplan.

SPPOH

Alle scholen die vallen onder *SPPOH* hebben een *Schoolondersteuningsprofiel (SOP)*. Dit beschrijft welke ondersteuning de school wel/niet kan bieden en hoe hiermee om wordt gegaan. Het *SOP* is voornamelijk een communicatiemiddel naar ouders. Ook maakt het aan collega-scholen duidelijk hoe de basisondersteuning eruit ziet en welke extra ondersteuning de school daarnaast kan bieden. De scholen hebben hun nieuwe *SOP* opgesteld voor 2022-2025.

De gelden van de arrangementen gaan volledig naar de scholen. De intern begeleider bewaakt hiervan de uitvoering. Ook de gelden van de basisondersteuning gaan volledig naar de scholen. De basisondersteuning wordt ingezet voor de ondersteuningsstructuur op de school (inzet IB, RT). Binnen de scholen die vallen onder *SPPOH* zijn in totaal 62 arrangementen ingezet (waarvan 6 hoogbegaafden-arrangementen).

PPO Leiden

Onze scholen in *Voorschoten* en *Oegstgeest* maken deel uit van samenwerkingsverband *Primair Passend Onderwijs Leiden* e.o. (*PPO Leiden*). De scholen die vallen onder *PPO Leiden* beschrijven in het document *Perspectief op School (POS*) hoe zij de basisondersteuning vormgeven.

Dit samenwerkingsverband keert één bedrag per leerling per jaar uit voor zowel de basis- als de extra ondersteuning. De bestuurder van Panta Rhei is lid van de algemene ledenvergadering (*ALV*), die in 2024 vijf keer bijeen kwam.

3.9. Klachten

Panta Rhei hanteert een *klachtenregeling*. Zowel de regeling als de toelichting zijn terug te vinden op de website. *Mevrouw mr. Janet Ranke* was tot de zomer van 2024 de externe vertrouwenspersoon. Daarna hebben Marije Kooiker en Cissy van Eede van 1801 deze rol overgenomen. Er is in 2024 in een aantal gevallen contact geweest tussen ouders, de schooldirecteur en de senior stafspecialist Onderwijs en Kwaliteit naar aanleiding van zorgen of door ouders ervaren knelpunten. Deze kwesties konden, in een enkel geval met betrokkenheid van de externe vertrouwenspersoon, op schoolniveau worden opgelost.

Er zijn is 2024 een klacht ingediend bij de *Landelijke Geschillencommissie*. Deze klacht is ingetrokken. Daarnaast zijn er twee klachten ingediend bij de Geschillencommissie Passend Onderwijs (GPO). Bij een klacht is het Panta Rhei in het gelijk gesteld. In de andere kwestie grotendeels. In deze klacht werd de communicatie vanuit de school met betrekking tot de aanmeldprocedure ontoereikend bevonden maar werd de school geprezen dat ze de leerling in kwestie toch een kans wilden geven.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

4. Personeel

4.1. De doelstellingen in 2024

Doelstellingen	Rapportage (= samenvatting van onderstaande alinea's)	Resultaat
Medewerkers zijn tevreden over de dienstverlening op personeelsgebied	2024 kenmerkt zich door een aantal personele wisselingen, een andere portefeuilleverdeling en de voorbereidingen van de overgang naar een nieuw administratiekantoor. Hierdoor stond de dienstverlening soms onder druk. Desalniettemin spreken de directies in de koersgesprekken veelal hun waardering uit voor de dienstverlening.	🟠
Panta Rhei heeft voldoende gekwalificeerde medewerkers	Ook Panta Rhei heeft last van de krapte op de arbeidsmarkt. Het lukt niet om alle vacatures in te vullen met bevoegd personeel. Soms moeten als noodgreep mensen via detacheringsbureaus worden geworven om alle groepen te bemensen. We stimuleren interne mobiliteit om de kennis en kunde binnen de organisatie te (ver)spreiden. Daarnaast leiden we LIO'ers op die we tevens aan de organisatie proberen te binden.	🟠
Studenten binnen Panta Rhei worden goed voorbereid op het beroep leraar en startende leraren worden goed begeleid	In het kader van Samen Opleiden hebben we ons aangesloten bij het partnerschap Oplis 2.0. Inmiddels heeft Panta Rhei 9 opleidingsscholen met een schoolopleider. Hoogstaande kwalitatieve begeleiding staat hierbij centraal. Voor startende collega's binnen onze organisatie kennen we een uitgebreid inductiebeleid en organiseren we Onderwijscafé's rond relevante thema's.	🟢
Medewerkers worden gestimuleerd om te werken aan hun professionele ontwikkeling	Met alle collega's worden ontwikkelgesprekken gevoerd waarin zij hun scholingswensen duidelijk kunnen maken. Schoolleiders (her)registreren zich in het schoolleidersregister, werken in intervisiegroepen, kunnen aanspraak maken op een coach en nemen deel aan audittrajecten. Het expertisecentrum organiseert netwerkbijeenkomsten voor bepaalde functionarissen.	🟢
Panta Rhei is als aantrekkelijk (onderwijs)werkgever in beeld in de regio.	Intern besteedt Panta Rhei veel aandacht aan goed werkgeverschap. In de regio is ons bestuur nog onderbelicht. In 2025 organiseren we voor het eerst een meet & greet om onze naamsbekendheid te vergroten. Tevens wordt gewerkt aan het stroomlijnen van de vacatures en het verbeteren van de aantrekkelijkheid van de website.	🟠
Duurzame inzetbaarheid	Medewerkers kunnen gebruik maken van mogelijkheden om de duurzame inzetbaarheid te behouden of te vergroten. Oudere medewerkers kunnen gebruik maken van duurzame inzetbaarheidsuren waardoor de wekelijkse werktijdfactor wordt verlaagd. Medewerkers boven de 57 jaar worden hier actief op gewezen.	🟢
Het ziekteverzuim in kalenderjaar 2024 is < 5%	Het verzuim in 2024 bedroeg 4,13 %. Dat is ruim onder het landelijk gemiddelde binnen de sector.	🟢
Panta Rhei participeert in onderzoek naar Anders Organiseren	We participeren in de pilot *Goed onderwijs met minder leraren* van de onderwijsregio Haaglanden samen met SCOH en Lucas Onderwijs. In 2024 was vanuit het DO een strategische werkgroep Anders Organiseren actief.	🟢

Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

4.2. CAO Primair Onderwijs

Vanaf 1 oktober 2024 is de nieuwe CAO PO van kracht. Deze loopt tot 31 oktober 2025. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Per 1 oktober 2024 ontvangen alle medewerkers een salarisverhoging van 4,9%.
- De salarisschalen voor onderwijsondersteunend personeel zijn herzien om een evenwichtigere opbouw te realiseren.
- Per 1 januari 2025 wordt de oktobertoelage ingevoerd als vervanging voor diverse bestaande toelagen.
- De arbeidsmarkttoelage vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) wordt in 2025 voortgezet voor scholen met het grootste risico op onderwijsachterstanden.
- Een nieuw functiewaarderingssysteem is vastgesteld, met nieuwe voorbeeldfuncties voor logopedisten, gedragswetenschappers en directeuren.
- Per 1 juli 2025 komen de schalen A10 en D11 voor (adjunct-)directeuren te vervallen.
- De huidige teksten in de CAO over professionalisering en duurzame inzetbaarheid worden vervangen door een nieuw hoofdstuk, met als doel deze onderwerpen te actualiseren en te verduidelijken.

4.3. Dienstverlening P&O

Binnen de afdeling P&O hebben personele wisselingen plaatsgevonden, wat heeft geleid tot een herverdeling van de portefeuilles onder de stafspecialisten, met als doel een meer toekomstbestendige inrichting. Een recente wervingsprocedure heeft geresulteerd in de aanstelling van een nieuwe collega, die in februari 2025 is gestart. Hiermee is de afdeling P&O sinds begin 2025 weer op volle sterkte. Tot die tijd is de continuïteit gewaarborgd door interim ondersteuning.

Daarnaast is besloten over te stappen naar een nieuw administratiekantoor (ProManagement Onderwijs-support) en een ander HRM-systeem (Visma), met ingang van 1 januari 2025. In de laatste maanden van 2024 is deze overgang zorgvuldig voorbereid door middel van gesprekken over de inrichting en het uitvoeren van extra administratieve controles.

Gedurende de overgangsperiode naar het nieuwe administratiekantoor hebben de stafspecialisten extra hard gewerkt om de kwaliteit van de dienstverlening te blijven waarborgen. Directies en medewerkers hebben hiervoor hun waardering uitgesproken.

4.4. Voldoende en bekwaam personeel

De krapte op de arbeidsmarkt is nog altijd merkbaar. Bij de start van het schooljaar 2024-2025 waren alle groepen bezet, maar niet altijd zoals beoogd door een bevoegde leraar. Parttimers en onbevoegden springen bij om de formatie op de scholen rond te krijgen. Wanneer onbevoegden (vaak betreft het leraren die wél in opleiding zijn om hun bevoegdheid te halen) voor de klas staan, zorgen scholen voor voldoende extra begeleiding. Wanneer dat niet binnen het team zelf te realiseren is, wordt een bovenschoolse coach ingezet.

In 2024 hebben 80 medewerkers (2023: 56, 2022: 51) de organisatie verlaten. Dit komt deels door beëindiging van tijdelijke aanstelling in verband met de afloop van diverse subsidies (NPO). Overige redenen van vertrek bij de overige medewerkers varieerden van verhuizing, carrièrekansen elders tot een betere match met andere school of groep. In 16 gevallen betref het medewerkers die de pensioengerechtigde leeftijd hadden bereikt en besloten met (keuze-) pensioen te gaan. Er zijn 69 medewerkers nieuw in dienst gekomen. 11 medewerkers hebben gebruik gemaakt van de interne mobiliteit.

4.5. Opleidingsscholen

Panta Rhei participeert in een partnerschap Samen Opleiden. Tot oktober 2024 was dat het aspirant partnerschap *Ieder1LeertAnders.* Met ingang van 1 oktober 2024 is het partnerschap gefuseerd met geaccrediteerde partnerschap *Oplis*. Binnen het partnerschap wordt de koers uitgezet die bepalend is voor de inrichting van en de kwaliteit op onze opleidingsscholen. Panta Rhei telde in 2024 acht opleidingsscholen. Na 2030 mogen studenten alleen nog op opleidingsscholen worden opgeleid. De ambitie is nog altijd dat vóór die tijd alle scholen van Panta Rhei opleidingsschool zijn.

De kwaliteit van de begeleiding op opleidingsscholen is hoog, vooral door de inzet van schoolopleiders. Studenten voelen zich gezien, gewaardeerd en goed begeleid, en kiezen er vaak bewust voor om binnen Panta Rhei te blijven. We zagen dit goed terug in het grote aantal LIO-stagiaires dit jaar. Op een enkeling na (die koos voor een vervolgopleiding) zijn alle LIO'ers na hun afstuderen in dienst gekomen bij Panta Rhei.

Niet alleen studenten, ook startende leraren worden intensief begeleid door de schoolopleiders. Voor niet-opleidingsscholen was er een bovenschoolse coach beschikbaar. In 2024 is er een doorstart gemaakt met het *Starterscafé*, nu onder de naam *Onderwijscafé*. De doelgroep is vergroot, behalve startende leraren zijn ook aankomende leraren, zoals zij-instromers, en onbevoegden die voor de klas staan welkom.

4.6. Professionele ontwikkeling

In 2024 heeft Panta Rhei zich sterk ingezet op het gebied van professionalisering, met een breed scala aan activiteiten gericht op de ontwikkeling van medewerkers. Zo is de gesprekkencyclus vernieuwd, waarbij de nadruk nu ligt op ontwikkelgesprekken die medewerkers stimuleren in hun professionele groei. Om dit proces te ondersteunen, hebben directeuren een gerichte scholing gevolgd. Daarnaast zijn er diverse professionaliseringsactiviteiten opgezet voor aankomende en startende leraren, waaronder (bovenschoolse) begeleiding door coaches en schoolopleiders, evenals het organiseren van het Onderwijscafé als inspirerende ontmoetingsplek. Ook op individueel niveau hebben medewerkers scholing gevolgd, zoals een opleiding tot kwaliteitscoördinator, schoolleider, reken- of taalcoördinator. Op dit moment studeren 19 onderwijs ondersteunende professionals (OOP'ers) aan de pabo, omdat zij de ambitie hebben om hun lesbevoegdheid te halen. Tot slot zijn er verschillende netwerkbijeenkomsten georganiseerd, onder andere voor taal-, reken- en ict coördinatoren, hoogbegaafdheidsspecialisten, aandachts-functionarissen, intern begeleiders en administratief medewerkers, om kennisdeling en samenwerking binnen de organisatie te bevorderen.

4.7. Ziekteverzuim, arbodienst en re-integratie

Het verzuimpercentage binnen Panta Rhei daalde in 2024 verder naar 4,13 % (2023: 4,31%).

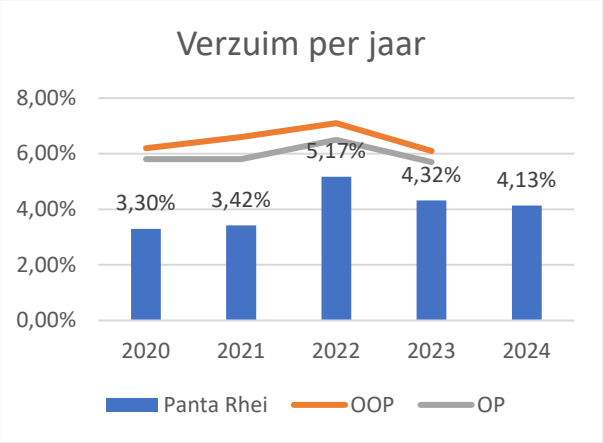

Ten opzichte van het landelijk verzuim (de lijnen in de tabel) binnen het primair onderwijs, onderscheidt Panta Rhei zich positief. Landelijk wordt er binnen het primair onderwijs onderscheid gemaakt tussen *Onderwijsondersteunend Personeel* (OOP) en *Onderwijsgevend Personeel* (OP).

De meldingsfrequentie in 2024 was 1.04 (in 2023: 1.20). Dit betreft het aantal nieuwe ziektegevallen ten opzichte van het gemiddelde aantal personeelsleden. 54% van de medewerkers heeft zich in 2024 niet ziekgemeld. In 2023 was dit 47%.

Oorzaken langdurige verzuim

Oorzaken van verzuim worden door de bedrijfsarts geregistreerd. De oorzaken van verzuim worden *verdeeld in domeinen: gezondheid, werk, privé, en persoon.*

Bij Panta Rhei constateren we in 2024 dat gezondheid de oorzaak is van bijna de helft van de verzuimmeldingen. Dit betreft medische oorzaken zoals beperkingen aan het bewegingsapparaat, oncologische aandoeningen en psychiatrische problemen.
Ruim een kwart van de meldingen valt onder het domein persoon. Persoonlijkheidskenmerken zijn hier de voornaamste oorzaken van uitval, maar ook een mismatch tussen persoon en functie wordt genoemd. De domeinen 'werk' en 'privé' zijn gelijk verdeeld en vormen samen een kwart van de oorzaken. Hierbij kan gedacht worden aan wijzigingen in de organisatie en gezinsproblematiek en rouw.

Jaarlijks kunnen alle medewerkers gebruik maken van maatregelen om duurzame inzetbaarheid mogelijk te maken. Gekozen kon worden uit een *Periodiek Medische Keuring (PMO),* een *Traject Energie in Balans*, het deels verrekenen van de kosten van een sportabonnement met de eindejaars-uitkering, vergoeding van de griepprik en een half jaar gebruikmaken van de *Weight-Watch*-app.

Voor de verzuimbegeleiding werd gebruik gemaakt Masters in Vitaliteit.

Bij het naderen van één jaar ziekteverzuim wordt een arbeidsdeskundige ingeschakeld voor het opstellen van een arbeidsdeskundig rapport. In 2024 hebben er drie arbeidsdeskundige onderzoeken plaats-gevonden. In 2023 waren dit er zes. Er zijn in 2024 twee medewerkers de WIA (wet Werk en inkomen naar Arbeidsvermogen) ingestroomd. Beiden hebben een WGA-uitkering (Werkhervatting gedeeltelijk arbeidsongeschikten) toegekend gekregen. Twee medewerkers die een WIA-uitkering hebben aangevraagd, is het gelukt om in het eigen werk terug te keren of om passend werk bij een andere werkgever te vinden.

Periodiek vindt overleg plaats met het sociaal medisch team. Een overleg waarbij de bedrijfsarts, de betrokken directeur en een stafspecialist P&O aanwezig zijn. Ook de verzuimende medewerker kan gevraagd worden aan te sluiten bij het SMT. Doel is om de activiteiten op elkaar af te stemmen.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

4.8. Arbeidsomstandigheden en duurzame inzetbaarheid

RI&E

Iedere school heeft een RI&E (risico-inventarisatie en evaluatie) en een plan van aanpak opgesteld om de risico's zoveel als mogelijk te beperken. Het plan van aanpak wordt gedurende het jaar geactualiseerd. Medio 2025 zullen nieuwe RI&E's worden afgenomen. Ook zal in het najaar van 2025 een Medewerkerstevredenheidsonderzoek onder alle medewerkers worden uitgezet.

4.9. Beheersing van uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

Panta Rhei is als werkgever in de sector *Overheid en Onderwijs* verplicht eigenrisicodrager voor de Werkloosheidswet (*WW*). Het beleid van Panta Rhei is er met name op gericht ontslag en uitkeringen te voorkomen door medewerkers actief van werk naar werk te begeleiden. Doet zich onverhoopt toch ontslag voor, betreft dit voornamelijk de ontslaggrond ongeschiktheid voor de functie. In deze gevallen is voor de uitkeringskosten een vergoedingsverzoek ingediend bij het *Participatie-fonds.*

Het Participatiefonds

Het Participatiefonds hanteert per 1 augustus 2022 een nieuw reglement met een gewijzigde vergoedingsstructuur. In geval van beëindiging van een vast- of tijdelijk dienstverband op initiatief van de werkgever komen eventuele uitkeringskosten voor 50% voor rekening van de werkgever. Slechts in uitzonderlijke gevallen kunnen we als werkgever bij het Participatiefonds een verzoek indienen om dit percentage te verlagen naar 10%.

Uitgangspunt in ons beleid blijft het voorkomen van uitkeringen, door o.a. het aanbieden van werk-naar-werk begeleiding, maar gezien de wijzigingen in het reglement van het Participatiefonds hebben we in onze begroting een bedrag gereserveerd voor uitkeringskosten. In 2024 is één nieuwe uitkeringsverplichting ontstaan, waarbij het verlagingsverzoek naar 10% door het Participatiefonds is afgekeurd.

4.10. Anders organiseren

Panta Rhei participeert in het project 'Goed onderwijs met minder leerkrachten'. Hierin werken we vanuit de Onderwijsregio Haaglanden samen met Lucas Onderwijs, SCOH en Hogeschool Leiden. Daarnaast is er door het Directeuren Overleg een strategische werkgroep *Anders Organiseren* ingesteld. Deze werkgroep buigt zich over de vraag hoe we binnen Panta Rhei door anders organiseren en hierin samen te werken, een (deel van de) oplossing kunnen bieden bij te weinig bevoegd en bekwaam personeel. Hierbij staat voorop dat de wijze van anders organiseren vanuit onderwijskundige visie wordt vormgegeven. De scholen die nu het meest kampen met een personeelstekort vervullen een sleutelrol in de werkgroep anders organiseren en hebben inmiddels de stappen op dit gebied gezet. Er is een kaderstuk gemaakt gericht op anders organiseren met minder leerkrachten voor op de lange termijn en een noodplan voor op de korte termijn. In dit kaderstuk worden opties benoemd die een school kan inzetten in geval er sprake is van een tekort aan leraren. Daarnaast is er een sub-werkgroep gevormd die zich zal buigen over het onderwerp het *stimuleren van Interne mobiliteit* en een sub-werkgroep om de *mogelijkheden voor een eigen invalpool* te onderzoeken.

4.11. Participatiewet

Panta Rhei staat achter de banenafspraak waarbij er werkplekken worden gecreëerd voor mensen die niet zelfstandig het minimumloon kunnen verdienen. Op dit moment heeft Panta Rhei hier geen actief beleid op. Wel zijn er scholen die vanuit hun maatschappelijke verantwoordelijkheid werk-(ervarings)plekken beschikbaar stellen. In 2024 heeft Panta Rhei 6 medewerkers in dienst die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

4.12. Sociale veiligheid

Panta Rhei hecht er veel waarde aan dat medewerkers in een veilige omgeving hun werk kunnen doen. Volgens de arbeidsomstandigheden-wet is iedere organisatie in Nederland verplicht om beleid te voeren op het terrein van agressie en geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten op het werk. In de Gedragscode Sociale Veiligheid wordt beschreven hoe Panta Rhei ongewenst gedrag wil voorkomen. Seksuele intimidatie en intimidatie door discriminatie, geweld, agressie en pesten worden op geen enkele wijze door Panta Rhei getolereerd. Medewerkers die zich niet veilig voelen op hun werkplek kunnen uiteraard terecht bij hun leidinggevende, maar ook bij de contactpersoon van de school en/of de externe vertrouwenspersoon.

4.13. Welzijn

Onze medewerkers vormen de kern van onze organisatie en maken het mogelijk om uitstekend onderwijs te bieden aan onze leerlingen. Hun welzijn is essentieel voor goed functioneren en werkplezier. Panta Rhei hecht veel waarde aan een werkomgeving waarin medewerkers gemotiveerd en trots zijn op hun school én de organisatie als geheel. Dit draagt niet alleen bij aan het behoud van onze medewerkers,

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

maar maakt ons ook een aantrekkelijke werkgever op de arbeidsmarkt.
Om inzicht te krijgen in hoe het met het welzijn van onze medewerkers staat, maken we gebruik van een Welzijnscheck. Hiermee kunnen we meten waar we als organisatie sterk in zijn en waar extra aandacht nodig is. De Welzijnscheck maakt onderdeel uit van de Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E).
We zijn er trots op dat Panta Rhei op bijna alle punten beter scoort dan de norm. Op schoolniveau zal de directie de aandachtspunten uit de Welzijnscheck verder analyseren en gerichte acties ondernemen om verbeteringen door te voeren. Ook de positieve punten krijgen aandacht, zodat we deze kunnen behouden en waar mogelijk verder versterken.
De Welzijnscheck omvat vragen en stellingen over onder andere de rol van de leidinggevende, het personeelsbeleid, werkdruk en belastende factoren in het werk. Op basis van de uitkomsten blijven we werken aan een gezonde en motiverende werkomgeving voor al onze medewerkers.

4.14. Tijdigheid VOG's nieuwe medewerkers

Van alle nieuwe medewerkers was in 2024 de VOG in 23% van de nieuwe aanstellingen (14 stuks) te laat. Dat betrof gemiddeld een periode van 20 dagen. Dit komt deels doordat er bij het administratiekantoor onduidelijkheid was over de VOG-plicht voor stagiaires. De procedures hierop zijn vanaf 1 januari 2025 bij het nieuwe administratiekantoor verder aangescherpt en intern gecommuniceerd.

De berichtgeving over de wijziging van de VOG controle door de accountant en het opnemen van bovenstaande tabel is pas in maart 2025 aan de schoolbesturen gecommuniceerd. Dit heeft ons onvoldoende tijd gegeven om de gegevens van de VOG's van nieuwe medewerkers niet in loondienst met VOG-plicht te verzamelen, controleerbaar vast te leggen en in deze tabel op te nemen. Er is een uitvraag gedaan bij de scholen, op basis hiervan kunnen we vaststellen dat dit vooral drie categorieën medewerkers betreft:

- de externe inhuur via uitzend- of bemiddelingsbureaus,
- de vrijwilligers voor de tusssenschoolse opvang (TSO),
- overige inhuur bij de leerlingondersteuning (zoals begeleiding op arrangementen).

Van de inhuur via bureaus staat is de VOG veelal contractueel geregeld, voor de TSO medewerkers is deze op de meeste scholen wel aangevraagd maar is er geen controleerbare vastlegging. De inhuur op leerlingondersteuning geeft een ingewikkelder beeld. Dit zijn soms de ambulante diensten van grote schoolorganisaties waarvan we uit mogen gaan dat deze medewerkers een VOG hebben omdat ze onder dezelfde wetgeving bij hun eigen organisatie VOG-plichtig zijn in de categorie (nieuwe) medewerkers in loondienst, maar het betreft ook kleinere organisaties of ZZP-ers waarbij we hier niet zomaar vanuit kunnen gaan.

Op basis van de resultaten van deze uitvraag wordt in 2025 beleid uitgezet op deze drie categorieën inhuur met VOG-plicht zodat hieraan in 2025 kan worden voldaan en in het bestuursverslag 2025 hierover ook kan worden gerapporteerd.

Nieuwe VOG's in 2024	**VOG aanwezig op datum indienst-treding**	**VOG te laat aanwezig**	**VOG niet aanwezig**
Nieuwe medewerkers in loondienst	62	14	0
Nieuwe medewerkers niet in loondienst met VOG verplichting	Niet bekend	Niet bekend	Niet bekend

We hebben de accountant wel opdracht gegeven een controle uit te voeren op de tijdige aanwezigheid van VOG's van nieuwe medewerkers in loondienst

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

5. Huisvesting en beheer

5.1. De doelstellingen in 2024

Doelstellingen	Rapportage	Resultaat
De kaders voor de nieuwbouw KC Ruysdael (Maria Bernadette) zijn helder.	De vaststelling van het Ruimtelijk Kader inclusief bouwbudget is door de commissie Samenleving en de gemeenteraad unaniem aangenomen in de laatste bijeenkomst van de gemeente voor het zomerreces. Panta Rhei heeft succesvol een bouwmanager voor het begeleiden van dit project kunnen selecteren waardoor de risico's voor Panta Rhei zoveel mogelijk zijn afgedekt. De architect - BDG Architecten uit Zwolle – heeft eind 2024 via een Europese aanbesteding, het ontwerp van de nieuwbouw toegewezen gekregen. De samenwerkingsovereenkomst met de gemeente over het bouwheerschap is begin 2025 door beide partijen zijn getekend.	
De geplande onderhouds-werkzaamheden worden in 2024 uitgevoerd.	Door een personele wijziging bij Huisvesting en beheer op het bestuurskantoor, de nieuwe stelselwijziging groot onderhoud huisvesting, en de voorbereiding voorde overgang naar een nieuw administratiekantoor in 2025, is gekozen om in 2024 alleen de direct noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden op locaties uit te voeren.	
Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) wordt in de betrokken gemeenten gerealiseerd.	De gemeenteraad Oegstgeest heeft in 2024 het definitieve IHP goedgekeurd. De gemeente Leidschendam-Voorburg verwacht dit in de eerste helft van 2025 te kunnen doen.	
Er is een keuze gemaakt voor de vormgeving van de stelselwijziging huisvesting: afschrijven/activeren of via een voorziening.	Alle uitgaven groot onderhoud worden vanaf 2024 verwerkt op basis van de nieuwe grondslagen waarin de uitgaven groter dan €5.000 worden geactiveerd en kleinere uitgaven direct ten laste van het exploitatieresultaat worden gebracht. Deze stelselwijziging is toegepast en wordt toegelicht in de door de accountant gecontroleerde jaarrekening.	
Inzicht in het (verder) verduurzamen van gebouwen van de scholen	De eerste stappen tot een visie op duurzaamheid zijn in 2024 uitgezet. In 2025 zal dit verder uitgewerkt gaan worden. Een student van de HS Leiden voert in 2025 een onderzoek naar duurzaamheid binnen Panta Rhei uit.	

5.2. Onderhoud en beheer van de scholen

Uitgevoerd onderhoud

De onderhoudswerkzaamheden die direct noodzakelijk waren, zijn in 2024 volgens planning uitgevoerd. Bij de uitvoering is de urgentie van iedere maatregel beoordeeld, waarbij waar mogelijk werkzaamheden zijn doorgeschoven. Dit bood ruimte om het toekomstig onderhoud en beheer van de scholen verder te professionaliseren.

Meerjaren onderhoudsplan (MJOP)

Met de wisseling van de functionaris huisvesting en beheer op het bestuurskantoor, de stelselwijziging huisvesting, en de overgang naar een nieuw administratiekantoor in 2025, is dit jaar terughoudend opgesteld met uitgaven voor het MJOP. Dit jaar heeft in het teken gestaan om te komen tot een selectie van partijen die Panta Rhei mogelijk zou kunnen ondersteunen bij de, mede door het clusteren van opdrachten, zo doelmatig mogelijke besteding van onderhoudsmiddelen. In 2025 zal een toeleverancier worden geselecteerd die voor ons een gebouwenscan onderhoud kan maken, gekoppeld aan een gedegen MJOP. In 2026 is het MJOP en het jaarprogramma per school dan weer actueel. In de tussenliggende periode zal per aanvraag bekeken worden of deze direct, dan wel op een later moment, uitgevoerd kan worden.

5.3. Huur en medegebruik

Diverse scholen verhuren ruimtes aan organisaties voor buitenschoolse opvang. Daarnaast worden buiten schooltijden (gym-) lokalen verhuurd aan derden.

5.4. Contractonderhoud

Alle controles en de wettelijk verplichte keuringen zijn dit jaar conform planning uitgevoerd.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

5.5. Nieuwbouw

Maria Bernadette

In 2024 is de laatste hand gelegd aan het ruimteprogramma voor KC Ruysdael, waarin zowel de basisschool als de kinderopvang zijn opgenomen. De bestaande gymzaal wordt momenteel gedeeld voor het bewegingsonderwijs van de school, Multisport (een naschoolse activiteit voor kinderen van 4 tot 12 jaar met diverse sport- en spelvormen) en activiteiten van tafeltennisvereniging VVV. De tafeltennisvereniging is deels eigenaar van de huidige gymzaal, specifiek van de kantine en bestuursruimte.
Eind 2024 was nog onduidelijk of de tafeltennisvereniging in de nieuwe gymzaal gehuisvest zal blijven. Om de voortgang van het project te waarborgen, is in overleg met de gemeente besloten om de vereniging voorlopig een plek te bieden in de nieuwe gymzaal. Daarnaast is het ruimtelijke Programma van Eisen voor de gymzaal in 2024 geactualiseerd en afgestemd op het Kwaliteitskader Huisvesting Bewegingsonderwijs (KVLO). Een definitief besluit hierover wordt in 2025 door de gemeente genomen.
Panta Rhei heeft de architect de opdracht meegegeven om de toekomstige sportkantine van VVV zo te ontwerpen dat deze eenvoudig kan worden omgebouwd tot leslokalen, mocht dat in de toekomst nodig zijn. Voor de zomervakantie van 2025 wordt het definitieve ontwerp, inclusief kostenraming, aan de gemeenteraad voorgelegd.
Indien het project volgens planning verloopt, kunnen de leerlingen en medewerkers de nieuwe school in mei 2028 in gebruik nemen.

Uitbreiding De Margriet

In 2024 heeft De Margriet toestemming gekregen voor uitbreiding. Op het schoolplein zijn portocabins geplaatst, bestaande uit twee lokalen en een RT-ruimte. Deze zijn na de zomervakantie 2024 opgeleverd en in gebruik genomen door de school.

5.6. Integraal huisvestingsplan gemeenten

In *Leidschendam-Voorburg* zijn de schoolbesturen in overleg over een nieuw integraal huisvestingsplan 2025-2029. Voor Panta Rhei komt hiermee onder andere de vernieuwbouw voor basisschool *De Margriet* in beeld. Voor de jaren 2030 en verder komen de scholen *Essesteijn*, *Sint Maartens* en D*e Parachute* voor nieuwbouw in aanmerking.

In het nieuw vastgestelde integraal huisvestingsplan voor de gemeente *Voorschoten* komen twee Panta Rhei-scholen in aanmerking voor nieuwbouw: *Emmaus* en de *Nutsbasisschool.* De intentie is om beide scholen, die nu naast elkaar liggen, in één nieuw gebouw onder te brengen. De door de gemeente voorgestelde locatie is voor Panta Rhei geen optie: het terrein is te klein voor een gebouw met twee scholen en daarnaast zou het vertrek naar een andere wijk ook het verlies van veel leerlingen betekenen. Daarom opteert Panta Rhei voor de locatie van de huidige Nutsbasisschool. Schoolbestuur en gemeente voeren hierover de komende jaren overleg. Als zij er niet uitkomen, dan worden twee afzonderlijk nieuwe schoolgebouwen op de huidige locaties gebouwd. In 2024 is bekend geworden dat de gemeente geen financiële middelen meer kan sparen voor deze nieuwbouw. Vooralsnog gaat de gemeente ervan uit dat deze nieuwbouw zoals gepland kan worden uitgevoerd.
De gemeente *Oegstgeest* heeft in 2024 haar integraal huisvestingsplan onderwijs 2025-2041 gepresenteerd in samenspraak met de verschillende schoolbesturen voor primair- en voortgezet onderwijs.

5.7. Subsidies

De gemeente Leidschendam-Voorburg heeft voor 2024 een voorziening verduurzaming onderwijshuisvesting beschikbaar gesteld. Vanaf 2025 is het niet meer mogelijk om deze subsidie aan te vragen bij de gemeente. Voor *De Tandem* is in 2024 een aanvraag toegekend om enkel glas te vervangen voor isolerende beglazing (HR++). Deze werkzaamheden zijn tijdens de zomervakantie 2024 afgerond.
De gemeente had dit jaar ook een subsidie beschikbaar (co-financiering voor 50%) om de klimaatbeheersing in twee lokalen van *De Margriet* te verbeteren. Deze werkzaamheden zijn inmiddels afgerond.

5.8. Stelselwijziging groot onderhoud

Na een inventarisatie door extern bureau *Infinite* en op basis van uitkomsten en aanbevelingen, is na overleg met de auditcommissie RvT en werkgroep Bedrijfsvoering GMR besloten dat de nieuwe stelselwijziging Groot Onderhoud Huisvesting vanaf 2024 plaatsvindt via de methode activeren en afschrijven. De andere keuze verviel omdat deze (de componentenmethode) zou leiden tot een onaanvaardbaar hoge inhaaldotatie. De methode van activeren en afschrijven houdt in dat de jaarlijkse exploitatiekosten in beginsel dalen. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening valt in zijn geheel weg. Daarvoor in de plaats komen (vooral in het begin) lage afschrijvingskosten en de kosten voor klein onderhoud. Dit betekent echter niet dat er meer geld overblijft voor onderwijs en personeel. De geplande onderhoudsuitgaven zullen moeten plaatsvinden. Dit betekent dat een strikt begrotingsbeleid moet worden gevoerd, om te allen tijde over voldoende middelen te beschikken om (groot) onderhoud te

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

kunnen plegen wanneer dit gepland en noodzakelijk is.

5.9. Nieuwe contracten multifunctional printers

Met ingang van 1 februari 2024 is, via een Europese aanbesteding, de aanbesteding multicopiers gegund aan KonicaMinolta. Het betreft een contract voor 5 jaar.

5.10. ICT

ICT speelt een belangrijke rol binnen Panta Rhei, zowel in het onderwijs als in de ondersteunende processen. In 2024 zijn er dan ook belangrijke stappen gezet op het gebied van onderwijskundige en technische ICT.

5.11. Onderwijskundig ICT

Naar verwachting zal digitale geletterdheid in 2026 een vast onderdeel worden van het curriculum. In 2024 werden de uitgewerkte concept kerndoelen beschikbaar gesteld.

Het eerder zelf ontwikkelde 'Platform Digitale Geletterdheid', dat in het schooljaar 2021/2022 werd geïntroduceerd, is in de zomer van 2024 volledig geüpdatet aan de hand van deze nieuwe concept kerndoelen (SLO, 2024). Met deze update werken scholen op een integrale manier aan de digitale geletterdheid van hun leerlingen. Lessen rondom digitale geletterdheid worden aangeboden en geïntegreerd in het onderwijsaanbod, waarbij leerlingen essentiële vaardigheden ontwikkelen zoals informatievaardigheden, mediawijsheid en het veilig omgaan met technologie. Scholen hebben de vrijheid om eigen accenten te leggen, waardoor de invulling van digitale geletterdheid specifiek kan worden afgestemd op de behoeften van de school en de klas. Panta Rhei ondersteunt op deze manier de ontwikkeling van digitale vaardigheden bij leerlingen, zodat zij goed voorbereid zijn op een digitale toekomst.

5.12. Informatiebeveiliging en privacy

Panta Rhei beschikt over een Functionaris Gegevensbescherming (FG). Deze rol wordt vervuld door Privaty dat gespecialiseerd is in dienstverlening op het gebied van gegevensbescherming.

In 2023 is het Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy voor Funderend Onderwijs (IBP FO) gelanceerd. Dit normenkader beschrijft de normen voor een digitaal veilige schoolorganisatie en biedt concrete maatregelen om digitale veiligheid en privacy te waarborgen. Uiterlijk in 2027 moet Panta Rhei hieraan voldoen.

De komst van dit Normenkader Informatiebeveiliging en Privacy (IBP) voor het funderend onderwijs, biedt Panta Rhei richtlijnen om digitale veiligheid en privacy te waarborgen. Hoewel het nog onduidelijk is hoe hier uiteindelijk op wordt gehandhaafd, wordt verwacht dat het onderwijs nu al structureel werkt aan compliance.

De afgelopen jaren is het ICT-beheer en delen van de infrastructuur van Panta Rhei gedecentraliseerd. Om aan deze normen te kunnen voldoen, heeft Panta Rhei zich eerst gericht op het zoveel mogelijk centraliseren van dat wat decentraal is georganiseerd. Centralisatie is belangrijk voor het normenkader, omdat het zorgt voor een uniforme en efficiënte aanpak van informatiebeveiliging en privacy. Door ICT-beheer en infrastructuur centraal te organiseren, kunnen beveiligingsrisico's beter worden beheerd en kan er consistent beleid worden gevoerd. Hieronder volgt een overzicht van de gezette stappen.

- Twee-factor-authenticatie is voor alle medewerkers ingesteld op systemen met een hoog risico, waaronder de leerlingadministratie-systemen Esis en ParnasSys, evenals de werkomgeving Microsoft 365.
- Er is een externe back-upoplossing voor de volledige Microsoft-omgeving geïmplementeerd om gegevensverlies door menselijke fouten en/of cyberdreigingen te voorkomen.
- De laatste 5 servers binnen de stichting zijn uitgefaseerd. Zowel alle medewerkers als leerlingen werken hierdoor nu volledig in de Cloud.
- Bij deze transitie naar de Cloud zijn ook alle Microsoft devices opgenomen in de bestaande Microsoft Intune omgeving van de stichting, wat zorgt voor centralisatie van het apparaatbeheer en versterkte beveiliging. Dit ondersteunt de naleving van het IBP-normenkader, doordat het zorgt voor veilige configuraties, up-to-date software en controle over toegangsrechten, wat de bescherming van persoonsgegevens waarborgt.
- De aanbesteding rondom Mulitfunctionals (printers) is in 2024 uitgerold, waarbij direct Follow me printing met pincode voor alle medewerkers is ingesteld. Medewerkers kunnen hierdoor afdrukken pas ophalen na invoer van een persoonlijke code. Dit voorkomt

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

dat vertrouwelijke documenten onbeheerd op de printer blijven liggen.

- Met het oog op de beveiliging van persoonsgegevens heeft Panta Rhei besloten om met alle scholen gebruik te gaan maken van één leerlingadministratiesysteem: ParnasSys. Deze overgang verloopt gefaseerd. Vier scholen werkte al met dit systeem. Tien scholen hebben in de zomer van 2024 de overstap gemaakt naar ParnasSys. De overige drie scholen worden in 2025 gemigreerd.

In 2024 is ook een Europese aanbesteding doorlopen voor de selectie van één ICT-dienstverlener. Door het ICT-beheer te centraliseren, kunnen de processen voor het IBP-normenkader eenvoudiger worden gestroomlijnd en toekomstige wijzigingen vereenvoudigd. ITS B.V. is hierbij geselecteerd als de nieuwe ICT-dienstverlener voor alle locaties. In 2025 zullen alle locaties door ITS in beheer worden genomen.

Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

6. Financiën

6.1. De doelstellingen in 2024

Doelstellingen	Rapportage	Resultaat
Panta Rhei is een financieel gezonde organisatie.	Het aanwezige werkkapitaal (vorderingen + banksaldo min kortlopende schulden) is minimaal gelijk aan het benodigde buffervermogen. Met de Raad van Toezicht zijn afspraken gemaakt op verscherpte sturing en toezicht op de liquiditeitspositie die vooral door de grote investeringen in 2025 en 2026 tijdelijk fors daalt. In 2025 wordt de Raad van Toezicht periodiek geïnformeerd over de voortgang.	🟡
De meerjarenbegroting van elke school kent in vier jaar minimaal een resultaat van 0.	De scholen met een surplus kunnen maximaal € 20.000 in de huidige vier-jaarsperiode 2022-2025 overhevelen naar de volgende periode van 2026-2029. Een eventuele negatieve reserve moet worden gecompenseerd in de volgende periode.	🟡
Panta Rhei is financieel in control (overgang naar nieuw administratiekantoor).	De overgang van OHM naar ProManagement is soepel verlopen. Alle gegevens zijn goed overgezet. De salarisbetalingen en factuurbetalingen in de conversieperiode zijn zonder problemen verlopen. Medewerkers zijn in staat om het nieuwe managementinformatiesysteem Capisci effectief te gebruiken. De scholen en de stichting hebben vanaf 2025 goed inzicht in hun financiële situatie en de uitputting van posten t.o.v. de begroting en personele inzet t.o.v. begroting/formatieplan.	🟢
De meerjarenbegroting 2025-2028 krijgt een positief advies van de GMR en wordt goedgekeurd door de RvT.	De meerjarenbegroting 2025-2028 heeft in december 2024 een positief advies van de GMR gekregen en is goedgekeurd door de Raad van Toezicht.	🟢

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

6.2. Resultaat over 2024

Staat van baten en lasten	Realisatie 2024	Begroting 2024	Verschil
Baten			
Rijksbijdragen	€ 38.028.000	€ 36.532.000	€ 1.496.000
Overige overheidsbijdragen	€ 428.000	€ 332.000	€ 96.000
Overige baten	€ 1.368.000	€ 1.128.000	€ 240.000
Totaal baten	**€ 39.824.000**	**€ 37.992.000**	**€ 1.832.000**
Lasten			
Personele lasten	€ 33.194.000	€ 32.304.000	€ 890.000
Afschrijvingen	€ 1.163.000	€ 1.155.000	€ 8.000
Huisvestingslasten	€ 2.177.000	€ 2.679.000	-€ 502.000
Overige lasten	€ 3.376.000	€ 3.133.000	€ 243.000
Totaal lasten	**€ 39.910.000**	**€ 39.271.000**	**€ 639.000**
Saldo baten en lasten	**-€ 86.000**	**-€ 1.279.000**	**€ 1.193.000**
Financiele baten en lasten	€ 45.000	€ 20.000	€ 25.000
Resultaat	**-€ 41.000**	**-€ 1.259.000**	**€ 1.218.000**

Balans	31-12-2024	31-12-2023
Activa		
Materiele vaste activa	€ 6.302.270	€ 6.251.606
Vorderingen	€ 1.091.901	€ 1.144.064
Liquide middelen	€ 3.746.973	€ 3.482.851
Totaal activa	***€ 11.141.144***	***€ 10.878.521***
Passiva		
Eigen vermogen	€ 5.814.603	€ 5.001.959
Voorzieningen	€ 626.260	€ 1.546.575
Langlopende schulden	€ 0	€ 0
Kortlopende schulden	€ 4.700.281	€ 4.329.987
Totale passiva	**€ 11.141.144**	***€ 10.878.521***

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Realisatie 2024 versus begroting 2024

Baten

De *Rijksbijdragen* zijn 5% hoger dan begroot. De belangrijkste verschillen tussen de begroting en realisatie betreffen:

- De basisbekostiging is 1,5 % (€ 600.000) hoger dan begroot. De in de begroting opgenomen verwachte indexatie was iets lager dan de werkelijke compensatie.
- De groeibekostiging is € 50.000 hoger dan begroot (€ 250.000 t.o.v. € 200.000 begroot);
- Niet begrote projectsubsidies van SPPOH voor de startklas op de Waterlelie en de Walvis, inclusiebudget en hoogbegaafdheid van € 318.000 voor 2024.
- Niet begrote inkomsten van de rijkssubsidie Basisvaardigheden 2024 voor een school van € 360.000 voor 2 jaar. Hiervan is € 75.000 als baten in de exploitatie 2024 opgenomen;
- De inkomsten voor arbeidsmarkttoelage op scholen met een hoge CBS-achterstand score waren niet begroot. Deze subsidie is € 238.000 en is geheel besteed aan een toelage op de betreffende scholen;
- De gemeentelijke baten zijn € 96.000 hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk verklaard door € 30.000 subsidie voor de Waterlelie en de Margriet voor specifieke projecten.
- overige baten zijn € 240.000 hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk verklaard door:
  - Hogere bijdragen van het Jeugd Educatiefonds voor Lunch op School bij IKEC De Waterlelie en IKC MMiXX en bijdragen van het Jeugd Educatiefonds en St. Nationaal Fonds Kinderhulp voor specifieke ondersteuningen aan individuele leerlingen en gezinnen;
  - De inkomsten uit verhuur en medegebruik zijn €30.000 hoger door indexatie en in augustus 2024 gestarte medegebruik op de Emmaus.
  - Projectsubsidie vanuit de Onderwijsregio voor het project Ieder1leertAnders van € 12.000 en het GOML project (goed onderwijs minder leraren) van € 28.500.

Lasten

De personeelslasten zijn 3% (€ 890.000) hoger dan begroot. De loonkosten voor vast personeel zijn na aftrek van de uitkeringen voor zwangerschaps- en ouderschapsverlof ruim € 200.000 lager dan begroot. De stijging wordt dan ook voornamelijk verklaard door de overige personele kosten (realisatie € 3,0 mln ten opzichte van begroot € 1,9 mln.). Deze toename is opgebouwd uit onderstaande posten:

- In de begroting is uitgegaan van invulling van nieuwe vacatures door eigen personeel. Helaas blijkt dit niet altijd mogelijk te zijn en is op een aantal scholen personeel ingehuurd via uitzendbureaus en op ZZP-basis. Deze kosten zijn € 1,2 mln. hoger dan begroot. Voor 2025 zijn door een merkbare verandering in de arbeidsmarkt en extra aandacht voor de financiële- en fiscale risico's van externe inhuur deze kosten significant lager.
- In de begroting is € 90.000 opgenomen voor de mutatie (saldo bestedingen en dotatie) aan de personele voorzieningen. In 2024 blijkt dit per saldo een vrijval (dus bate) te zijn van € 48.000. Dit komt voornamelijk doordat er per saldo een vrijval uit de voorziening langdurig zieken is terwijl een verhoging was begroot
- De overige personeelslasten zijn hoger dan begroot door hogere uitgaven voor scholing. Deze stijging wordt deels gefinancierd uit hiervoor ontvangen rijkssubsidies zoals de lerarenbeurs, zij-instroomsubsidie en studiekosten voor opleiding onderwijsassistenten tot leraar.

De huisvestingslasten zijn € 502.000 lager dan begroot. Dit wordt verklaard door:

- De stelselwijziging in de verwerking van kosten voor groot onderhoud. De begroting is gebaseerd op de oude situatie, hierin is een dotatie aan de onderhoudsvoorziening van € 650.000 opgenomen. Deze is vanaf 2024 vervallen. De kosten voor klein onderhoud zijn daarentegen € 162.000 hoger dan begroot. Dit komt door prijsindexatie en een ondergrens voor activering van de onderhoudskosten van € 5.000. Alle projecten tot deze waarde worden direct in het exploitatieresultaat geboekt, daarboven worden deze als investering verwerkt.
- De huurkosten zijn € 29.000 hoger dan begroot door hoger dan begrote afrekeningen servicekosten van het bestuurskantoor, de Waterlelie en Het Dok.
- De uitgaven voor energie en water zijn € 57.000 lager dan begroot. In 2024 is een niet begrote vergoeding ontvangen van € 43.000 van de vorige leverancier binnen het mantelcontract dat wij hebben afgesloten via Energie Voor Scholen.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

De overige lasten zijn 8% (€ 243.000) hoger dan begroot. Dit komt door:

- Een stijging van de kosten voor leermiddelen en licenties met € 75.000;
- Een toename van de kosten van ICT beheer en administratieve licenties met € 57.000. deze stijging is voor een groot deel eenmalige kosten in verband met de overgang (licenties en trainingen) van het leerlingvolgsysteem Esis naar Parnassys;
- Een toename van € 69.000 voor de Lunch op School en te declareren uitgaven bij het Jeugd Educatiefonds waarvoor in de baten de bijbehorende inkomsten zijn opgenomen.
- De reproductiekosten zijn € 55.000 lager dan begoot doordat de kosten na de Europese aanbesteding lager zijn en de
- kopieermachines in dit contract zijn gekocht in plaats van gehuurd. Tegenover deze besparing staat een lichte stijging van de afschrijvingskosten.

De financiële baten zijn hoger dan begroot door actiever liquiditeitsbeleid. Gedurende 2024 is een deel van de beschikbare liquide middelen tijdelijk vastgezet in deposito's met een looptijd tussen de 1 en 4 maanden met een rente van gemiddeld 2%.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN	Realisatie 2024	Realisatie 2023	Verschil
Baten			
Rijksbijdragen	€ 38.028.000	€ 37.659.000	€ 369.000
Overige overheidsbijdragen	€ 428.000	€ 516.000	-€ 88.000
Overige baten	€ 1.368.000	€ 1.059.000	€ 309.000
Totaal baten	**€ 39.824.000**	**€ 39.234.000**	**€ 590.000**
Lasten			
Personele lasten	€ 33.194.000	€ 32.812.000	€ 382.000
Afschrijvingen	€ 1.163.000	€ 1.116.000	€ 47.000
Huisvestingslasten	€ 2.177.000	€ 2.519.000	-€ 342.000
Overige lasten	€ 3.376.000	€ 2.983.000	€ 393.000
Totaal lasten	**€ 39.910.000**	**€ 39.430.000**	**€ 480.000**
Saldo baten en lasten	**-€ 86.000**	**-€ 196.000**	**€ 110.000**
Financiele baten en lasten	€ 45.000	€ 29.000	€ 16.000
Resultaat	**-€ 41.000**	**-€ 167.000**	**€ 126.000**

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Verloop reserve koersplan 2022-2026	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Totaal
1 januari: Stand reserve Koersplan 2022-2026		€ 188.000	€ 603.000	€ 765.500	€ 590.000	€ 346.000	
Bij: dotatie vanuit allocatie NPO en allocatie	€ 188.000	€ 415.000	€ 261.000	€ 61.500	€ 50.000	€ 65.000	€ 1.040.500
Af: besteding			€ 98.500	€ 237.000	€ 294.000	€ 296.000	€ 925.500
Af: vrijval naar de algemene reserve						€ 115.000	
31 december: Stand reserve koersplan 2022-2026	**€ 188.000**	**€ 603.000**	**€ 765.500**	**€ 590.000**	**€ 346.000**	**€ 0**	

Uitgaven koersplan 2022-2026	Realisatie 2023	Realisatie 2024	begroting 2025	begroting 2026	totaal
Kansengelijkheid	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Een eigentijds curriculum	€ 0	€ 0	€ 17.000	€ 17.000	€ 34.000
Voldoende én bekwaam personeel	€ 98.500	€ 237.000	€ 277.000	€ 279.000	€ 891.500
TOTAAL	**€ 98.500**	**€ 237.000**	**€ 294.000**	**€ 296.000**	**€ 925.500**

Gerealiseerd exploitatieresultaat 2024 ten opzichte van 2023.

Het gerealiseerd resultaat in 2024 is € 41.000 negatief en is € 208.000 hoger dan het in 2023 behaalde exploitatieresultaat (€ -167.000). De grootste verschillen in de realisatie tussen 2023 en 2024 zijn:

- Hogere rijksbijdragen door projectsubsidies zoals Verbetering Basisvaardigheden en diverse subsidies van het samenwerkingsverband SPPOH.
- De afschrijvingskosten zijn € 47.000 hoger dan 2023. Dit komt voor € 25.000 door hogere afschrijvingskosten voor verbouwingen en groot onderhoud en hangt samen met de in 2024 doorgevoerde stelselwijziging voor de verwerking van uitgaven groot onderhoud.
- De huisvestingskosten zijn in 2024 € 342.000 lager. Dit komt enerzijds doordat de tot en met 2023 jaarlijkse dotatie aan de voorziening onderhoud van € 600.000 door deze stelselwijziging in 2024 is vervallen. Anderzijds zijn, ook door deze stelselwijziging, de jaarlijkse kosten voor klein onderhoud € 120.000 hoger.
- De kosten voor schoonmaak en energie zijn ten opzichte van 2023 met € 120.000 gestegen i.v.m. doorberekende prijsindexatie.
- De kosten administratie, beheer en bestuur zijn door toename van TSO activiteiten en doorberekende prijsindexatie gestegen met €135.000.
- De kosten voor leermiddelen, ICT en licenties zijn met € 75.000 gestegen.
- De reproductiekosten zijn door de Europese aanbesteding van multifunctionals en het op basis hiervan afgesloten contract € 88.000 lager dan in 2023.

Samenvattend wordt het resultaatverschil van € 167.000 positief in positieve zin verklaard door de stelselwijziging in de verwerking van de onderhoudskosten en de kostenbesparing na de aanbesteding van de multifunctioneels. Anderzijds is er een structurele kostenstijging van de materiële kosten die niet gedekt wordt door indexatie van de rijksvergoeding. In de begroting 2025-2028 is met deze structurele negatieve effecten rekening gehouden.

6.3. Uitgaven speerpunten Koersplan 2022-2026

Het Koersplan voor de periode 1 augustus 2022 tot 1 augustus 2026 beschrijft de missie, visie, kernwaarden en het mens- en maatschappijbeeld van Panta Rhei. Ook worden vier strategische thema's benoemd die in deze periode extra aandacht krijgen: kansengelijkheid, een eigentijds curriculum, voldoende én bekwaam personeel, scholen werken samen met relevante partners. Elk thema kent 2-3 ambities die leidend zijn voor scholen en bestuur. De realisatie vindt voornamelijk plaats op schoolniveau. Voor de uitvoering hiervan is vanuit de subsidies *NPO* en Verbetering basisvaardigheden 2023 en 2024 een deel gereserveerd. De daadwerkelijke uitvoering van de activiteiten is in 2023 gestart. Navolgend overzicht laat de beschikbare middelen en de geprognosticeerde uitgaven zien zoals opgenomen in de begroting 2025-2028.

De besteding vanuit het Koersplan betreft vooral uitgaven voor het speerpunt *Voldoende en bekwaam personeel*. De uitgaven in 2024 betreffen de facilitering van de coördinatoren van de opleidingsscholen, de stagevergoeding voor MBO- en pabostudenten en Behalve deze uitgaven zijn binnen de thema's uit het koersplan de uitgaven in de schoolexploitaties opgenomen.
Voor het thema Voldoende en Bekwaam personeel worden de uitgaven voor begeleiding van startende leraren en zij-instromers, en scholingskosten gefinancierd uit de allocatie van de reguliere bekostiging en zijn dan ook niet opgenomen in de uitgaven van het koersplan.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

6.4. Balans 31-12-2024

De materiële activa zijn nagenoeg onveranderd (mutatie ca € 51.000) doordat de omvang van de investeringen (€ 1,2 mln.) beperkt hoger is dan de afschrijvingskosten. In 2024 is een inventarisatie uitgevoerd van de geboekte activa en zijn volledig afgeschreven investeringen die niet meer in gebruik zijn, voor een totale aanschafwaarde van € 1.183.000 ,uit de administratie gehaald. Hierdoor is de totale aanschafwaarde van de materiele vaste activa, ondanks de investeringen van €1.213.000 slechts met € 30.000 toegenomen.

De vorderingen zijn €52.000 lager dan op 31-12-2023. Dit komt voornamelijk door een afname van vooruitbetaalde kosten voor 2025.

De beschikbare liquide middelen zijn op 31-12-2024 ten opzichte van 2023 toegenomen met € 263.000. Dit komt door een positieve kasstroom uit operationele activiteiten (het exploitatieresultaat gecorrigeerd voor afschrijvingskosten en mutaties in voorzieningen) van € 1,5 mln. verminderd met de negatieve kasstroom uit investeringsactiviteiten van € 1,2 mln.
Van de beschikbare liquide middelen is op 31-12-2024 € 1.750.000 vastgelegd in termijndeposito's waarvan de laatste op 28-01-2025 is vrijgevallen. De looptijd van de termijndeposito's is maximaal 2 maanden.

Het eigen vermogen is ultimo 2024 ten opzichte van 2023 afgenomen met het behaalde resultaat van € 41.000 negatief.

De omvang van de voorzieningen is afgenomen met € 920.000. Deze afname komt nagenoeg geheel door de doorgevoerde stelselwijziging in de verwerking van uitgaven voor groot onderhoud waardoor de voorziening groot onderhoud per1 januari 2024 van € 853.635 is toegevoegd aan het eigen vermogen.
De personele voorzieningen zijn per saldo met € 67.000 verlaagd. De mutaties worden hieronder per voorziening toegelicht.

De voorziening jubilea personeel is met € 3.500 afgenomen van € 370.577 tot € 367.071. Deze afname is enerzijds het gevolg van uitbetaalde jubilea uitkeringen (€ 37.627) en een vrijval vanwege personeel dat uit dienst is getreden (€ 25.467). Daarentegen is een dotatie gedaan van € 59.588 samenhangend met de stijging van de loonkosten op basis van de CAO-PO 2024-2025 en opgebouwde rechten van nieuwe personeelsleden.

Voor te verwachten uitkeringskosten die niet door de uitkeringsinstantie worden vergoed is een voorziening gevormd. De in rekening gebrachte uitkeringskosten worden hierop in mindering gebracht. Op basis van informatie van het *UWV* en *WW-plus* is op 31-12-2024 de voorziening voor toekomstige uitkeringskosten bepaald op € 53.034 (ultimo 2023: € 62.414). De in 2024 betaalde uitkeringskosten van € 17.544 zijn hierop in mindering gebracht. De verwachte verplichting ultimo 2024 is in verband met de stijging van de maandelijkse uitkeringskosten, direct gerelateerd aan de CAO-stijging, verhoogd met € 8.164.
In 2024 is een voorziening voor kosten langdurig zieken gevormd van € 132.561 (2023: € 195.541) voor de toekomstige loonkosten van een aantal langdurig zieke medewerkers. In 2024 is een groot deel van de voorziening ultimo 2023 vrijgevallen ten gunste van het exploitatieresultaat ter dekking van de loonkosten van zieke medewerkers (€ 191.925) De afname wordt verklaard door een afname van het aantal langdurige ziekmeldingen waarvoor een voorziening moet worden gevormd, hiervoor is € 128.945 toegevoegd aan de voorziening.

Personeel van 57 jaar en ouder heeft op basis van de *CAO* recht om de uren voor duurzame inzetbaarheid niet op te nemen maar te sparen. Bij opname van dit verlof wordt 50% door de werkgever betaald en is de andere helft voor eigen rekening. Hiervan wordt beperkt gebruik gemaakt, maar het aantal deelnemers dat spaart neemt wel iets toe. Doordat er nog nauwelijks gespaard verlof wordt opgenomen en doordat de belangstelling voor sparen wel stijgt neemt deze voorziening de komende jaren naar verwachting nog verder toe. Voor dit toekomstige verlof is ultimo 2024 een voorziening gevormd van € 73.594 (ultimo 2023: € 64.408)

De kortlopende schulden zijn € 370.000 hoger dan ultimo 2023. Dit wordt voor € 289.000 verklaard door meerdere grote vooruit ontvangen doelsubsidies vanuit het Ministerie van OCW, dit zijn de DUS-I subsidies School en Omgeving. Doorstroming PO-VO en Basisvaardigheden 2023-2025 .

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Balanskengetallen

Balanskengetallen	2020	2021	2022	2023	2024	Signaleringsgrens	Norm
Weerstandsvermogen	17,6%	15,7%	14,1%	12,7%	14,6%	5%	5%
Liquiditeit	1,58	1,58	1,07	1,07	1,03	0,5-1,5	0,5-1,5
Solvabiliteit 2	69%	69%	60%	60%	58%	30%	

signaleringswaarde normatieve publieke vermogen (bedragen * €)	31-12-2021	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024
0,5* AW gebouwen *1,27	€ 441.557	€ 422.507	€ 403.457	€ 765.838
BW MVA minus gebouw	€ 4.883.189	€ 5.676.007	€ 5.801.606	€ 5.420.123
5% van alle baten	€ 1.724.980	€ 1.855.950	€ 1.961.700	€ 1.991.200
totaal normatief eigen vermogen	**€ 7.049.726**	**€ 7.954.464**	**€ 8.166.763**	**€ 8.177.161**
Feitelijk publiek eigen vermogen	**€ 5.027.512**	**€ 4.824.353**	**€ 4.550.075**	**€ 5.335.048**
feitelijk publiek eigen vermogen /normatief publieke vermogen	**71%**	**61%**	**56%**	**65%**

Exploitatie kengetallen	2020	2021	*2022*	*2023*	*begroting 2024*	2024	Ondergrens
Rentabiliteit (exploitatieresultaat/totale baten)	-5,6%	1,9%	-0,5%	-0,4%	-3,3%	-0,1%	eenjarig<0 tweejarig<5% driejaren-10%
Personele lasten/totale baten	88,3%	81,5%	84,2%	83,6%	85,0%	83,4%	
Huisvestingskosten/totale baten	7,0%	6,3%	6,0%	6,4%	7,1%	5,5%	
afschrijvingskosten/totale baten	3,0%	2,9%	3,0%	2,8%	3,0%	2,9%	
Overige kosten/ totale baten	7,4%	7,4%	7,2%	7,6%	8,2%	8,5%	

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen het eigen vermogen en de totale baten en geeft aan welke buffer is opgebouwd om weerstand te kunnen bieden aan financiële risico's. Als op enig moment de noodzakelijke uitgaven hoger zijn dan de rijksbijdragen moet (tijdelijk) kunnen worden teruggevallen op dit weerstandsvermogen. Door het positieve resultaat in de jaren 2017 t/m 2021 is deze buffer ruimschoots boven de algemene ondergrens van 5% en blijft die ook op 31-12-2024 nog ruimschoots hierboven.

De streefwaarde van het weerstandsvermogen is afhankelijk van een aantal factoren zoals de grootte van de Stichting en het risicoprofiel. Zoals toegelicht in paragraaf 6.7 is in 2024 op basis van een uitgebreide risicoscan het minimale buffervermogen (= vrij besteedbaar eigen vermogen) vastgesteld op € 1.688.000. Het vermogen bedraagt ultimo 2024 € 5.814.602 en is hoger dan dit vastgestelde minimale weerstandsvermogen en circa 65% van het maximale normatieve publieke vermogen.

Liquiditeit

Een liquiditeitspositie groter dan 1 geeft aan dat de stichting in staat is op korte termijn aan haar betalingsverplichtingen te voldoen. De liquiditeitspositie is met een ratio van 1,03 dan ook goed te noemen en ook hoger dan de gestelde signaleringsgrens.

Door de afboeking van de vordering op *OCW* in verband met de nieuwe bekostigingssystematiek was in 2022 een grotere daling verwacht. Deze daling is in 2022 en 2023 geremd door vooruit ontvangen rijkssubsidies, uitgestelde investeringen in onderhoud in 2024 en het positiever dan begrote exploitatieresultaat 2024. De besteding van deze subsidies en een hoog investeringsniveau leidt in 2025 en 2026 echter weer tot een afname van de liquiditeitspositie.

In de continuïteitsparagraaf wordt de prognose van de liquiditeitspositie verder toegelicht.

Solvabiliteit 2

De solvabiliteitsratio geeft aan in hoeverre de stichting op langere termijn aan haar betalingsverplichtingen kan voldoen. Hiervoor wordt de algemeen gebruikte solvabiliteit 2 gehanteerd, dus inclusief de opgebouwde voorzieningen. De signaleringswaarde die wordt aangehouden is 30%. De ratio van 58% is hier ruimschoots boven.

Conclusie balanskengetallen

Het weerstandsvermogen in combinatie met de goede liquiditeitspositie en solvabiliteit laten op 31-12-2024 een goede financiële positie zien. Ook in de begroting 2025-2028 blijft de financiële positie , mede door de extra aandacht voor de liquiditeitspositie in de planning & control cyclus goed. Zie hiervoor ook de toelichting in de *continuïteitsparagraaf*.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Normatief publiek eigen vermogen

De *Inspectie van het Onderwijs* heeft een formule ontwikkeld om te berekenen wat een bestuur redelijkerwijs aan eigen vermogen nodig heeft om bezittingen te financieren en risico's op vangen. Dit bedrag is het normatieve publieke eigen vermogen. De hoogte ervan is de signalerings-waarde. Eventueel privaat vermogen valt buiten het bestek.

Als het eigen vermogen groter is dan het normatieve eigen vermogen, kan het bovenmatig zijn. De Inspectie benadrukt dat het normatieve eigen vermogen geen norm is, maar een startpunt voor een gesprek. Een bestuur kan immers goede redenen hebben om tijdelijk meer eigen vermogen aan te houden. De formule is voor alle onderwijssectoren gelijk.

In de tabel hiernaast is de uitkomst van deze formule op de balansdata 2021 t/m 2024 vergeleken met het publieke vermogen. Hieruit blijkt dat het vermogen niet te hoog is en ook ruimschoots boven het, op basis van de risicoanalyse, vastgestelde buffervermogen van € 1.688.000.
Het normatieve eigen vermogen (het maximum) neemt jaarlijks toe omdat op basis van de balansposities meer vermogen nodig is voor vervanging van materiële vaste activa en doordat door de indexatie van de baten de ondergrens voor het buffervermogen van 5% in absolute zin hoger wordt. De incidentele *subsidies* in combinatie met de verhoging van de rijksvergoeding in verband met de afgesloten CAO's verklaren de sterke stijging van het normatief eigen vermogen vanaf 31-12-2021. Het feitelijk publiek eigen vermogen is met 65% van de signaleringswaarde nog ruimschoots onder het maximum.

6.6. Kengetallen op basis van het resultaat

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan in hoeverre de inkomsten en uitgaven met elkaar in evenwicht zijn. Idealiter zijn de kosten en opbrengsten over een aantal jaren gemeten nihil. De tabel vermeldt de signaleringsgrenzen van de *Inspectie van het Onderwijs* met de minimale gemiddelde rentabiliteit over een aantal jaren. Panta Rhei blijft hierboven.

Kengetallen kosten/totale baten

Bovenstaande tabel laat zien aan welke kostensoorten de ontvangen baten zijn besteed. De kosten zijn in 2024 0,6% hoger dan de baten (de rentabiliteit), dit resultaat wordt onttrokken aan het eigen vermogen.

Het aandeel huisvestingskosten is in 2024 1,6% lager dan begroot. Dit komt geheel door de stelselwijziging in de verwerking van de onderhoudskosten waardoor de kosten in 2024 ongeveer € 488.000 lager zijn dan begroot. Dit bedrag wordt nu bij de resultaatbestemming toegevoegd aan een reservering voor toekomstige onderhoudsuitgaven.

6.7. Risicobeheersing

Risicomanagement maakt wezenlijk onderdeel uit van de planning- en control cyclus. Dit houdt in dat Panta Rhei:

- eenmaal per twee jaar de financiële risico's herijkt met behulp van een extern bureau;
- tussentijds (ontstane schades van) risico's monitort en hierover rapporteert in de periodieke bestuurs-rapportage;
- een risicoparagraaf opneemt in de meerjarenbegroting, tussentijdse rapportage en het jaarverslag;
- een risicoparagraaf standaard deel uit laat maken van beleidsvoorstellen;
- periodiek beoordeelt in hoeverre het benodigd buffervermogen in liquide vorm aanwezig is. In dit kader maakt een kasstroombegroting deel uit van de meerjarenbegroting en wordt vanaf 2025 een liquiditeitsprognose opgesteld die maandelijks wordt bijgewerkt.

De risicoanalyse uit 2022 is in 2024 geactualiseerd door vertegenwoordigers van verschillende geledingen (directies, RvT, GMR, controller en bestuurder) en extern bureau *Controlgroep.* Uit het rapport blijkt dat Panta Rhei een minimaal vrij besteedbaar buffervermogen van € 1.688.000 (2022: € 1.630.000) moet aanhouden voor de situatie waarin 90% van de risico's zich in hetzelfde jaar voor hun maximale omvang voor zouden doen. Om de twee jaar wordt de risicoanalyse geactualiseerd. Het is belangrijk dat dit buffervermogen ook minimaal als werkkapitaal liquide beschikbaar is. Bij het opstellen van de begroting 2025-2028 is vastgesteld dat het benodigd buffervermogen in de prognosebalans niet volledig in liquide vorm beschikbaar is. Mede naar aanleiding hiervan is het liquiditeitsbeheer aangescherpt. Zie voor een verdere toelichting de Continuïteitsparagraaf.
Bij de update van het financieel risicoprofiel zijn de risico's op gebied van strategie, operationele activiteiten en financiële positie doorgenomen. Onderstaande risico's zijn, in volgorde van belangrijkheid, als meest belangrijk gedefinieerd.

Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Ten opzichte van de risicoscan uit 2022 zijn, in oktober 2024, onderstaande risico's anders ingeschat:

- De kansklasse voor de financiële gevolgen van beëindiging van een arbeidsrelatie ter voorkoming of oplossen van een geschil is verhoogd van 30% (eens per 5 tot 10 jaar) naar 50% (eens per 2 tot 5 jaar). Deze verhoging is gebaseerd op recente ervaringen. Ondanks dat in de begroting rekening wordt gehouden met deze kosten is deze post niet altijd toereikend en worden de kosten voor de door de werkgever te betalen uitkeringskosten steeds hoger
- De gevolgschadeklasse voor onvolledige indexatie van de bekostiging is gedaald van schadeklasse € 300.000 - € 500.000 naar schadeklasse € 50.000 - € 150.000. Deze neerwaartse bijstelling van de risico inschatting is gebaseerd op het gegeven dat nu in de begroting al ruim rekening wordt gehouden met verwachte prijsstijgingen.
- De gevolgschade klasse voor hoger dan begrote lasten door het moeilijk invullen van vacatures, is gestegen van schadeklasse € 50.000 - € 150.000 naar schadeklasse € 150.000 - € 300.000. Deze opwaartse bijstelling van de risico inschatting is gebaseerd op de sterke toename van de fors duurdere externe inhuur op vacatures dan in het verleden gebruikelijk was. Hierbij moet worden opgemerkt dat door de, na het opstellen van het risicoprofiel bij ons bekend geworden, aanscherping van de Wet DBA de inhuur mogelijk sterk wordt verlaagd, waardoor de gevolgschade klasse mogelijk toch lager zal zijn.
- De kans op extra kosten in uitvoeringsrisico van de bedrijfsvoering is (licht) naar beneden bijgesteld (90% in plaats van 100%), terwijl de gevolgklasse klasse is gestegen van schadeklasse € 300.000 - € 500.000 naar schadeklasse € 500.000 - € 750.000. Dit is voornamelijk het gevolg van het gegeven dat Panta Rhei in de aankomende jaren (voor het eerst) bouwheer gaat zijn voor de nieuwbouw van een school, de Maria Bernadette. Hierbij zijn onvoorziene extra lasten niet uit te sluiten.

Uit de risicoscan komt een ondergrens van het buffervermogen van € 1.688.000 mln. bij 90% afdekking van de risico's wanneer deze zich in enig jaar en in volle omvang voor zouden doen. Op balansdatum is dit buffervermogen niet volledig in liquide vorm beschikbaar. Overigens is dit een momentopname en is de liquiditeitspositie meestal boven de ondergrens van het buffervermogen. De liquiditeitspositie en -prognose heeft, mede in relatie tot de voorgenomen investeringen in ICT en uitgaven voor groot onderhoud, de aandacht en wordt scherp gevolgd, waarbij ernaar wordt gestreefd dat deze structureel minimaal gelijk is aan het buffervermogen.

Nr.	Omschrijving	Kans	Gevolg min	Gevolg max
1	Onvoorzienbare en onbeheersbare fluctuatie in leerlingaantallen	50%	€ 150.000	€ 300.000
2	Financiële gevolgen van beëindiging arbeidsrelatie ter voorkoming van een geschil of om een bestaand geschil op te lossen (o.a. arbeidsconflicten)	50%	€ 50.000	€ 150.000
3	Instabiliteit in bekostiging	30%	€ 150.000	€ 300.000
4	Onvolledige indexatie van bekostiging	70%	€ 50.000	€ 150.000
5	Hoger dan begrote kosten voor (ziekte-)vervanging	50%	€ 150.000	€ 300.000
6	Arbeidsmarkt schaarste, hoger dan begrote lasten door het moeilijk kunnen vervullen van vacatureruimte	70%	€ 150.000	€ 300.000
7	Financiële gevolgen van kwetsbaarheid ICT beveiliging (cyberrisico's)	10%	€ 500.000	€ 750.000
8	Restrisico's	50%	€ 50.000	€ 150.000
9	Uitvoeringsrisico's in de bedrijfsvoering (vaste voet)	90%	€ 500.000	€ 750.000

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

7. Continuïteitsparagraaf

Dit hoofdstuk geeft een cijfermatige uiteenzetting en ontwikkeling voor de periode 2025-2028 van de leerlingenaantallen, opbouw personele bezetting, balanspositie en de meerjarenexploitatie- en investeringsbegroting.

Ontwikkeling van het leerlingenaantal

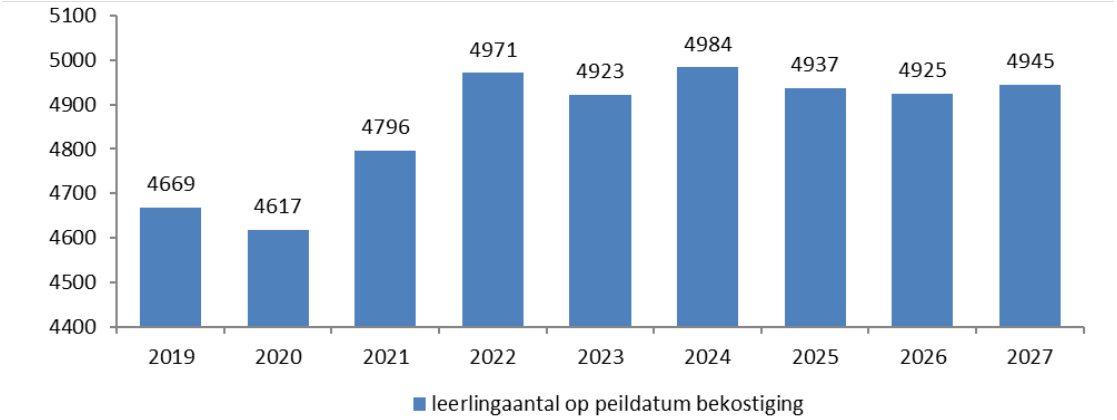

Ontwikkeling opbouw personele bezetting

realisatie			prognose			
Gemiddeld aantal fte's	**2022**	**2024**	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**
Directie	26	24	23	23	23	22
Onderwijsgevend personeel (OP)	259	245	240	229	226	226
Onderwijs ondersteunend personeel (OOP)	82	88	60	56	53	53
Totaal formatie	**367**	**357**	**323**	**308**	**302**	**301**

Balans per 31 december	**2024 jaarrekening**	**2025 prognose**	**2026 prognose**	**2027 prognose**	**2028 prognose**
Materiele vaste activa	**€ 6.302.270**	**€ 7.502.628**	**€ 7.622.664**	**€ 7.271.737**	**€ 6.717.662**
Vorderingen	€ 1.091.901	€ 700.000	€ 700.000	€ 700.000	€ 700.000
Liquide middelen	€ 3.746.973	€ 2.039.233	€ 2.009.197	€ 2.668.124	€ 3.579.199
Vorderingen totaal	**€ 4.838.874**	**€ 2.739.233**	**€ 2.709.197**	**€ 3.368.124**	**€ 4.279.199**
Activa totaal	**€ 11.141.144**	**€ 10.241.861**	**€ 10.331.861**	**€ 10.639.861**	**€ 10.996.861**
Totaal eigen vermogen	**€ 5.814.603**	**€ 6.115.603**	**€ 6.205.603**	**€ 6.513.603**	**€ 6.870.603**
Totaal voorzieningen	**€ 626.260**	**€ 626.258**	**€ 626.258**	**€ 626.258**	**€ 626.258**
Kortlopende schulden	**€ 4.700.281**	**€ 3.500.000**	**€ 3.500.000**	**€ 3.500.000**	**€ 3.500.000**
Totaal Passiva	**€ 11.141.144**	**€ 10.241.861**	**€ 10.331.861**	**€ 10.639.861**	**€ 10.996.861**

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

7.1. Ontwikkeling van het leerlingenaantal

Vanaf 2022 is de peildatum voor de bekostiging gewijzigd van 1 oktober naar 1 februari. Vanwege de instroom van vierjarigen tussen oktober en februari stijgt het leerlingaantal gemiddeld met 4%. Dit verklaart de stijging in de grafiek tussen 2021 en 2022. De aantallen in 2026 en 2027 zijn prognoses op basis van de teldatum 1 februari zoals opgenomen in de meerjarenbegroting 2025-2028.

Het gerealiseerde leerlingaantal op 1 februari 2025 is 47 leerlingen lager dan het leerlingaantal op 1 februari 2024. Bij het opstellen van het formatieplan 2024-2025 en de begroting 2025 is meer aandacht besteed aan de ontwikkeling van het leerlingaantal en het monitoren van de zij-uitstroom en zij-instroom van leerlingen op schoolniveau. De geprognosticeerde toename van het aantal leerlingen op de komende teldata komt doordat, in tegenstelling tot de afgelopen jaren, de instroom van de kleuters en de uitstroom van de groepen 8, meer met elkaar in evenwicht komen en de instroom van kleuters ongeveer gelijk is aan de uitstroom van de komende groepen 8.

De prognose van het aantal leerlingen vormt de basis voor de meerjarenbegroting. Omdat deze geen exacte voorspelling kan zijn, wordt de meerjarenbegroting jaarlijks geactualiseerd. Maandelijks wordt door de controller per school bijgehouden wat de in- en uitstroom is van leerlingen. Tijdens de formatiegesprekken met de directies in maart wordt gestuurd op deze ontwikkeling, waardoor de omvang van het formatiebudget in het komend schooljaar aansluit op het te verwachten aantal leerlingen bij de start van het nieuwe schooljaar en het werkelijke leerlingaantal op 1 februari voorafgaand aan het schooljaar.

Instandhouding kleine scholen

In 2023 is besloten is om de Maerten van den Veldeschool administratief samen te voegen met De Lusthof. Hierdoor kan de Margriet gebruik blijven maken van de regeling ‘gemiddelde schoolgrootte’ en blijft de bekostiging voor De Margriet blijft in stand. Jaarlijks wordt hier een aanvraag voor ingediend bij DUO. Deze situatie kan net zolang duren tot de gemiddelde schoolgrootte niet meer toereikend is.

Bij De Margriet is na een beperkte groei in de afgelopen drie jaren het leerlingaantal sterk toegenomen door een grote instroom van zowel kleuters als zij-instromers. De verwachting is dat deze positieve ontwikkeling zich voortzet en mogelijk in 2027 boven de gemeentelijke opheffingsnorm (176 leerlingen op 1 februari 2027) uitkomt.

7.2. Ontwikkeling opbouw personele bezetting

De tabel op blz. 35 toont de ontwikkeling van de opbouw van de personele bezetting in fte. De prognose is ontleend aan de meerjarenbegroting 2025-2028. In de realisatie van 2023 en 2024 is bij het OOP personeel ook de gemiddelde inzet van gemiddeld 25 fte stagiaires opgenomen. De geprognosticeerde afname van het gemiddeld aantal fte’s onderwijsgevend personeel doordat in de realisatie van 2023 en 2024 ook vervangingsbenoemingen en tijdelijke benoemingen ten laste van de incidentele subsidie zijn opgenomen. De ervaring leert dat de werkelijke bezetting in de prognose tussen de 10-20 fte hoger zal zijn in verband met ziekteverlof, zwangerschaps-/bevallingsverlof, ouderschapsverlof en verlof duurzame inzetbaarheid. In deze realisatie over 2024 is ook de externe inhuur niet opgenomen. De werkelijke personele inzet is derhalve ongeveer 10 fte’s hoger. De verwachte daling van 2025-2028 ten opzichte van 2024 wordt grotendeels verklaard door het beëindigen van tijdelijke subsidies (NPO, verbetering basisvaardigheden en enkele subsidies van het samenwerkingsverband SPPOH). In april 2025 is deze prognose geactualiseerd in het bestuursformatieplan 2025-2028. De verwachting is dat de gemiddelde personele bezetting in 2025-2028, inclusief ca 20 fte voor vervanging, stabiel is met circa 320-330 fte per jaar.

7.3. Prognosebalans 2024-2027

De geprognosticeerde balans op pagina 37 is opgesteld aan de hand van de jaarrekening 2024. Dit is voor de prognose aangevuld met de mutaties in de balansposten zoals ook begroot in de vastgestelde meerjarenbegroting 2025-2028.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Kasstroomoverzicht	2024 Realisatie	2025 prognose	2026 prognose	2027 prognose	2028 prognose
Beginsaldo liquide middelen	**€ 3.482.851**	**€ 3.746.972**	**€ 2.039.233**	**€ 2.009.197**	**€ 2.668.124**
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-€ 40.992	€ 300.759	€ 89.783	€ 308.355	€ 356.912
Afschrijvingen	€ 1.162.596	€ 1.194.909	€ 1.238.195	€ 1.347.663	€ 1.442.722
Mutaties werkkapitaal					
Vorderingen	€ 52.162	€ 391.901	€ 0	€ 0	€ 0
Kortlopende schulden	€ 370.294	-€ 1.200.281	€ 0	€ 0	€ 0
Mutaties voorzieningen	-€ 66.680	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	**€ 1.477.380**	**€ 687.288**	**€ 1.327.978**	**€ 1.656.017**	**€ 1.799.634**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investeringen vaste activa	€ -1.213.259	€ -2.395.027	€ -1.358.013	€ -997.091	€ -888.559
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
mutatie langlopende schulden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal kasstroom uit financeiringsactiviteiten	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
Mutatie liquide middelen	**€ 264.121**	**-€ 1.707.739**	**-€ 30.035**	**€ 658.927**	**€ 911.075**
Eindsaldo liquide middelen	**€ 3.746.972**	**€ 2.039.233**	**€ 2.009.197**	**€ 2.668.124**	**€ 3.579.199**

Eigen vermogen	31-12-2024 Realisatie	31-12-2025 prognose	31-12-2026 prognose	31-12-2027 prognose	31-12-2028 prognose
1 januari	€ 5.001.958	€ 5.814.603	€ 6.115.362	€ 6.205.144	€ 6.513.499
Resultaat boekjaar	-€ 40.991	€ 300.759	€ 89.783	€ 308.355	€ 356.912
Stelselwijziging verwerking groot onderhoud	€ 853.636				
31 december	**€ 5.814.603**	**€ 6.115.362**	**€ 6.205.144**	**€ 6.513.499**	**€ 6.870.411**

Opbouw eigen vermogen	31-12-2024 Realisatie	31-12-2025 prognose	31-12-2026 prognose	31-12-2027 prognose	31-12-2028 prognose
Algemene reserve incl. stichtingskapitaal	€ 2.455.488	€ 2.596.776	€ 2.780.776	€ 2.781.300	€ 2.777.624
Bestemmingsreserve uitgaven groot onderhoud	€ 1.341.636	€ 1.749.636	€ 2.167.636	€ 2.583.636	€ 2.963.636
Bestemmingsreserve privaat	€ 479.556	€ 504.556	€ 529.556	€ 554.556	€ 579.556
Bestemmingsreserve koersplan 2022-2026	€ 590.173	€ 345.923	€ 0	€ 0	€ 0
Exploitatiereserves scholen	€ 480.228	€ 450.949	€ 259.654	€ 126.485	€ 82.073
Bestemmingsreserve Nutsbasisschool	€ 467.522	€ 467.522	€ 467.522	€ 467.522	€ 467.522
Totaal eigen vermogen	**€ 5.814.603**	**€ 6.115.362**	**€ 6.205.144**	**€ 6.513.499**	**€ 6.870.411**

Prognose normatief eigen vermogen	2024 Realisatie	2025 prognose	2026 prognose	2027 prognose	2028 prognose
0,5* AW gebouwen *1,27	€ 765.838	€ 765.838	€ 765.838	€ 765.838	€ 765.838
Boekwaarde materiele vaste activa excl gebouwen	€ 5.420.123	€ 6.620.481	€ 6.740.517	€ 6.389.590	€ 5.835.515
5% van alle baten	€ 1.991.200	€ 2.017.751	€ 1.957.329	€ 1.981.171	€ 1.983.194
totaal normatief eigen vermogen	**€ 8.177.161**	**€ 9.404.070**	**€ 9.463.684**	**€ 9.136.598**	**€ 8.584.547**
Feitelijk publiek eigen vermogen	**€ 5.335.048**	**€ 5.610.807**	**€ 5.675.589**	**€ 5.958.944**	**€ 6.290.856**
feitelijk publiek eigen vermogen /normatief publieke vermogen	**65%**	**60%**	**60%**	**65%**	**73%**

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

7.4. Prognose kasstroomoverzicht 2024-2027

Het kasstroomoverzicht is ontleend aan de geprognosticeerde balans en laat een gezonde liquiditeitspositie zien. Panta Rhei beschikt over voldoende liquide middelen om in deze jaren aan de betalingsverplichtingen te voldoen.

7.5. Prognose verloop en samenstelling eigen vermogen 2024-2027

Het op pagina 37 afgebeelde overzicht geeft het verloop en de samenstelling weer van het eigen vermogen over de periode 2025-2028. De eindstand per 31-12-2024 is voor de prognose aangevuld met de mutaties in de balansposten zoals ook begroot in de vastgestelde meerjarenbegroting 2025-2028.
Als de algemene reserve lager wordt dan het minimale buffervermogen dan valt een deel van de publieke bestemmingsreserves weer toe aan de algemene reserve. Het totaal van de algemene reserve en de overige reserves mag dan ook nooit lager zijn dan het minimale buffervermogen.

De bestemmingsreserve Koersplan

De bestemmingsreserve ultimo 2024 voor het realiseren van de ambities uit het Koersplan is het bovenschoolse gealloceerde deel van het *NPO en* Verbetering Basisvaardigheden subsidies dat wordt ingezet voor uitgaven ter realisatie van het *Koersplan 2022-2026*. De onttrekkingen hiervan zijn gelijk aan de uitgaven zoals opgenomen in de meerjarenbegroting 2025-2028. Na afloop van de looptijd van het Koersplan is deze nihil en wordt een eventueel niet besteed deel toegevoegd aan de algemene reserve.

7.6. Normatief publiek eigen vermogen

De *Inspectie van het Onderwijs* heeft een formule ontwikkeld om te berekenen wat een bestuur redelijkerwijs aan publiek eigen vermogen nodig heeft om bezittingen te financieren en risico's op vangen. Dit bedrag is het normatieve publieke eigen vermogen. De hoogte ervan is een signaleringswaarde: als het eigen vermogen groter is dan het normatieve eigen vermogen, kan het bovenmatig zijn. De *Inspectie* benadrukt dat het normatieve eigen vermogen geen norm is maar een startpunt voor een gesprek.
Uit de tabel blijkt dat het publieke vermogen niet te hoog is en stabiel tussen de 60% en 75% van deze signaleringsgrens is. Met deze waarde is het normatieve vermogen niet te hoog, maar blijft ook ruimschoots boven het minimale buffervermogen.

Uitgangspunt bij de meerjarenbegroting is dat scholen in de periode 2022-2025 per saldo minimaal een nihil resultaat moeten behalen. Een positief resultaat kan voor maximaal € 20.000 worden overgeheveld naar de volgende periode van vier jaar. In incidentele situaties kan hiervan worden afgeweken met instemming van controller en bestuurder.

Het publiek eigen vermogen is op 31 december 2028 ruim € 5,1 mln. hoger dan het minimale buffervermogen van € 1,7 mln. Hierbij moet worden opgemerkt dat hierin ook de bestemmingsreserve groot onderhoud van € 2,6 mln. is opgenomen die een financieringsfunctie heeft voor toekomstig groot onderhoud. Als de

7.7. Prognose staat van baten en lasten 2024-2027

De inkomsten zijn gebaseerd op de bij het opstellen van de begroting bekende subsidies, de geldende *CAO* en de prognoses van de leerlingaantallen. De kosten zijn gebaseerd op het verwachte prijspeil 2025 waarbij voor de materiële kosten een gemiddelde prijsstijging t.o.v. 2024 in verband met inflatie van 5%-10% is gehanteerd.

De meerjarenbegroting 2025-2028 heeft een positief cumulatief exploitatieresultaat van € 218.000. Na de toevoeging aan de bestemmingsreserve groot onderhoud van € 1.622.000, is het totale resultaat in deze begrotingsperiode € 566.000 negatief. De scholen doen wat op dit moment binnen de organisatorische kaders maximaal haalbaar is. Vanaf 2027 zijn structurele inkomsten te verwachten die dit (gedeeltelijk) compenseren, maar vanwege de grilligheid van het overheidsbeleid hierin zijn deze subsidies vooralsnog niet opgenomen in het resultaat deze begroting. Verder snijden in de kosten van personeel voordat er meer financiële duidelijkheid is, was ons ziens, zeker in de huidige arbeidsmarkt, onverstandig. Om een structureel gezonde financiële positie te behouden zal indien deze verwachte inkomsten uitblijven het begrotingsbeleid bij het opstellen van het formatieplan 2025-2026 (in maart 2025) en de komende jaarbegrotingen verder worden aangescherpt. Door het strak volgen van de landelijke ontwikkelingen en hierop tijdig anticiperen, blijft sprake van een gezonde financiële situatie.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Op basis van recent, na opstellen van de meerjarenbegroting 2025-2028, beschikbaar gekomen informatie van DUS-I en de sectorraden is het de verwachting dat de hierboven gekozen beleidslijn terecht en verstandig is. Het is waarschijnlijk dat de overige scholen voor de komende twee jaar tijdelijke subsidie Verbetering Basisvaardigheden ontvangen (maximaal € 2,2 mln. voor twee schooljaren) en is het de verwachting dat de structurele subsidie Verbetering basisvaardigheden daadwerkelijk per 1 januari 2027 wordt ingevoerd.

Meerjarenbegroting 2025-2028	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
BATEN				
Totaal Rijksbijdragen OCW	€ 39.003.249	€ 37.855.950	€ 38.554.039	€ 38.601.942
Gemeenten	€ 545.000	€ 500.500	€ 500.500	€ 500.500
Totaal overige baten	€ 806.779	€ 790.134	€ 568.871	€ 561.434
TOTAAL BATEN	**€ 40.355.028**	**€ 39.146.584**	**€ 39.623.410**	**€ 39.663.876**
LASTEN				
Personele lasten	€ 32.994.510	€ 32.103.956	€ 31.549.896	€ 31.487.507
Afschrijvingskosten	€ 1.194.909	€ 1.238.195	€ 1.347.663	€ 1.442.722
Huisvestingskosten	€ 2.309.400	€ 2.320.700	€ 2.314.500	€ 2.331.500
Overige kosten	€ 3.602.500	€ 3.451.000	€ 4.160.047	€ 4.102.285
TOTAAL LASTEN	**€ 40.101.319**	**€ 39.113.852**	**€ 39.372.105**	**€ 39.364.015**
Totaal financiële baten en lasten	€ 47.050	€ 57.050	€ 57.050	€ 57.050
VASTGESTELD RESULTAAT BEGROTING	**€ 300.759**	**€ 89.783**	**€ 308.355**	**€ 356.912**
dotatie reserve investering onderhoud	€ -408.000	€ -418.000	€ -416.000	€ -380.000
resultaat na dotatie reserve onderhoud	**€ -107.241**	**€ -328.217**	**€ -107.645**	**€ -23.088**

Kengetallen	2024 Realisatie	2025 prognose	2026 prognose	2027 prognose	2028 prognose	Signalerings grenzen
Weerstandsvermogen	12,7%	15,2%	15,9%	16,4%	17,3%	5%
Liquiditeit	1,03	0,78	0,77	0,96	1,22	0,5-1,5
Solvabiliteit 2	58%	66%	66%	67%	68%	30%
Rentabiliteit	-0,1%	0,7%	0,2%	0,8%	0,9%	driejarig<0 tweejarig<5 % driejaren-10%

In de meerjarenbegroting 2025-2028 worden de volgende allocatiepercentages gehanteerd:

Allocatie	2024	2025	2026	2027	2028
Allocatie basisbekostiging + OAB	11,0%	11,0%	11,3%	11,3%	11,3%

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

7.8. Geprognosticeerde kengetallen

Om tot een oordeel over de financiële gezondheid te komen, zijn er op basis van de meerjarenbegroting kengetallen berekend voor liquiditeit, solvabiliteit en rentabiliteit. Voor deze kengetallen is de balans per 31-12-2024 het uitgangspunt.

Het weerstandsvermogen geeft het vermogen aan in percentage van de totale baten. Hier hanteert de Inspectie van het Onderwijs een ondergrens van 5% waaraan Panta Rhei ruimschoots voldoet. Het weerstandsvermogen geeft aan of er voldoende vermogen is om onverwachte tegenvallers op te vangen. Panta Rhei heeft in september 2024 een eigen risicoscan laten opstellen die nauwkeuriger en meer specifiek is dan deze algemene ratio. De ondergrens van de uitgevoerde risicoscan is € 1.688.000, dit is 4,3% van de totale baten in 2024.

De liquiditeit geeft aan in hoeverre een instelling op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen, en hoeveel geld er direct beschikbaar is om geplande en onvoorziene uitgaven te doen. Een liquiditeit van boven de 150% kan als ruim worden beschreven. Bij 100% zijn de op korte termijn beschikbare geldmiddelen gelijk aan de te betalen kortlopende schulden. De Inspectie van het Onderwijs hanteert voor de grootste schoolbesturen (baten hoger dan € 25 mln.) een signaleringswaarde van 50% als ondergrens voor de liquiditeit met een absolute ondergrens van € 100.000.
De liquiditeitspositie daalt in 2025 en 2026 tijdelijk door geplande noodzakelijk investeringen in ICT-apparatuur, de liquiditeitsratio blijft met 77% substantieel boven de signaleringsgrens van de inspectie.
Door een seizoens-piek in de uitgaven van mei tot augustus en de afname van de liquiditeitspositie in de meerjarenbegroting 2025-2028 is de planning en control cyclus rondom de liquiditeitspositie geïntensiveerd. Hierover zijn afspraken met de auditcommissie gemaakt. Enkele afspraken betreffen het onderzoeken van de opties voor schatkistbankieren en het opstellen van een liquiditeitsprognose die maandelijks wordt geactualiseerd.
De solvabiliteitsratio van Panta Rhei ligt in de gehele begrotingsperiode ruim boven de door de Inspectie van het Onderwijs gestelde ondergrens. Dat is te verklaren uit het feit dat er bij Panta Rhei, en nagenoeg bij alle schoolbesturen in het primair onderwijs, alleen sprake is van kort vreemd vermogen (schulden aan leveranciers, *Belastingdienst* en *ABP*) en niet van lang vreemd vermogen (bijvoorbeeld leningen bij een financiële instelling). Het bedrag aan vreemd vermogen is dan ook relatief laag waardoor de solvabiliteit ruim voldoende is. De solvabiliteit geeft aan of kan worden voldaan aan de lange termijn verplichtingen.

7.9. De planning- & controlcyclus

Voor de borging van de continuïteit is zowel sturing op de lange termijn als op de korte termijn van belang. Daar waar de lange termijn vooral gaat om de stip op de horizon (koersplan, financieel management en meerjarenperspectief) spreekt men bij de korte termijn vaak over de mate waarin de organisatie via de planning- en controlcyclus kan sturen op het bedrijfsmatige proces.
In de planning- en controlcyclus maakt Panta Rhei gebruik van de planningsinstrumenten: exploitatiebegrotingen, (meerjaren)begroting, bestuursformatieplan, liquiditeits-, huisvestings- en investeringsbegroting.

De planning en controlcyclus rondom de liquiditeitspositie wordt vanaf 2025 geïntensiveerd. Er wordt een liquiditeitsprognose opgesteld die maandelijks wordt geactualiseerd

Panta Rhei werkt met een periodiek begrotings- en rapportageproces op stichtingsniveau, en per kalenderjaar ten behoeve van de externe verantwoording in de jaarrekening, volgens de principes die de landelijke Raad voor de Jaarverslaglegging stelt aan een jaarrekening. Per 1 januari 2025 heeft Panta Rhei een nieuw administratiekantoor. De schooldirecties kunnen in 2025 dagelijks inloggen bij het management-informatiesysteem en zien wat tot die dag aan inkomsten ontvangen is, de opbouw van de loonkosten zien en wat er verder uitgegeven is. Met ingang van 2025 wordt drie keer per jaar (mei, september en december) de begrotingsuitputting van zowel de formatie als financiën van de school, door het administratiekantoor met de directeur en controller besproken. Op bestuursniveau kan dagelijks op elk niveau gekeken worden naar de stand van zaken.

De hoofdlijnen van deze tertiairgesprekken worden, inclusief een balans- en liquiditeitsprognose en de ontwikkeling van de liquiditeitspositie, in de rapportageperiode aan de RvT gerapporteerd.

7.10. Allocatiebeleid

Het allocatiepercentage wordt vastgesteld door de kosten van de bovenschoolse begroting om te zetten

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

in een percentage van de basisbekostiging en de rijksvergoeding voor onderwijsachterstandenbeleid. De allocatie wordt jaarlijks bij het opstellen van de meerjarenbegroting geactualiseerd. In de meerjarenbegroting 2025-2028 zijn de op pagina 39 opgenomen percentages gehanteerd.

Het allocatiepercentage voor 2025-2028 is in 2025 nagenoeg gelijk aan de allocatie die in de begroting 2024-2027 was opgenomen. De verklaring voor de beperkte hogere allocatie in 2026 komt door het lagere geprognosticeerde leerlingaantal op 1-2-2025 waardoor de totale rijksbijdragen in 2026 lager zijn. Dit effect wordt echter gedempt door gerealiseerde kostenbesparing op de kosten van het bestuurskantoor

De bovenschoolse uitgaven uit het Koersplan 2022-2026 voor voldoende en bekwaam personeel worden bekostigd uit de bestemmingsreserve koersplan. Deze reserve is gevormd vanuit de allocatie van de NPO subsidie en de incidentele subsidie Verbetering Basisvaardigheden. De uitgaven lopen ook na afloop van deze periode door. Dit gaat jaarlijks om ongeveer € 245.000 en wordt voornamelijk uitgegeven aan de loonkosten voor schoolopleiders en stagevergoedingen.

7.11. Investeringsbeleid

De uitgangspunten voor het investeringsbeleid zijn de vastgestelde vervangingstermijnen. De investeringsbegroting is een onlosmakelijk onderdeel van de (meerjaren-) exploitatiebegroting. Deze investeringsbegroting wordt door de schooldirectie opgesteld.
Het investeringsvolume neemt vanaf 2024 sterk toe door de stelselwijziging van de verwerking kosten voor groot onderhoud. Tot en met 2023 werden deze uitgaven ten laste van de voorziening onderhoud gebracht. Dit is een administratieve aanpassing, er verandert niets aan de planning en uitvoering van het groot onderhoud. De investeringen in groot onderhoud zijn gebaseerd op het MJOP uit 2022. De uitgaven van 2025 tot en met 2028 bedragen ruim € 500.000 per jaar, dit is ruim hoger dan de in de begroting opgenomen investeringen. Dit komt door de gekozen ondergrens voor activering van € 5.000 per project en doordat in het MJOP ook jaarlijks terugkerend is onderhoud opgenomen. Deze uitgaven worden direct ten laste van het exploitatieresultaat wordt geboekt.

In 2025 wordt een schouw van de schoolgebouwen uitgevoerd en het MJOP geactualiseerd.
In 2025 en 2026 zijn grote investeringen gepland voor de in 2017 en 2018 aangeschafte touchscreens en in 2022-2021, tijdens het thuisonderwijs, extra aangeschafte en vervangen devices van leerlingen. De investeringsbegroting is opgesteld op basis van een recent uitgevoerde inventarisatie van alle aanwezige ICT apparatuur rekening houdend met de bedrijfseconomische afschrijvingstermijn. In februari 2025 is gestart met het (Europese) aanbestedingsproces zodat de eerste devices en touchscreens bij aanvang van het schooljaar 2025-2026 worden geleverd.

7.12. Inkoop- en aanbestedingsbeleid

Panta Rhei heeft tot op heden een voornamelijk decentraal inkoopbeleid gevoerd. Van dit beleid wordt steeds vaker afgeweken. De organisatorische belangen van een uniforme inkoop, zoals bij het netwerkbeheer en de ICT-ondersteuning, en inkoopvoordelen, maken dat er steeds meer centraal wordt ingekocht. Doel van de beleidswijziging is enerzijds het ontzorgen van de scholen. Anderzijds is het doel om door het inzetten van de massa van de stichting gunstige contracten af te sluiten, zodat zo veel mogelijk geld ook echt naar het onderwijs gaat. Voor 2025 is een aantal Europese aanbestedingen gepland:

- Om in 2027 te kunnen voldoen aan het normenkader Informatiebeveiliging en privacy (IBP) is een centraal ingericht ICT-beheer van groot belang. In februari 2025 is de Europese aanbesteding van het netwerkbeheer afgerond.
- De Europese aanbesteding van aanschaf devices en touchscreens is in februari gepubliceerd op tendernet.
- De aanbesteding van energie en gas geschiedt via het inkoopcollectief *Scholen aan zet*. Het huidige contract loopt eind 2025 af. Panta Rhei heeft de deelname aan de nieuwe aanbesteding ook bevestigd.

Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Investeringsbegroting 2025-2028	*2024* jaarrekening	2025 begroting	2026 begroting	2027 begroting	2028 begroting
Meubilair / inventaris/ (buiten) speelmateriaal	€ 412.289	€ 384.000	€ 247.100	€ 201.500	€ 294.700
Leermethoden en leermiddelen	€ 84.604	€ 477.000	€ 177.250	€ 88.500	€ 11.000
ICT (computers, smartboards, devices)	€ 471.723	€ 1.192.550	€ 603.500	€ 486.700	€ 224.800
Groot onderhoud, gebouwen en verbouwingen	€ 244.643	€ 340.604	€ 330.382	€ 220.035	€ 358.147
Totaal	**€ 1.213.259**	**€ 2.394.154**	**€ 1.358.232**	**€ 996.735**	**€ 888.647**

7.13. Treasury

Het treasurybeleid is conform de richtlijn *Beleggen, belenen en Derivaten OCW 2016*. Er zijn geen beleggingen, leningen en derivaten. Tijdelijk niet benodigde liquiditeiten worden op kortlopende deposito's, met een maximale looptijd van 3 maanden, bij de huisbankier geplaatst.

Zodra de werkprocessen bij het nieuwe administratiekantoor zijn ingeregeld, wordt gestart met het aanvraagproces van schatkistbankieren. We verwachten medio 2025 hiermee operationeel te zijn. Door gebruik te maken van schatkistbankieren optimaliseren we het rentevoordeel, omdat ook op het rekeningcourantsaldo een aantrekkelijke rente wordt gekregen. Deze is momenteel bijna 3%.

Indien vanaf 2025 wordt gebruik gemaakt van schatkistbankieren zal het treasurystatuut hierop worden aangepast.

7.14. Onderwijsachterstandsmiddelen

Zoals toegelicht in het allocatiebeleid worden de onderwijsachterstandsmiddelen volledig toegevoegd aan de budgetten van de scholen die deze ontvangen. In 2024 is € 997.876 bekostiging onderwijsachterstandenbeleid ontvangen. Deze subsidie is ingezet voor formatie voor klassenverkleining en extra ondersteuning op de groepen zodat de leerlingen extra begeleiding kunnen krijgen.

7.15. Bezwaar beschikking rijksvergoeding augustus – december 2022

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, was dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/2023.

Schoolbesturen in het primair onderwijs werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor Panta Rhei neer op €1.540.384. Dit bedrag is – evenals vorig jaar – niet als vordering op de balans per 31 december 2024 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts 'een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging'. De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces.

Stichting Panta Rhei heeft met 221 andere schoolorganisaties, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen naar aanleiding van de beslissing op bezwaar van de minister waren het volgens stichting Panta Rhei waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom heeft stichting Panta Rhei gezamenlijk met 221 andere schoolorganisaties beroep bij de rechtbank Midden-Nederland ingesteld tegen de beslissing op bezwaar van de minister.

De rechtbank heeft op 21 juni 2024 het beroep van 222 schoolorganisaties gegrond verklaard. Zij zijn onderwijsbekostiging misgelopen in de overgangsperiode (augustus – december 2022) voorafgaand aan de vereenvoudiging van de bekostiging in het primair onderwijs. De rechtbank gaf de schoolbesturen gelijk en oordeelde dat de staatssecretaris het tekort moet aanvullen. De staatssecretaris is tegen die uitspraak in hoger beroep gegaan. Op het moment van schrijven loopt de hoger beroepsprocedure nog. De zitting staat gepland op 18 september 2025.

7.16. Toekomstparagraaf

Onderwijsarbeidsmarkt

Het grootste risico voor scholen, en daarmee schoolbesturen, is de krapte op de arbeidsmarkt.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Deze krapte zorgt voor zowel een kwalitatief als kwantitatief probleem. Aan de ene kant komt de onderwijskwaliteit hierdoor onder druk te staan. Tegelijkertijd zorgt de situatie voor een stevige onderhandelingspositie van bijvoorbeeld zzp'ers en detacheringsbureaus met stijgende kosten als gevolg. Tegelijkertijd worden de mogelijkheden van inhuur door de aanscherping van de wet DBA verder beperkt. Vooralsnog is er geen zicht op een normalisering van de onderwijsarbeidsmarkt. Dit betekent dat de komende jaren ook nieuwe scenario's moeten worden ontwikkeld en uitgeprobeerd, zoals het anders organiseren van het onderwijs. Daarnaast neemt Panta Rhei actief deel aan de nieuwe onderwijsregio's en vergroot Panta Rhei het aantal opleidingsscholen jaarlijks. Aantrekkelijk werkgeverschap blijft onverminderd belangrijk.

Voorfinanciering van de CAO PO 2024-2025

Om de CAO afspraken 2024-2025 te kunnen financieren is door de Cao-partijen aanspraak gemaakt op de beschikbare loonruimte voor 2025. De PO-raad heeft berekend dat er 2,95% benodigd is om de loonstijging te dekken, deze is volgens de macro-economische verkenningen ook beschikbaar. Deze wordt echter pas bij het publiceren van de definitieve bekostiging 2025 in september 2025 toegekend en in oktober 2025 uitbetaald. Dit deel van de loonkostenstijging moeten de schoolbesturen voorfinancieren. Voor Panta Rhei is dit voor deze periode ongeveer € 850.000. Dit zal in 2025 beslag leggen op de liquiditeit waardoor ook de renteopbrengsten lager zullen zijn en mogelijk ook een temporisering van de voor 2025 geplande investeringen en uitgaven doorgevoerd moet worden.

Een dergelijke voorfinanciering was ook bij de CAO 2023-2024 afgesproken waardoor ongeveer € 1,0 mln. voorgefinancierd moest worden. Bij de voorgaande CAO was dit, in meer beperkte mate, ook het geval. Het lijkt er dan ook op dat dit vaker zal voorkomen. Hierop kan echter geen beleid worden gevoerd maar dit kan bij een krappere liquiditeitspositie de bedrijfsvoering direct raken en bevestigt het belang van een strakke liquiditeitsbewaking waarbij dit vooral in de periode mei tot en met juli van belang zal zijn wanneer de leermiddelen voor het komende schooljaar worden aangeschaft.

Onzekerheid rijksvergoedingen / nieuw kabinetsbeleid na verkiezingen

Ten tijde van het schrijven van deze jaarrekening wordt in de Tweede Kamer gedebatteerd over bezuinigingen van twee miljard op het onderwijs. Vanuit de informatie die wij hebben, betreffen de voorgenomen bezuinigingen voor het primair onderwijs vooral een verdere beperking van alle tijdelijke subsidies.

Onzekerheid incidentele subsidies

De tijdelijke doelsubsidies worden voor een deel ingezet op bestaande activiteiten. Het risico bestaat dat met deze incidentele middelen structurele (personele) verplichtingen worden aangegaan. Bij de eerste en tweede regeling van de subsidie Verbetering basisvaardigheden (VBV) is deze ook deels ingezet op structurele loonkosten die uit de basisbekostiging niet betaald kunnen worden, omdat in diverse publicaties de structurele regeling VBV 2026 is aangekondigd. Nu deze is uitgesteld naar 2027 en het macrobudget is gehalveerd, ontstaat er op een aantal scholen een discrepantie tussen de tijdelijke subsidie die met de structurele subsidie VBV in het vooruitzicht gedeeltelijk is ingezet op structurele (formatie) kosten. Door het uitstellen van de ingangsdatum van de structurele subsidie en verlaging van dit budget moet dit in 2026 worden opgevangen. Een aantal scholen moet hierdoor 18 maanden zonder deze subsidie overbruggen. Dit vraagt actief beleid en meer sturing bij het opstellen van de projectplannen dan voorheen nodig was.

Onzekerheid gemeentelijke subsidies ('Ravijnjaar' 2026)

We krijgen meerdere signalen dat de financiën van gemeenten onder grote druk komen te staan, waarbij 2026 steeds expliciet wordt benoemd als 'ravijnjaar'. In 2026 eindigt het huidige financiële systeem en pas in 2027 wordt een nieuw systeem gestart. Dit creëert een jaar van financiële onzekerheid waarin gemeenten een aanzienlijk tekort aan inkomsten kunnen hebben. Dit zet de budgetten van gemeenten onder druk, waardoor hun vermogen om essentiële diensten te financieren, zoals onderwijs, jeugdzorg, woningbouw en armoedebeleid, mogelijk in gevaar komt. Aanvullend hierop is in de rijksbegroting ook een additionele generieke korting van 10% op het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid aangekondigd.

Bovenstaande kan voor het onderwijs invloed hebben op de gemeentelijke subsidies die we momenteel ontvangen voor het onderwijsachterstandenbeleid (taalklassen), inzet van aan onderwijs verwante diensten, zoals SMW, maar ook onderwijshuisvesting.

Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

8. Bestuur en organisatie

8.1. Organisatie

Doelen/beoogde resultaten	Rapportage	Resultaat
De ambities uit het nieuwe Koersplan 2022-2026 worden op schoolniveau uitgewerkt in het schoolplan 2023-2027	De ambities uit het Koersplan hebben een plek gekregen in de jaarplannen van de scholen.	●
Periodiek monitort de bestuurder de voortgang van de stand van zaken	De scholen rapporteren jaarlijks de voortgang m.b.t. de doelen uit het Koersplan.	●
Periodiek vindt in iedere school een zelfevaluatie plaats waarbij gebruik wordt gemaakt van audits.	In 2024 hebben conform planning audits plaatsgevonden op de Prof. Casimirschool, De Walvis en De Lusthof.	●
De noodzakelijke/relevante beleidsdocumenten zijn actueel	De verplichte beleidsstukken zijn aanwezig. Op het gebied van P&O is een aantal verouderde beleidsstukken aan herziening toe.	●
De bestuurder brengt tweemaal per jaar een bezoek aan de scholen. Hij bespreekt de ontwikkelingen met de schooldirectie, brengt een bezoek aan een of meer groepen en sluit aan bij de teamlunch.	Niet van toepassing	●
Er wordt goedkeuring verleend door de RvT en instemming/positief advies door de GMR bij de voorgelegde beleidsdocumenten.	De RvT heeft goedkeuring verleend m.b.t. de stukken die de raad zijn voorgelegd. De GMR heeft ingestemd met beleidsdocumenten of ze van positief advies voorzien.	●

Het nieuwe Koersplan 2022-2026 wordt vertaald naar de Schoolplannen

Het *Koersplan 2022-2026* heeft de titel '*Krachtig koers houden'* en bevat vier strategische thema's die elk 2 of 3 ambities kennen. De thema's en ambities zijn in 2023 door de scholen opgenomen in het Schoolplan 2023-2027. Tevens zijn er strategische werkgroepen actief m.b.t. de thema's.

Periodieke monitoring van de voortgang van de stand van zaken

De bestuurder bespreekt de voortgang van deze ambities regelmatig met schooldirecties, onder meer tijdens de 'Koersgesprekken' die hij twee keer per jaar, in het voorjaar en het najaar, op elke school voert. In deze gesprekken wordt vooral vooruitgekeken naar de ambities en de plannen van de school. De scholen hebben onder andere aangegeven waar zij nu staan m.b.t. de ambities uit het Koersplan. Dit is in kaart gebracht in het overzicht op blz. 45.

Zelfevaluatie: interne audits

In het kader van de professionele ontwikkeling maken we gebruik van interne audits. Eind 2022 werd het aantal auditteams - bestaande uit directieleden - teruggebracht van vier naar drie, en werd gestart met de voorbereidingen van de nieuwe auditronde.
Begin 2023 zijn drie scholen geauditeerd. Aan de hand van de door de school geschreven zelfevaluatie vonden klassenbezoeken en interviews met betrokkenen plaats, en werden de bevindingen vastgelegd in een rapportage.

Ambities uit het Koersplan 2022-2026 ***(Voortgang voorjaar 2025)***	Rb	Ess	MV	Te	LH	Em	SM	Mg	MXX	Ta	PC	Pa	Wll	MB	Wvs	Dok	Nts
Wij zijn ons bewust van de mogelijke gevolgen van kansen(on)gelijkheid en spannen ons als individu, maar ook als team, in om de kansengelijkheid te bevorderen.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
We zijn vaardig in het objectief benaderen van leerlingen en het werken vanuit hoge verwachtingen waardoor kansengelijkheid wordt bevorderd.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
We geven iedere leerling een eerlijk, objectief en passend advies over de uitstroom(verwachting).	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
We houden naast het wettelijk curriculum oog voor relevante ontwikkelingen in de samenleving en nemen deze mee in ons onderwijsaanbod. Daarbij bewaken we de balans tussen het verwerven van kennis en vaardigheden.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
We ontwikkelen een bestuursbrede visie op burgerschapsvorming die uitgewerkt wordt in concrete doelen. Daarna vertalen de scholen dit naar een samenhangend onderwijsaanbod, passend bij hun school.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
We stellen een visie op voor duurzaamheid die vervolgens op alle niveaus uitgedragen wordt in voorbeeld.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
We dragen zorg voor een goede begeleiding van startende leraren, zij-instromers en het inwerken van nieuw personeel.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
We geven prioriteit aan het intern opleiden en nascholen van personeel, waaronder ook zij-instromers en stagiairs. Er is een aantrekkelijk (na)scholingsaanbod voor medewerkers in iedere fase van hun loopbaan.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
We maken afspraken met elkaar hoe een goede balans tussen werk en privé te realiseren en leggen deze vast in het werkverdelingsplan. We bieden ondersteuning door een ruim aanbod op het gebied van duurzame inzetbaarheid.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
We geven de driehoek kind-ouder-school expliciet vorm en zoeken daarbij naar mogelijkheden om het kind een centrale rol te laten spelen én om educatief partnerschap vorm te geven.	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
We werken intensief samen met peuterspeelzalen/ kinderopvang waarbij afstemming plaatsvindt in voorschoolse educatie, waardoor een soepele(r) overgang plaats kan vinden van peuterspeelzaal/ kinderopvang naar groep 1/2	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

● nog niet in dit jaarplan ● in ontwikkeling ● aantoonbaar gerealiseerd

Beleidsdocumenten op orde

Alle noodzakelijke en relevante beleidsdocumenten zijn daar waar nodig geactualiseerd en terug te vinden op de Panta Rhei-website onder het kopje 'Beleid'.

8.2. Verslag van het directeurenoverleg

De directeuren van onze scholen komen zo'n acht keer per jaar bijeen in het directeurenoverleg (DO). Het voorzitterschap van het overleg is in handen van een van de directeuren. Deze voorzitter vormt samen met twee collega-directeuren, de bestuurder en de managementassistente de agendacommissie.
In 2024 werd het voorzitterschap ingevuld door *Jenny Kossen (*directeur *De Walvis, Den Haag, Leidschenveen).* Daarnaast maakten de directeuren *Eric Koele (Maria Bernadette, Leidschendam)* en *Ed Schut (Essesteijn, Voorburg)* deel uit van de agendacommissie. De laatste directievergadering van het schooljaar wordt afgesloten met een lunch in een restaurant waarbij alle directies en medewerkers bestuursbureau aanwezig waren.

Op woensdagmiddag 4 september trapten de directieleden en de medewerkers bestuursbureau traditiegetrouw het nieuwe schooljaar af. Dit gebeurde dit keer bij Buitenplaats Molenwei. De middag stond in het teken van borrelen, babbelen en BBQ'en, waarbij gestart werd met een presentatie door Mathieu met de StaVaZa waarna snel de BBQ is aangezet en iedereen onder het genot van een hapje en drankje kon genieten van het heerlijke weer.
Begin november vond een tweedaagse voor alle directies en bestuurder plaats bij Hotel Arsenaal in Delft. Op de eerste dag van de tweedaagse is het thema 'Kansengelijkheid' onder begeleiding van Pieter Boshuizen. De dag werd afgesloten met een culinaire wandeling door de stad met een stadsgids waarbij in 3 verschillende restaurants het voor-, hoofd en nagerecht werd gegeten. De tweede dag stond in het teken van Digitale geletterdheid onder begeleiding van Michelle van den Helder. De tweedaagse werd afgesloten met een lunch.

Naast de vaste jaarlijks terugkerende onderwerpen als:
- Strategische werkgroepen
- Auditteams
- Structuur en cultuur van het DO
- Jaarlijkse gesprekken met de RvT
- Good practises

werd ook gesproken over:
- ontwikkelgesprekken
- leeropbrengsten
- inductiebeleid/opleidingsscholen
- financieel beleid
- (training) gesprekkencyclus
- ICT-ontwikkelingen & aanbestedingen
- Parnassys
- leerplicht / bijzonder verlof

8.3. Verslag van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

De gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) van Panta Rhei behelst in totaal 16 zetels.

De Maerten van den Veldeschool is (administratief gezien) onderdeel geworden van de Lusthofschool. Naar aanleiding hiervan is het Medezeggenschapsstatuut aangepast, waarbij is gekozen voor een deelraad bij de Maerten van den Veldeschool. Op grond van het Reglement Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad 2024 hebben in principe alle scholen (met BRIN-nummer) een zetel in de GMR. Dit geldt echter niet voor een nevenvestiging waar een deelraad functioneert. De Maerten van den Veldeschool wordt in de GMR derhalve vertegenwoordigd door de Lusthofschool.

De MR van elke school kiest per zittingsperiode van drie jaar afwisselend een ouder- of personeelslid voor de GMR. Sinds 2023 heeft een GMR-lid de mogelijkheid om de zittingstermijn twee keer met een jaar te verlengen.

Elk GMR-lid neemt deel in een van de drie werkgroepen: Bedrijfsvoering, Onderwijs & Personeel, en Projecten. Deze werkgroepen hebben een belangrijke taak in de kritische voorbereiding van instemmings- en adviesaanvragen en overige onderwerpen. Zo nodig komen zijn hiertoe een week voor de GMR-vergadering bijeen, al dan niet in aanwezigheid van de bestuurder of een van de stafspecialisten.

Dagelijks bestuur van de GMR

Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de GMR-voorzitter en de voorzitters van de drie werkgroepen. Samen met de bestuurder en de ambtelijk secretaris vormen zij de agendacommissie. Per schooljaar wordt een planning gemaakt in de vorm van een jaarkalender, die breed in de organisatie wordt verspreid.

De GMR-vergaderingen

In 2024 waren er vijf reguliere GMR-vergaderingen en één extra online-bijeenkomst. In alle gevallen kon de GMR positief reageren op de instemmings- en adviesaanvragen.

Naast de vaste jaarlijks terugkerende onderwerpen als:
- het bestuursformatieplan
- de (meerjaren)begroting en
- de themarapportages

werd ook gesproken over:

- de eerste ervaringen van de nieuwe bestuurder
- de samenwerking onderwijsregio's
- de ontwikkelgesprekken
- de (G)MR-avond op 14 maart
- de nieuwe rapportagestructuur
- het profiel van de RvT-vacatures
- "Anders Organiseren"
- een toekomstbestendige GMR
- de vakantieregeling Haaglanden
- de deelname aan de actualisering van de risicoscan
- de kaderbrief begroting 2025 en
- de afvaardiging van een ouder in de Ondersteuningsplanraad van het SPPOH.

Voorts is tijdens elke GMR-vergadering een moment gereserveerd waarop de bestuurder de GMR mondeling informeert over de actuele ontwikkelingen.

Wisseling GMR-voorzitter en ambtelijk secretaris

In de GMR-vergadering van 18 juni 2024 werden de vertrekkend voorzitter Marijn Damsma, de vertrekkend ambtelijk secretaris Mariska Duijs en vier GMR-leden uitgezwaaid. De voorzittershamer werd overhandigd aan de nieuwe GMR-voorzitter Anthon Verbree.
Met ingang van het nieuwe schooljaar heeft Francine Bijvoet de rol van ambtelijk secretaris overgenomen.

Overhandiging van de voorzittershamer aan de nieuwe GMR-voorzitter Anthon Verbree

Jaarlijkse avond voor MR-leden: Openstaan voor verandering

Jaarlijks organiseert de GMR een avond voor de MR-leden van alle scholen waarvoor ook de directeuren worden uitgenodigd. Dit jaar gebeurde dat op 14 maart. We waren te gast bij basisschool De Regenboog waar trainer-psycholoog en artiest Eva Bos ons meenam in een verrassend, interactief en interessant programma*: Hoe motiveren we onszelf en anderen om open te staan voor verandering?*
Na afloop bleven velen nog even napraten met een hapje en een 0.0-drankje.

Halfjaarlijkse gesprekken met de Raad van Toezicht (RvT)

Jaarlijks spreekt de GMR minimaal tweemaal met de RvT. De voorzitters bepalen in onderling overleg de gespreksonderwerpen. De geledingen zijn beurtelings bij elkaar te gast. Dit jaar vonden de gesprekken plaats in juni en in december. Er werd onder meer kennisgemaakt met de nieuwe RvT-leden -- Paul Oomens (voorzitter) en Nupur Kohli -- die met ingang van 1 september 2024 zijn toegetreden. Voorts werden over en weer inzichten en verwachtingen gedeeld ten aanzien van de rolverdeling en samenwerking binnen de governancedriehoek (Bestuurder – Raad van Toezicht – Medezeggenschap).

Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

9. Jaarverslag van de raad van toezicht (RvT)

De samenstelling van de RvT in 2024

Naam	*Bezoldigde functie*	*Overige maatschappelijke functies*	*Aandachtsgebieden in de raad van toezicht*	*Eerste benoeming*	*Aftredend/Einde zittingstermijn*
Corinne (C.A.M.J.) van Hameren	Advocaat, Ministerie van Binnenlandse Zaken	Lid van de raad van toezicht ouderenzorg-organisatie PCSOH, Hoofddorp/ Nieuw-Vennep	Financiën (auditcommissie) Werkgeverschap (remuneratie-commissie)	1-4-2016	1-10-2024 (herbenoemd in 2019)
Paul (P.A.J.) Oomens	Voorzitter College van Bestuur Hout- en Meubileringscollege (HMC)	Voorzitter Stichting Donemus Beheer, uitgeverij Nederlandse componisten	Financiën (auditcommissie) Werkgeverschap (remuneratie-commissie)	1-9-2024	1-9-2028 (herbenoembaar)
Erwin (E.S.) Devilee	Ondernemer, financieel-administratieve ondersteuning voor het MKB	Lid MR Leo Kannerschool Onderwijsgroep	Financiën (auditcommissie)	1-9-2020	1-9-2028 (herbenoemd in 2024)
Carolien (J.C.) Gravesteijn	Lector Ouderschap & Ouderbegeleiding, Hogeschool Leiden	Lid van de raad van toezicht Stichting 't Kabouterhuis, Amsterdam	Onderwijs en kwaliteit (onderwijs-commissie)	1-6-2020	1-10-2024
Nick (N.R.) Snoeker	Hoofd bedrijfsvoering, Maris College Den Haag Docent Internal Control, Erasmus Universiteit	Gastdocent Haagse Onder-wijsacademie, Den Haag Vrijwilliger Jiu Jitsu docent Kiai Sport, Den Haag	Onderwijs en kwaliteit (onderwijs-commissie)	1-4-2022	1-4-2026 (herbenoembaar)
Marie-Louise (M.L.) van Mourik	Verbeelders van verandering: organisatie-advies en ondersteuning/ trainer, interim bestuurder	Commissaris Van Ede & Partners Facilitator Foundation for naturel leadership	Werkgeverschap (remuneratie-commissie)	1-9-2022	1-9-2026 (herbenoembaar)
Nupur (N.R.) Kohli	Jeugdarts omgeving Den Haag	Commissaris Shell Nederland, voorzitter Raad van Toezicht Lantaren Venster Nederland	Onderwijs en kwaliteit (onderwijs-commissie)	1-9-2024	1-9-2028 (herbenoembaar)

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

De *raad van toezicht* houdt toezicht op de kwaliteit van het handelen van de bestuurder en de continuïteit van de organisatie, adviseert de bestuurder en komt daartoe periodiek in vergadering bijeen. De bestuurder is daarbij doorgaans aanwezig.

Samenstelling RvT

Dit jaar heeft de samenstelling van de raad van toezicht twee wijzigingen ondergaan. Per 1 oktober 2024 heeft Corinne van Hameren het voorzitterschap overgedragen aan Paul Oomens. Daarnaast is Carolien Gravesteijn per dezelfde datum teruggetreden als lid van de raad van toezicht. Nupur Kohli is op 1 september 2024 benoemd als nieuw lid van de raad van toezicht. Erwin Devilee is per 1 september 2024 herbenoemd voor een periode van vier jaar.

Commissies

De *RvT* kent drie commissies:

- De *auditcommissie* kwam in 2024 drie keer bij elkaar. Gespreksonderwerpen waren onder andere de (controle op de) jaarrekening, de (meerjaren)begroting, informatie over actuele ontwikkelingen en de overgang naar een nieuw administratiekantoor.
- De *onderwijscommissie* vergaderde twee keer met de stafspecialist Onderwijs en Kwaliteit en de bestuurder en besprak onder meer de onderwijsresultaten en nieuwe ontwikkelingen.
- De *remuneratiecommissie* voerde in november 2024 een voortgangsgesprek met de bestuurder.

Vergaderingen

Gedurende het jaar waren er vijf geplande reguliere vergaderingen in aanwezigheid van de bestuurder, en een onderlinge vergadering over de zelfevaluatie. Elk jaar staat de statutair benodigde goedkeuring van de begroting en de jaarrekening op de *RvT*-agenda.
Verder vormen de themarapportages van het bestuur een vast terugkerend agendapunt. Dit geeft de bestuurder de gelegenheid om actuele ontwikkelingen toe te lichten en verhelderingsvragen te beantwoorden. Tijdens de vergaderingen werd dieper ingegaan op analyses en afwegingen, en werden successen en uitdagingen besproken. Onderwerpen die onder andere aan bod kwamen waren schatkistbankieren, visie op schaalvergroting, en het wervingstraject voor een nieuw RvT-lid en voorzitter.

Doelmatige aanwending van rijksmiddelen

Eén van de taken als intern toezichthouder is het toezien op de financiële doelmatigheid. In 2024 is dit met name ingevuld in de *auditcommissie*, maar ook in de gehele *RvT* door in de vergaderingen de themarapportages te bespreken evenals de managementletter en het accountantsverslag van de accountant naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole.

Contact met de organisatie

De *RvT* laat zich periodiek door diverse geledingen informeren over de algemene gang van zaken in de organisatie of over specifieke ontwikkelingen. Zo sprak de raad in 2024 twee keer met (een afvaardiging van) de *GMR*, twee keer met de directeuren en een keer met de medewerkers van het bestuursbureau. Deze gesprekken vinden plaats aan de hand van vooraf uitgewisselde gespreksonderwerpen. De bestuurder is bij deze gesprekken niet aanwezig. Daarnaast waren er meerdere informele overleggen tussen de bestuurder en de voorzitter van de RvT.

Zelfevaluatie

In april en in mei 2024 kwam de RvT onderling bij elkaar om, onder begeleiding van een externe deskundige, een coachingstraject te volgen.

Ontwikkeling van RvT leden

De RvT-leden vullen hun professionele ontwikkeling op verschillende wijze in, afhankelijk van eigen voorkeuren en behoefte van Panta Rhei. De *RvT* is lid van de *VTOI/NVTK*. Eind 2024 is tijdens de laatste RvT-vergadering een start gemaakt met de ‘onboarding’ van de voorzitter en het nieuwe lid en zijn er afspraken gemaakt over het verder verkennen van elkaars kernkwaliteiten en potentiële bijdrage aan het invullen van de toezichtsrol.

Honorering

Per 1 april 2023 verhoogden de RvT-leden hun vergoeding naar € 8.760 per jaar per lid (was: € 6.804) en voor de voorzitter € 12.576 (was: € 9.072). De vergoedingen liggen ruimschoots onder de maxima van 10% (€ 17.300) respectievelijk 15% (€ 25.950) die zijn afgeleid van het voor *Panta Rhei* geldende bezoldigingsmaximum op basis van de *Wet Normering Topinkomens.*

Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

B. DE JAARREKENING

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden

PH 24-06-2025

Stichting Panta Rhei

Jaarrekening 2024

Telefoon: 070-3879900
Website: www.stichtingpantarhei.nl
E-mail: info@stichtingpantarhei.nl

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden

PH 24-06-2025

forvis mazars

Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor
identificatiedoeleinden

PH 24-06-2025

Pagina

Jaarrekening

Inhoudsopgave

	50
Balans na resultaatbestemming per 31 december 2024	51
Staat van baten en lasten 2024	53
Kasstroomoverzicht 2024	54
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	55
Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2024	62
Overzicht geoormerkte doelsubsidies OCW	66
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	67
Toelichting op de staat van baten en lasten 2024	69
(Voorstel) bestemming van het resultaat	73
Gebeurtenissen na balansdatum	74
Overzicht verbonden partijen	75
WNT-verantwoording 2024	76

Overige gegevens

Gegevens over de rechtspersoon	80
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	81
Ondertekening van de jaarrekening	85

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2024

1	Activa	31 december 2024		31 december 2023	
		€		€	
1.1.2	***Materiële vaste activa***				
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	990.715		777.800	
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	4.505.381		4.552.708	
1.1.2.4	Overige materiële vaste activa	806.174		921.099	
			6.302.270		6.251.607
1.2.2	***Vorderingen***				
1.2.2.1	Debiteuren	173.364		10.410	
1.2.2.2	Ministerie van OCW	33.669		49.296	
1.2.2.3	Gemeenten	137.790		185.906	
1.2.2.10	Overige vorderingen	0		16.155	
1.2.2.15	Overlopende activa	747.078		882.296	
			1.091.901		1.144.063
1.2.4	***Liquide middelen***				
1.2.4.2	Banken	3.746.973		3.482.851	
			3.746.973		3.482.851
	Totaal Activa		**11.141.144**		**10.878.521**

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2024

2	Passiva	31 december 2024		31 december 2023	
		€		€	
2.1	***Eigen vermogen***				
2.1.1.1	Algemene reserve	2.455.488		2.241.820	
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	2.879.559		2.308.255	
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	479.556		451.884	
			5.814.603		5.001.959
2.2	***Voorzieningen***				
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	626.260		692.939	
2.2.3	Voorziening groot onderhoud	0		853.636	
			626.260		1.546.575
2.4	***Kortlopende schulden***				
2.4.8	Crediteuren	475.093		521.107	
2.4.9.1	Loonheffing en premies	1.533.678		1.420.174	
2.4.10	Pensioenpremies	393.134		403.783	
2.4.12	Overige kortlopende schulden	61.557		50.726	
2.4.19	Overlopende passiva	2.236.819		1.934.197	
			4.700.281		4.329.987
	Totaal Passiva		**11.141.144**		**10.878.521**

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Staat van baten en lasten 2024

		Realisatie 2024 In €	Begroting 2024 In €	Realisatie 2023 In €
3	**Baten**			
3.1	Rijksbijdragen OCW	38.027.917	36.532.877	37.659.003
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	427.408	331.500	516.264
3.5	Overige baten	1.368.175	1.127.600	1.046.764
	Totaal Baten	**39.823.500**	**37.991.977**	**39.222.031**
4	**Lasten**			
4.1	Personele lasten	33.193.883	32.303.742	32.858.021
4.2	Afschrijvingen	1.162.596	1.154.807	1.116.135
4.3	Huisvestingslasten	2.176.785	2.678.635	2.519.113
4.4	Overige instellingslasten	3.376.212	3.133.495	3.004.613
	Totaal Lasten	**39.909.476**	**39.270.679**	**39.497.882**
	Saldo baten en lasten	**-85.976**	**-1.278.702**	**-275.851**
5	**Financiële baten en lasten**			
6.1	Financiële baten	44.984	20.000	29.451
	Saldo financiële baten en lasten	**44.984**	**20.000**	**29.451**
	Exploitatieresultaat	**-40.992**	**-1.258.702**	**-246.400**

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Kasstroomoverzicht 2024

	2024		2023	
	€		€	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten	-85.976		-275.851	
Afschrijvingen	1.162.596		1.116.135	
Mutaties werkkapitaal				
- Vorderingen	52.162		-271.864	
- Kortlopende schulden	370.294		643.491	
Mutaties voorzieningen	-66.679		-189.374	
		1.432.397		1.022.537
Ontvangen interest	44.984		29.451	
Betaalde interest	0		0	
		44.984		29.451
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen materiële vaste activa	-1.213.259		-1.182.580	
		-1.213.259		-1.182.580
Mutatie liquide middelen		264.122		-130.592
Beginstand liquide middelen	3.482.851		3.613.443	
Mutatie liquide middelen	264.122		-130.592	
Eindstand liquide middelen		3.746.973		3.482.851

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Activiteiten

Stichting r.-k., Algemeen Bijzonder en OpenbaarPrimair Onderwijs PANTA RHEI
(hierna: Stichting Panta Rhei) verzorgt onderwijs aan de bij de scholen ingeschreven leerlingen.

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld, uitgaande van de continuïteitsveronderstelling met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in hele euro's.

Stelselwijziging onderhoudsvoorziening (boekjaar 2024)

Met ingang van het boekjaar 2024 heeft de organisatie gekozen voor een stelselwijziging voor de onderhoudsvoorziening conform RJ-uiting 2023-6. Deze wijziging is verwerkt volgens de voorschriften voor stelselwijzigingen in hoofdstuk 140 van de Richtlijnen voor de Jaarrekening (RJ), waarbij de vergelijkende cijfers voor boekjaar 2023 niet zijn aangepast.

De toepassing van deze overgangsbepaling dient te worden toegelicht in het boekjaar waarin de alinea's 201 tot en met 202 voor het eerst worden toegepast. De verwerking heeft plaatsgevonden op retrospectieve wijze vanaf het huidge boekjaar, in afwijking van alinea 208 van hoofdstuk 140 Stelselwijziging. Dit betekent dat het groot onderhoud als vast actief zijn verwerkt vanaf het huidige boekjaar (methode 3).

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en passiva en van baten en lasten.
schattingen hebben betrekking op:
- de waardering van materiële vaste activa, waaronder de gehanteerde afschrijvingstermijnen;
- de bepaling van personele voorzieningen.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Tevens worden rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen aangemerkt als verbonden partij. Hetzelfde geldt vor statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.
Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500, investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Schoolgebouwen

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het bevoegd gezag. Op terreinen wordt niet afgeschreven.
Met ingang van boekjaar 2024 worden alle uitgaven voor groot onderhoud geactiveerd en afgeschreven afgeschreven tegen de economische levensduur van het betreffende component, conform de componentenmethode zoals beschreven in RJ-Uiting 2023-2. Uitgaven voor klein onderhoud, kleiner dan € 5.000, worden rechtstreeks in de staat van baten en lasten verantwoord.

Inventaris en duurzame leer- en hulpmiddelen

Als ondergrens voor het activeren van duurzame middelen wordt een bedrag van € 500 aangehouden. Deze ondergrens geldt per artikel of voor een groep van samenhangende artikelen.
De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende afschrijvingspercentages zijn:

	Percentages		Jaren	
Inrichting nieuwbouw	5,00%	10,00%	20	10
Meubilair	6,67%	12,50%	15	8
Inventaris en apparatuur	12,50%	20,00%	8	5
ICT	12,50%	25,00%	8	4
Leermiddelen	12,50%	12,50%	8	8
Investeringssubsidies	12,50%	12,50%	8	8
Groot onderhoud	2,08%	33,33%	48	3

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn.
Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.
Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.
Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Financiële instrumenten
Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waar (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Indien de instrumenten bij de vervolgwaardering niet worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeverminderingen in de staat van baten en lasten, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Handels- en overige vorderingen
Handels- en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingsverliezen.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen
Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rekenmethode.

Afgeleide financiële instrumenten
Stichting Panta Rhei maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courant en spaarrekeningen, rekening houdend met de voorwaarden uit de Regeling belenen van 6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938 en de aanvulling daarop zoals opgenomen in de regeling van 19 december 2018 met kenmerk FEZ/1402273.

Vlottende activa
Vorderingen
De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder het onderdeel "financiële instrumenten".

Liquide middelen
De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.
Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan van het bevoegd gezag worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Eigen Vermogen

Algemene reserve
De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten.
Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.
Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Bestemmingsreserve publiek
Deze publieke reserve betreft het door het bevoegd gezag reeds bestemde gedeelte van de exploitatieoverschotten van het bevoegd gezag tot en met het verslagjaar.

Bestemmingsreserve privaat
Aan deze reserve ligt een private herkomst ten grondslag. De reserve is in het verleden tot stand gekomen vanuit private middelen op schoolbankrekeningen. Zo lang geen specifieke bestemming is gegeven aan dit private vermogen muteert de reserve niet.

Resultaatbestemming
De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.
De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. In beginsel dienen de voorzieningen met ingang van boekjaar 2020 gewaardeerd te worden tegen contante waarde. Aan hand van de looptijd en de disconteringsvoet is bepaald dat het effect van de tijdswaarde niet materieel is, waardoor de voorzieningen conform RJ 252 alsnog gewaardeerd zijn tegen nominale waarde

Onderhoudsvoorziening (boekjaar 2023)
De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van de kosten die verbonden zijn aan het meerjarig planmatig onderhoud en de exploitatievoorzieningen van de gebouwen van het bevoegd gezag. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op de verwachte kosten en de periodiciteit waarmee onderhoudswerken naar verwachting worden uitgevoerd op basis van een opgesteld onderhoudsplan dat door het bevoegd gezag is goedgekeurd. Het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

De grondslag voor de bepaling van de dotatie aan de voorziening onderhoud maakte gebruik van de tijdelijke regeling 2018 en 2019, zoals vastgelegd in de regeling van 21 maart 2019 met nr. FEZ (EDOC-1440924). De overgangsregeling was verlengd tot en met 2023.

Voor het boekjaar 2024 zijn de waarderingsgrondslagen gewijzigd en is gebruik gemaakt van een stelselwijziging.

Pensioenvoorziening
Het bevoegd gezag heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegd-pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, en wordt - conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde-bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Pensioenrechten
De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12 maandelijkse dekkingsgraden) dit toelaat. Naar de stand van 31 december 2024 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 111,9% (bron: website www.abp.nl).

De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Personeelsvoorzieningen

Voorziening jubilea
De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40 jarig jubileum.
De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde met een disconteringsvoet van 2,5%.

Voorziening duurzame inzetbaarheid
In de voorziening duurzame inzetbaarheid is de verplichting per ultimo jaar opgenomen voor uitsluitend het gespaarde aanvullende verlof volgens de CAO PO. Met het basisbudget (40 uur bij ft) in combinatie met het aanvullende budget vanaf 57 jaar (130 uur bij ft) kunnen keuzes worden gemaakt die passen binnen de levensfase en de persoonlijke situatie en die de duurzame inzetbaarheid vergroten.

Voorziening langdurig zieken
De voorziening langdurig zieken is opgenomen ter dekking van de toekomstige loonkosten van personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend, geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

Voorziening uitkeringskosten
Voor de toekomstige WW-verplichtingen is een voorziening gevormd. Bij de berekening is rekening gehouden met de medewerkers die per belansdatum een WW uitkering ontvangen en een inschatting van de werkhervattingskans per medewerker.

Kortlopende schulden
De grondslagen voor de waardering van schulden zijn beschreven onder het onderdeel “financiële instrumenten”.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Baten

Rijksbijdragen
Onder de rijksbijdragen worden de vergoedingen voor de personele en materiele exploitatie opgenomen verstrekt door het Ministerie van OCW. De ontvangen (normatieve) rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging (lumpsum) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Niet geoormerkte OCW-subsidies (subsidies die volledig vrij besteedbaar zijn) worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft volledig als baten verwerkt in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (G1-doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten verwerkt in de staat van baten en lasten. De subsidies waarvoor nog niet (alle) activiteiten (prestaties) zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen.
Geoormerkte OCW-subsidies met verrekeningsclausule (G2-doelsubsidies waarbij het overschot wordt terugbetaald) worden naar rato van de voortgang van de subsidiabele lasten verwerkt in de staat van baten en lasten. De nog niet bestede subsidies per balansdatum worden verantwoord onder de vooruitontvangen subsidies OCW (overlopende passiva) zolang de bestedingstermijn (subsidietijdvak) nog niet is verlopen. Zodra de bestedingstermijn (subsidietijdvak) is verlopen, wordt het restant gepresenteerd als kortlopende verplichting.

Overige overheidsbijdragen
Dit betreft subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het Ministerie van OCW voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten
Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet zijn verstrekt door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincies of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Lasten

Personeelslasten
Onder de personele lasten zijn opgenomen de lonen en salarissen van het personeel in dienst van het bevoegd gezag verminderd met ontvangen uitkeringen van Vervangingsfonds en uitkeringsinstanties. Tevens zijn onder deze noemer opgenomen de overige personele lasten.

Afschrijvingen
De afschrijvingslasten worden berekend over de aanschaffingsprijs op basis van de onder materiële vaste activa vastgelegde criteria rekening houdend met de economische levensduur.

Huisvestingslasten
Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Overige lasten
De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en rentelasten
De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente opbrengsten en -kosten en kosten van ontvangen leningen

Resultaat
Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

Bepaling reële waarde
Een aantal grondslagen en toelichtingen in de jaarrekening vereist de bepaling van de reële waarde van zowel financiële als niet-financiële activa en verplichtingen. Voor waarderings- en informatieverschaffingsdoeleinden is de reële waarde op basis van de volgende methoden bepaald. Indien van toepassing wordt nadere informatie over de uitgangspunten voor de bepaling van de reële waarde vermeld bij het onderdeel van deze toelichting dat specifiek op het betreffende actief of de betreffende verplichting van toepassing is.
De reële waarde van financiële instrumenten wordt bepaald door de verwachte kasstromen contant te maken tegen een disconteringsvoet die gelijk is aan de geldende risicovrije marktrente voor de resterende looptijd vermeerderd met krediet- en liquiditeitsopslagen.

Kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.
Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.
Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.
De verkrijgingsprijs van de verworven materiële activa en financiële activa is opgenomen onder de kasstroom uit investeringsactiviteiten, voor zover betaling in geld heeft plaatsgevonden.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2024

1 Activa

Vaste activa

	Materiele vaste activa	Verkrijgings prijs t/m 2023	Cum.afschr. t/m 2023	Boek waarde 31-dec-23	Investe-ringen 2024	Desinveste ringen 2024	Afschrij-vingen 2024	Boek waarde 31-dec-24
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	1.040.951	-263.151	777.800	159.793	0	-60.746	876.847
1.1.2.1.1	Groot onderhoud	0	0	0	119.275	0	-5.407	113.868
1.1.2.3.0	Meubilair	4.257.219	-1.522.012	2.735.207	367.698	0	-298.865	2.804.040
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	927.553	-431.991	495.562	27.416	0	-64.885	458.093
1.1.2.3.2	ICT	3.561.434	-2.239.495	1.321.939	471.723	0	-550.414	1.243.248
1.1.2.4.0	Duurzame leermiddelen	1.796.038	-1.007.895	788.143	84.604	0	-167.693	705.054
1.1.2.4.1	Overige materiële vaste activa	138.068	-39.537	98.531	17.175	0	-14.586	101.120
1.1.2.4.2	Activa in ontwikkeling	34.425	0	34.425	-34.425	0	0	0
		11.755.688	-5.504.081	6.251.607	1.213.259	0	-1.162.596	6.302.270

	Samenvatting materiele vaste activa en afschrijvingspercentages	Verkrijgings prijs t/m 2024	Cum.afschr. t/m 2024	Boek waarde 31-dec-24	Afschrijvingspercentages %	%
1.1.2.1	Gebouwen en verbouwingen	1.200.744	-323.897	876.847	5,00%	10,00%
1.1.2.1.1	Groot onderhoud	119.275	-5.407	113.868	2,08%	33,33%
1.1.2.3.0	Meubilair	4.444.527	-1.640.487	2.804.040	6,67%	12,50%
1.1.2.3.1	Inventaris en apparatuur	911.927	-453.834	458.093	12,50%	20,00%
1.1.2.3.2	ICT	3.365.505	-2.122.257	1.243.248	12,50%	25,00%
1.1.2.4.0	Duurzame leermiddelen	1.599.389	-894.335	705.054	12,50%	
1.1.2.4.1	Overige materiële vaste activa	144.243	-43.123	101.120	12,50%	20,00%
		11.785.610	-5.483.340	6.302.270		

In 2024 zijn de materiële vaste activa geheel beoordeeld. Niet meer aanwezige activa zijn afgeboekt en verwijderd uit de financiële administratie. De totale verkrijgingsprijs van deze activa bedroeg €1.183.337

Dit totaalbedrag kan worden uitgesplitst in de volgende categorieën:

Meubilair:	€	180.390
Inventaris en apparatuur:	€	43.042
ICT:	€	667.652
Duurzame leermiddelen:	€	281.253
Overige materiele vaste activa	€	11.000
	€	1.183.337

Deze posten hadden een boekwaarde ad € 0

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

		31-dec-24	31-dec-23
1.2.2	**Vorderingen**	**in €**	**in €**
1.2.2.1	Debiteuren	173.364	10.410
1.2.2.2	Ministerie van OCW	33.669	49.296
1.2.2.3	Gemeenten	137.790	185.906
1.2.2.10	Overige vorderingen	0	16.155
1.2.2.15	Overlopende activa	747.078	882.296
		1.091.901	1.144.063

	Verloopstaat gemeenten	**Saldo 31-dec-23**	**Ontvangen 2024**	**Besteed 2024**	**Boeken tlv 2024**	**Overige 2024**	**Saldo 31-dec-24**
1.2.2.3.10	Gemeente subsidie huisvesting	25.540	68.290	204.399	0	69.357	92.292
1.2.2.3.12	Gemeente subsidie nieuw-/verbouw	35.559	28.473	38.412	0	0	45.498
1.2.2.3.15	Gemeente subsidie diverse aanvragen	124.807	124.807	0	0	0	0
		185.906	221.570	242.811	0	69.357	137.790

		31-dec-24	31-dec-23
1.2.2.10	**Overige vorderingen (specificatie)**	**in €**	**in €**
1.2.2.10	Overige vorderingen	0	16.155

		31-dec-24	31-dec-23
1.2.2.15	**Overlopende activa (specificatie)**	**in €**	**in €**
1.2.2.12	Vooruitbetaalde en/of vooruitgefactureerde posten	550.747	548.740
1.2.2.15	Overige overlopende activa	196.331	333.556
		747.078	882.296

		31-dec-24	31-dec-23
1.2.4	**Liquide middelen**	**in €**	**in €**
1.2.4.2	Banken	981.421	1.497.799
1.2.4.2.1	Spaarrekeningen	1.015.552	735.052
1.2.4.2.2	Deposito's	1.750.000	1.250.000
		3.746.973	3.482.851

Buiten de deposito's staan de liquide middelen ter vrije beschikking van het bestuur. De deposito's hebben een looptijd korter dan een jaar

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

2 Passiva

		31-dec-24	31-dec-23
2.1	**Eigen vermogen**	**in €**	**in €**
2.1.1.1	Algemene reserve	2.455.488	2.241.820
2.1.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	2.879.559	2.308.255
2.1.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	479.556	451.884
		5.814.603	5.001.959

		Saldo	Bestemming	Overige	Saldo
2.1	**Eigen vermogen (specificatie en resultaatverwerking)**	**31-dec-23**	**resultaat**	**mutaties**	**31-dec-24**
2.1.1.1	**Algemene reserve**				
2.1.1.1.1	Stichtingskapitaal	953	0	0	953
2.1.1.1.2	Algemene reserve	2.240.867	213.668	0	2.454.535
2.1.1.2	**Bestemmingsreserve (publiek)**				
2.1.1.2.10	Reserve overige bestemmingen	2.308.255	-770.332	0	1.537.923
2.1.1.2.99	Reserve groot onderhoud gebouwen	0	488.000	853.636	1.341.636
2.1.1.3	**Bestemmingsreserve (privaat)**				
2.1.1.3.3	Bestemmingsreserve private middelen	451.884	27.672	0	479.556
		5.001.959	-40.992	853.636	5.814.603

		31-dec-24	31-dec-23
2.2	**Voorzieningen**	**in €**	**in €**
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	626.260	692.939
2.2.3	Voorziening groot onderhoud	0	853.636
		626.260	1.546.575

	Specificatie voorzieningen	**Saldo**	**Dotatie**	**Onttrekking**	**Vrijval**	**Rente**	**Saldo**
	dotaties / onttrekkingen	**31-dec-23**	**2024**	**2024**	**2024**	**Mutatie***	**31-dec-24**
2.2.1.5	Voorziening uitkeringskosten	62.414	8.164	-17.544			53.034
2.2.1.4	Voorziening jubilea personeel	370.577	59.588	-37.627	-25.467		367.071
2.2.1.3	Voorziening duurzame inzetbaarheid	64.408	16.101	-6.915			73.594
2.2.1.6	Voorziening langdurig zieken	195.540	128.945	-191.924			132.561
2.2.3.0	Voorziening onderhoud gebouwen	853.636			-853.636		0
		1.546.575	212.798	-254.010	-879.103	0	626.260

* bij netto contante waarde

	Specificatie naar looptijd	**Kortlopend**	**Kortlopend**	**Langlopend**	**Saldo**
	voorzieningen	**deel < 1 jr**	**deel 1-5 jr**	**deel > 5 jr**	**31-dec-24**
2.2.1.5	Voorziening uitkeringskosten	16.368	36.666	0	53.034
2.2.1.4	Voorziening jubilea personeel	59.307	90.622	217.142	367.071
2.2.1.3	Voorziening duurzame inzetbaarheid	17.161	56.433	0	73.594
2.2.1.6	Voorziening langdurig zieken	121.061	11.500	0	132.561
		213.897	195.221	217.142	626.260

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

		31-dec-24	31-dec-23
2.4	**Kortlopende schulden**	**in €**	**in €**
2.4.8	Crediteuren	475.093	521.107
2.4.9.1	Loonheffing en premies	1.533.678	1.420.174
2.4.10	Pensioenpremies	393.134	403.783
2.4.12	Overige kortlopende schulden	61.557	50.726
2.4.19	Overlopende passiva	2.236.819	1.934.197
		4.700.281	4.329.987

		31-dec-24	31-dec-23
2.4.19	**Overlopende passiva (specificatie)**	**in €**	**in €**
2.4.14	Ministerie van OCW (vooruitontvangen subsidie ventilatie)	767.408	478.216
2.4.16.0	Vooruitontvangen en/of vooruitgefactureerde posten	193.177	26.667
2.4.16.1	Vooruitontvangen arrangementen samenwerkingsverband	37.312	45.673
2.4.17	Rechten vakantiegeld en bindingstoelage	1.001.183	1.096.684
2.4.19.0	Overige overlopende passiva	237.739	286.957
		2.236.819	1.934.197

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Overzicht geoormerkte doelsubsidies OCW

G1 **Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.**

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	Onderhanden /Ja/Nee
Impuls Innovatie en bewegingsonderwijs	IIB220073	28-7-2022	Ja
Regeling school en omgeving	RSOD22027	5-12-2022	Ja
Subsidie voor studieverlof	1321161	22-2-2023	Ja
Subsidie zij-instroom	1321373	22-2-2023	Ja
Tel mee met Taal	TMMTOA230020	24-2-2023	Ja
Subsidie zij-instroom	1322200	22-3-2023	Ja
Verbetering Basisvaardigheden 2023	VBV-23-PO-2588	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden 2023	VBV-23-PO-2586	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden 2023	VBV-23-PO-2591	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden 2023	VBV-23-PO-2594	31-5-2023	Onderhanden
Verbetering Basisvaardigheden 2023	VBV-23-PO-2594	31-5-2023	Onderhanden
Subsidie voor studieverlof	1350154	23-8-2023	Ja
Subsidie voor studieverlof	1414668-1	18-6-2024	Onderhanden
Regeling school en omgeving	RSO-23279	21-12-2023	Onderhanden
Subsidie zij-instroom	1407016	22-4-2024	Onderhanden
Subsidie zij-instroom	1388296	19-1-2024	ja
Subsidie zij-instroom	1412852	18-6-2024	Onderhanden
Subsidie zij-instroom	1444597	20-11-2024	Onderhanden
Brugfunctionaris	BRF-240682	8-5-2024	Onderhanden
Brugfunctionaris	BRF-241067	8-5-2024	Onderhanden
Brugfunctionaris	BRF-240808	8-5-2024	Onderhanden
Brugfunctionaris	BRF-241119	8-5-2024	Onderhanden
Verbinding PO-VO	VPOVO24024	3-6-2024	Onderhanden
Regeling school en omgeving	RSO-24063	6-8-2024	Nee

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Garanties

De afgegeven garanties ten behoeve van derden per 31-12-2024 bedraagt € 11.000.

Huurrechten

Vlietkinderen BSO/TSO huurinkomsten een contract tot 31-01-2027 met een jaarlijkse gemiddelde opbrengst van € 46.000

Langlopende contracten

Bij Stichting Panta Rhei lopen de volgende meerjarige contracten:

Omschrijving	Periode	Resterende contractwaarde incl. BTW	2025	> 1 jaar
Huur bestuursbureau	1-1-2013 t/m 31-7-2028	€ 324.701	€ 81.175	€ 243.526
Energie/gas	1-1-2024 t/m 31-12-2025	€ 470.000	€ 470.000	€ 0
Multifunctionals	1-2-2024 t/m 1-2-2028	€ 953.000	€ 309.000	€ 644.000

Investeringsverplichtingen

Op 31-12-2024 bestaat een investeringsverplichting van € 107.131 in verband met geleverde schoolmeubilair van € 153.044.

Vordering op OCW i.v.m. nieuwe bekostigingssystematiek

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetswijziging vereenvoudigd Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, was dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor ons schoolbestuur neer op € 1.540.384. Dit bedrag is – evenals vorig jaar – niet als vordering op de balans per 31 december 2024 opgenomen

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts "een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging". De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Deze korting heeft om meerdere redenen impact op de bedrijfsvoering:

- De korting heeft een substantiële invloed op onze liquiditeitspositie waardoor minder in het onderwijs kan worden geïnvesteerd dan gewenst. Dit heeft concreet geleid tot het uitstellen van geplande investeringen.
- Deze korting verlaagt ons eigen vermogen met 27% waardoor het vrij besteedbare vermogen sterk is verlaagd zodat minder kan worden besteed aan de doelen in het Koersplan 2023-2026.
- De huidige inflatie is hoger dan de indexatie van de rijksvergoeding, door deze korting is er minder vermogen beschikbaar om dit uit het eigen vermogen te dekken. Door de samenloop van de inflatie, ontoereikende indexatie van de rijksvergoeding en deze korting is het onvermijdelijk dat dit leidt tot een vermindering van het budget voor personeel waardoor dit ten koste gaat van het primaire proces.
- Deze korting leidt met de actuele rentevergoedingen jaarlijks tot minimaal € 35.000 lagere renteopbrengsten

Stichting Panta Rhei heeft met 221 andere schoolorganisaties, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard.

De financiële belangen en de relevante juridische vragen naar aanleiding van de beslissing op bezwaar van de minister waren het volgens stichting Pant Rhei waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom heeft stichting Panta Rhei gezamenlijk met 221 andere schoolbesturen een beroep bij de rechtbank Midden-Nederland ingesteld tegen de beslissing op bezwaar van de minister.

De rechtbank heeft op 21 juni 2024 het beroep van 222 schoolorganisaties gegrond verklaard. Zij zijn onderwijsbekostiging misgelopen in de overgangsperiode (augustus – december 2022) voorafgaand aan de vereenvoudiging van de bekostiging in het primair onderwijs. De rechtbank gaf de schoolbesturen gelijk en oordeelde dat de staatssecretaris het tekort moet aanvullen. De staatssecretaris is tegen die uitspraak in hoger beroep gegaan. Op het moment van schrijven loopt de hoger beroepsprocedure nog. De zitting staat gepland voor het najaar van 2025.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Toelichting op de staat van baten en lasten 2024

		Realisatie 2024 In €	Begroting 2024 In €	Realisatie 2023 In €
	Baten			
	Rijksbijdragen OCW			
3.1.1.1.0	OCW lumpsum	33.837.234	33.245.620	32.162.735
3.1.1.1.0.1	OCW NPO Basisvaardigheden	786.536	0	1.756.480
3.1.1.1.4	OCW lgf en impulsgebieden	997.876	1.023.828	957.560
3.1.1.1.5.1	OCW Professionalisering personeel en begeleiding	518.884	492.180	497.249
3.1.1.1.19	OCW overige subsidies	455.426	764.969	1.180.184
3.1.3.1	OCW bijdragen via samenwerkingsverbanden	1.431.961	1.006.280	1.104.795
		38.027.917	**36.532.877**	**37.659.003**
	Overige overheidsbijdragen en subsidies			
3.2.2.2.0	Gemeente bijdragen onderwijsbeleid	274.910	225.500	394.170
3.2.2.2.1	Gemeente bijdragen huisvesting en materieel	113.478	106.000	106.213
3.2.2.2.2	Gemeente overige bijdragen	39.020	0	15.881
		427.408	**331.500**	**516.264**
	Overige baten			
3.5.5	Ouderbijdragen	505.472	503.000	324.813
3.5.1	Verhuur	379.030	350.800	361.582
3.5.2	Detachering personeel	78.180	102.500	109.957
3.5.10	Baten van derden	22.697	0	54.223
3.5.10.3	Baten overige instanties	382.796	171.300	196.189
		1.368.175	**1.127.600**	**1.046.764**
	Totaal baten	**39.823.500**	**37.991.977**	**39.222.031**

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

		Realisatie 2024 In €	Begroting 2024 In €	Realisatie 2023 In €
	Lasten			
	Loonkosten personeel			
4.1.1.1	Loonkosten bestuur, directie en toezicht	3.273.275	3.241.605	3.153.211
4.1.1.2	Loonkosten onderwijzend personeel	21.831.644	22.709.058	21.818.850
4.1.1.3	Loonkosten onderwijsondersteunend personeel	5.269.031	4.351.579	4.938.221
4.1.1.4	Loonkosten vervangingen	256.384	228.000	366.368
		30.630.334	**30.530.242**	**30.276.650**
	Overige personele kosten			
4.1.2.2.0	Inhuur personeel niet in loondienst	2.255.348	1.095.700	2.050.536
4.1.2.3.0	Scholing en opleiding personeel	426.468	320.500	453.512
4.1.2.3.1	Personeelsbijeenkomsten, overleg, beleid en zorg	111.669	124.000	132.477
4.1.2.3.2	Werving en selectie	1.518	5.000	22.312
4.1.2.3.3	Representatie, bijeenkomsten en consumpties	79.959	65.200	73.364
4.1.2.3.9	Overige personele kosten	217.898	219.600	269.868
4.1.2.1.11	Dotaties personele voorzieningen	180.416	90.000	273.940
4.1.2.1.12	Onttrekking/vrijval personele voorzieningen	-229.552	0	-252.351
		3.043.724	**1.920.000**	**3.023.658**
	Uitkeringen personeel en vervangers			
4.1.3.3	Uitkeringen (-/-)	-480.175	-146.500	-442.287
		-480.175	**-146.500**	**-442.287**
	Personele lasten	**33.193.883**	**32.303.742**	**32.858.021**
	Specificatie personele lasten naar samenstelling			
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	23.613.980	23.536.816	23.103.896
4.1.1.2	Sociale lasten	3.342.568	3.331.645	3.237.077
4.1.1.3	Premies Vf/Pf en Risicofonds	370.387	369.177	502.942
4.1.1.5	Pensioenlasten	3.303.399	3.292.604	3.432.735
	Totaal lonen en salarissen	**30.630.334**	**30.530.242**	**30.276.650**

In de pensioenlasten 2024 en 2023 zijn uitsluitend de werkgeverslasten opgenomen.

Bij de stichting waren in 2024 gemiddeld 358,24 FTE's werkzaam (2023: 366,48 FTE's)

Onderverdeeld naar:	**2024**	**2023**
Directie	25,01	25,79
Onderwijzend personeel	244,93	258,71
Onderwijs ondersteunend personeel	88,30	81,98
	358,24	**366,48**

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

		Realisatie 2024 In €	Begroting 2024 In €	Realisatie 2023 In €
	Investeringen			
	Afschrijvingen			
4.2.2.0	Afschrijvingskosten gebouwen en verbouwingen	60.746	55.927	41.374
4.2.2.0.1	Afschrijvingskosten groot onderhoud	5.407	0	0
4.2.2.1	Afschrijvingskosten meubilair	298.865	301.137	287.005
4.2.2.2	Afschrijvingskosten inventaris en apparatuur	64.885	75.349	65.283
4.2.2.3	Afschrijvingskosten ICT	550.414	525.958	535.396
4.2.2.4	Afschrijvingskosten leermiddelen	167.693	180.635	173.669
4.2.2.5	Afschrijvingskosten overige mva	14.586	15.801	13.408
		1.162.596	**1.154.807**	**1.116.135**
	Huisvestingslasten			
4.3.1.0	Huur terreinen en gebouwen	363.434	332.500	334.577
4.3.3.0	Klein onderhoud gebouwen en terreinen	458.061	296.650	336.415
4.3.4.0	Energie en water	493.196	550.735	426.543
4.3.5.0	Schoonmaakkosten	785.370	771.500	732.624
4.3.6.0	Heffingen en vuilafvoer	76.264	77.250	87.328
4.3.7.2	Dotatie voorziening onderhoud	0	650.000	600.000
4.3.8.0	Overige huisvestingslasten	460	0	1.626
		2.176.785	**2.678.635**	**2.519.113**
	Administratie, beheer en bestuur			
4.4.1.0	Administratie en advisering door derden	378.837	362.000	358.997
4.4.1.1	Accountantskosten	38.520	29.000	26.000
4.4.1.2	Contributie besturenorganisaties	34.916	31.500	31.601
4.4.1.3	Verzekeringen	30.988	29.000	25.513
4.4.1.4	Medezeggenschap	9.859	29.045	7.371
4.4.1.5	Telefonie / Dataverbindingen	62.058	58.100	61.377
4.4.1.6	Schooladministratie	22.939	23.050	23.828
4.4.1.7	Contributies scholenorganisaties	25.242	19.450	23.368
4.4.1.8	Overige schoolgebonden kosten	369.863	404.650	301.547
4.4.1.9	Overige lasten beheer en administratie	82.602	56.050	59.582
		1.055.824	**1.041.845**	**919.184**
	Uitsplitsing accountantskosten			
4.4.1.1	*Honorarium onderzoek jaarrekening*	*38.520*	*29.000*	*26.000*
		38.520	***29.000***	***26.000***

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

		Realisatie 2024 In €	Begroting 2024 In €	Realisatie 2023 In €
	Inventaris, apparatuur en leermiddelen			
4.4.3.0	Onderwijsleerpakket incl. ondw licenties	1.161.841	1.087.150	1.140.204
4.4.3.1	Reproductiekosten	95.959	150.500	184.256
4.4.2.0	Kosten en onderhoud meubilair en inventaris	31.433	2.500	21.207
4.4.2.1	Beheer en kosten ICT incl. adm. licenties	352.050	297.700	296.244
		1.641.283	**1.537.850**	**1.641.911**
	Overige lasten			
4.4.5.3	Kosten van projecten	13.531	33.000	15.465
4.4.5.4	Activiteiten, werkweken en excursies	548.845	474.000	408.127
4.4.5.1	Overige schoolkosten	116.729	46.800	19.926
		679.105	**553.800**	**443.518**
4.4	**Overige instellingslasten**	**3.376.212**	**3.133.495**	**3.004.613**
	Totaal lasten	**39.909.476**	**39.270.679**	**39.497.882**
	Financiële baten en lasten			
	Financiële baten			
6.1.1	Rentebaten en dividenden	44.984	20.000	29.451
		44.984	**20.000**	**29.451**
	Resultaat	**-40.992**	**-1.258.702**	**-246.400**

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

(Voorstel) bestemming van het resultaat

Het exploitatieresultaat over het jaar 2024 bedraagt € 40.992 negatief.

Het bestuur stelt voor om het exploitatieresultaat te bestemmen aan de onderstaande reserves.

Vooruitlopend op de vaststelling door het bestuur is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

	Stand 31-dec-23	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-dec-24
	€	€	€	€
Stichtingskapitaal	953	0	0	953
Algemene reserve	2.240.867	213.668	0	2.454.535
Bestemmingsreserves publiek	2.308.255	-282.332	853.636	2.879.559
Bestemmingsreserves privaat	451.884	27.672	0	479.556
	5.001.959	-40.992	853.636	5.814.603

De reserves zijn in detail als volgt gemuteerd:

	Stand 31-dec-23	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-dec-24
	€	€	€	€
Stichtingskapitaal	953	0	0	953
Algemene reserve	2.240.867	213.668	0	2.454.535
Reserve overige bestemmingen	2.308.255	-770.332	0	1.537.923
Reserve uitgaven groot onderhoud	0	488.000	853.636	1.341.636
Bestemmingsreserve private middelen	451.884	27.672	0	479.556
	5.001.959	-40.992	853.636	5.814.603

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Gebeurtenissen na balansdatum

Na afloop van het boekjaar 2024 hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van belang zijn voor de beoordeling van de positie van de instelling.

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Per 31 december 2024 zijn er financiële of organisatorische banden met de volgende rechtspersonen:

Naam		Juridische vorm	code activiteiten
Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden	Den Haag	Stichting	4
Passend Primair Onderwijs regio Leiden	Leiden	Stichting	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

WNT-verantwoording 2024 Stichting Panta Rhei

De WNT is van toepassing op Stichting Panta Rhei. Het voor Stichting Panta Rhei toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 181.000, klasse D

Complexiteitspunten per criterium:

Criteria	Aantal complexiteitspunten
Totale baten 2022	6
Aantal leerlingen 2022	3
Gewogen aantal onderwijssoorten 1 februari 2022	1
Totaal aantal complexiteitspunten	**10**

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Gegevens 2024		
Bedragen x € 1	**M.J. Arnouts**	
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	128.775	
Beloning betaalbaar op termijn	21.612	
Subtotaal	*150.388*	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	181.000	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	
Bezoldiging	**150.388**	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2023		
Bedragen x € 1	**M.J. Arnouts**	
Functiegegevens	Voorzitter College van Bestuur	
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/11 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	
Dienstbetrekking?	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	20.164	
Beloning betaalbaar op termijn	3.758	
Subtotaal	*23.922*	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	28.912	
Bezoldiging	**23.922**	

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2024 Bedragen x € 1	C.A.M.J. van Hameren	P.A.J. Oomens	E.S. Devilee
Functiegegevens	Voorzitter	Voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 30/09	01-09 t/m 31-12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	9.432	4.192	8.760
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.325	9.050	18.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**9.432**	**4.192**	**8.760**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.	N.v.t. N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Gegevens 2023			
bedragen x € 1	**C.A.M.J. van Hameren**		**E.S. Devilee**
Functiegegevens	Voorzitter		Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12		01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	11.700	n.v.t	8.271
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	25.950	n.v.t	17.300

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Gegevens 2024			
Bedragen x € 1	**J.C. van Gravesteijn**	**N.R. Snoeker**	**M.L.G. van Mourik**
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/01 t/m 30/09	01-01 t/m 31-12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	6.570	8.760	8.760
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	13.550	18.100	18.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**0**	**0**	**0**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t N.v.t	N.v.t N.v.t	N.v.t N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	N.v.t	N.v.t
Gegevens 2023			
Bedragen x € 1	**J.C. van Gravesteijn**	**N.R. Snoeker**	**M.L.G. van Mourik**
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12	01/01 t/m 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	8.271	8.271	8.271
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	17.300	17300	17.300

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Gegevens 2024 **Bedragen x € 1**	**N.R. Kohli**	
Functiegegevens	Lid	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	01/09 t/m 31/12	
Bezoldiging		
Bezoldiging	2.920	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	6.033	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t	
Bezoldiging	**2.920**	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t	
Gegevens 2023		
bedragen x € 1		
Functiegegevens		
Aanvang en einde functievervulling in 2023		
Bezoldiging		
Bezoldiging	N.v.t	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	N.v.t	

De overige modellen zijn niet van toepassing

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen
Niet van toepassing

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	41447
Naam instelling	Stichting r.-k., Algemeen Bijzonder en Openbaar Primair Onderwijs PANTA RHEI
KvK-nummer	27264261
Adres	Overgoo 13, 2266 JZ LEIDSCHENDAM
Postadres	Overgoo 13, 2266 JZ LEIDSCHENDAM
Telefoon	070-3879900
E-mailadres	info@stichtingpantarhei.nl
Website	www.stichtingpantarhei.nl

Contactpersoon

Naam	De heer M.J. Arnouts
Adres	Postbus 103, 2270 AC VOORBURG
Telefoon	070-3879900
E-mailadres	info@stichtingpantarhei.nl

BRIN-nummers

03NT	De Regenboog
03TQ	Essesteijn
06LP	Nutsschool
06LU	KC de Telescoop
08NI	De Lusthof
09KZ	Emmaus
09MH	St Maarten
10VD	OBS Margriet
11JD	MMiXX
12NO	OBS De Tandem
12UO	Prof. Casimirschool
13AR	OBS De Parachute
20UO	IKEC De Waterlelie
20UU	Maria Bernadette
26PX	De Walvis
29YF	ABS Het Dok

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025

Druivenstraat 1
4816 KB Breda
T: 088 277 21 00
forvismazars.com/nl

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur en de Raad van Toezicht van Stichting r.-k., Algemeen Bijzonder en Openbaar Primair Onderwijs PANTA RHEI

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting r.-k., Algemeen Bijzonder en Openbaar Primair Onderwijs PANTA RHEI te Leidschendam gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting r.-k., Algemeen Bijzonder en Openbaar Primair Onderwijs PANTA RHEI op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2024 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 ‘Referentiekader’ van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting r.-k., Algemeen Bijzonder en Openbaar Primair Onderwijs PANTA RHEI zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 ‘Bestuursverslag’ van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet-

en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het

Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2024, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
  - de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Breda, 24 juni 2025

Forvis Mazars N.V.

w.g. drs. P.A.J. Hopstaken RA

Ondertekening van de jaarrekening

Hierbij stellen wij de jaarrekening 2024 sluitend met een resultaat van € -40.992 vast.

Leidschendam, 23 juni 2025

M.J. Arnouts
Voorzitter College van Bestuur

Hierbij keuren wij de jaarrekening 2024 sluitend met een resultaat van € -40.992 goed.

Leidschendam, 23 juni 2025

P.A.J. Oomens
Voorzitter Raad van Toezicht

N.R. Kohli
Lid Raad van Toezicht

E.S. Devilee
Lid Raad van Toezicht

N.R.Snoeker
Lid Raad van Toezicht

M.L.G. van Mourik
Lid Raad van Toezicht

forvis mazars
Forvis Mazars N.V.
Gewaarmerkt voor identificatiedoeleinden
PH 24-06-2025